

**Ett Uppsala för alla-
inte bara några få.**

**Mål och budget för Uppsala
kommun 2020-2022**

Innehåll

Politisk plattform	4
Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt med inriktningsmål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser	5
Inriktningsmål 1 – Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	6
Inriktningsmål 2 – Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	9
Inriktningsmål 3 – Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande	14
Inriktningsmål 4 – Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet	20
Inriktningsmål 5 – Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	23
Inriktningsmål 6 – Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande	27
Inriktningsmål 7 – Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	31
Inriktningsmål 8 – Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället	35
Inriktningsmål 9 - Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	38
Omvärld och förutsättningar	41
Tre viktiga slutsatser från omvärldsanalys 2019	41
Värderingsförändringar	42
Demografisk förändring	44
Teknikutveckling	48
Globalisering	49
Klimatförändring	50
Ekonomiska förutsättningar	51
Uppsala kommuns ekonomi	51
Uppsalas ekonomiska ramar 2019–2021	53
Finansiella mål	55
Investeringar	56
Så här styrs Uppsala kommun	61
Nämnder	65
Arbetsmarknadsnämnden	65
Gatu- och samhällsmiljönämnden	66
Idrotts- och fritidsnämnden	67
Kommunstyrelsen	68
Kulturnämnden	70
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	71
Namngivningsnämnden	71
Omsorgsnämnden	72
Plan- och byggnadsnämnden	73
Räddningsnämnden	74
Socialnämnden	75
Utbildningsnämnden	76

Valnämnden	77
Äldrenämnden	78
Överförmyndarnämnden	79

Ägardirektiv, resultatkrav och investeringsnivåer för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen	80
Ägardirektiv för samtliga bolag	81
Uppsala Stadshus AB	82
AB Uppsala Kommuns Industrihus	83
Destination Uppsala AB	84
Fyrishov AB	84
Uppsalahem AB	85
Uppsala bostadsförmedling AB	87
Uppsala Kommuns Fastighets AB	88
Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB	88
Uppsala kommun Skolfastigheter AB	89
Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB	90
Uppsala Konsert och Kongress AB	91
Uppsala Parkerings AB	91
Uppsala stadsteater AB	92
Uppsala Vatten och Avfall AB	93
Program för kommunalt finansierad verksamhet	95
Arbetsmarknadsnämnden	95
Gatu- och samhällsmiljönämnden	96
Idrotts- och fritidsnämnden	96
Kommunstyrelsen	97
Kulturnämnden	98
Omsorgsnämnden	98
Räddningsnämnden	99
Socialnämnden	99
Äldrenämnden	100
Utbildningsnämnden	102
Bilagor	103
Bilaga 1 - Resultaträkning budget 2020 samt plan för 2021-2022	103
Bilaga 2 - Finansförvaltningens budget 2020 samt plan 2021 – 2022	103
Bilaga 3 - Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde	104
Bilaga 4 – Räddningsnämndens budget 2020	104
Bilaga 5 – Överförmyndarnämndens budget 2020	105
Bilaga 6 - Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet	105
Bilaga 7 - Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet	106
Bilaga 8 – Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 - 2022 per verksamhet	106
Bilaga 9 – Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 – 2022 per nämnd	114
Bilaga 10 – investeringar 2020-2022	131
Bilaga 11 - Kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal	133
Bilaga 12 - Uppföljningsplan 2020	133

Politisk plattform

Att bygga ett Uppsala för alla – inte bara några få. Det är den övergripande målsättningen för Uppsala kommuns uppdrag.

Målsättningen om ett jämlikt Uppsala är trots sin självklarhet långt ifrån uppnådd. Det finns rent av flera områden där utvecklingen pekar åt fel håll. Sverige är det land inom OECD där inkomstklyftorna växer snabbast, och Uppsala är en av de värre kommunerna när det gäller snabbt växande inkomstklyftor.

I några stadsdelar är ungefär hälften av alla som bor i en trappuppgång arbetslösa, medan det i andra stadsdelar knappt finns någon arbetslöshet alls. I vissa stadsdelar har vi mångdubbelt fler barn som växer upp i fattigdom samtidigt som vi i andra stadsdelar knappt har någon ekonomisk utsatthet alls. Förekomsten av brott är ojämnt fördelad över vår kommun. Arbetsvillkor och löner är ojämnt fördelade mellan kvinnor och män, mellan inrikes och utrikes födda. Din hälsa och förväntade livslängd skiljer sig markant åt beroende på vart i vår kommun du växer upp och den samhällsservice du får tillgång till är inte alls densamma på landsbygd som i innerstad.

Denna ojämlikhet som tar ett allt hårdare grepp om vårt samhälle är orättvis, och den sliter isär vårt samhälle. Vår målsättning är att bygga det jämlika samhället. Vi vet av erfarenhet och genom mängder med forskning att jämlika samhällen är mer välmående samhällen. I jämlika samhällen är brottsligheten lägre, människor lever längre, skattar sin lycka högre och till och med de som från början hade det gott, får det ännu bättre när jämlikheten ökar. För att öka jämlikheten behöver välfärden stärkas. Årets mål och budget ger därför välfärden ett andrum från flera år av ekonomisk åtstramning som funnits på grund av en ansträngd ekonomi.

Uppsala kommun behöver också göra mer för jämställdheten mellan män och kvinnor. Två framträdande områden som ligger inom det kommunala ansvarsområdet som får uppmärksamhet i årets mål och budget är skolan, och kommunen som arbetsgivare. Skolans betydelse för att tidigt i livet arbeta med normer, attityder och rättigheter. Kommunen som arbetsgivare eftersom det är just i kommunal välfärdsverksamhet de mest kvinnodominerade yrkena finns. Och det är också där några av de största problemen inom arbetsmarknaden finns; låga löner, hög arbetsbelastning och stressrelaterad ohälsa.

Slutligen. Jämlikhet och jämställdhet är mål som måste gå hand i hand med arbetet för att rädda vårt klimat. Det är höginkomsttagare och män som står för de största utsläppen, men det är låginkomsttagare och kvinnor som får ta de första och största smällarna som kommer av ett förändrat klimat. Därför är klimatarbetet både en jämlikhetsfråga och en jämställdhetsfråga.

Arbetet för att rädda vårt klimat är vår tids största och viktigaste fråga. Var och ens agerande är viktigt i omställningen. Men klimatfrågan är ingen individfråga. Det krävs åtgärder där störst skillnader kan uppnås. Därför krävs modiga politiska beslut om systemförändringar i vårt samhälle. Det är samhällets stora organisationer som måste bära det största ansvaret. Uppsala kommun är en sådan organisation. För att tvinga oss själva att finna de lösningar som ännu inte är funna så utlyser vi också härmed ett klimatnödläge för Uppsala kommun.

Med denna mål och budget för perioden 2020 till 2022 tar vi steg för jämlikhet, för jämställdhet och för vårt klimat!

Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt med inriktningsmål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser

En hållbar utveckling tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det innebär att social välfärd, ekonomisk tillväxt och ekologisk balans eftersträvas för både dagens och morgondagens invånare. Ett hållbart samhälle behåller och attraherar såväl talanger som investeringar.

Kommunens roll i ett regionalt sammanhang handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner och Region Uppsala och att hitta smarta och effektiva lösningar för gemensamma uppgifter. FN:s 17 globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 samt EU:s tillväxtstrategi Europa 2020 lägger fast kursen för Uppsalas arbete för att uppnå en smart och hållbar tillväxt för alla. I den regionala utvecklingsstrategin har målen i Europa 2020-strategin omsatts till regional nivå för Uppsala län. Genom internationellt erfarenhetsutbyte ska Uppsala fånga upp nya idéer kring storstäders utveckling och tillsammans med andra europeiska städer påverka agendan i EU.

FN:s agenda för hållbar utveckling balanserar de tre dimensionerna, den ekonomiska, den sociala och den ekologiska hållbarheten. Uppsala kommun arbetar med mål- och resultatstyrning. Det betyder att politiker styr utifrån de mål de sätter upp och de resultat som kommunens verksamheter ska uppnå.

Målen i agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges nio inriktningsmål som styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. De sätter fokus på ett gott liv i ett hållbart samhälle och en modern kommun.

Genom att planera, följa upp och jämföra våra resultat med andra kommuner identifierar vi framgångar och utvecklingsområden för ökad kvalitet på service och tjänster till invånare och företag.

Varje inriktningsmål förstärks med tidsbegränsade uppdrag, som kan vara för alla eller nämnd- och styrelsespecifika. Om inte annat anges gäller uppdragen samtliga nämnder och styrelser. För de gemensamma nämnderna (räddningsnämnden och överförmyndarnämnden) gäller de uppdrag som överenskommit om vid ägarsamråd med de kommuner som ingår. För att följa kommunkonferensens utveckling mot målbilden kopplas kommunövergripande indikatorer till varje inriktningsmål.

Inriktningsmål 1 – Uppsala kommun ska ha en jämfäställd och hållbar ekonomi

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för välfärd och behövs för att minska ojämlikhet och säkra människors jobb, försörjning och sociala trygghet. När fler Uppsalabor kommer i arbete, förbättras också förutsättningarna för att trygga välfärden för invånarna. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Samtidigt måste det finnas utrymme för både kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i den växande kommunen. Varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt sätt. Därför ska välfärdsverksamheter återkommunaliseras och ett privatiseringsstopp av välfärdsverksamhet införas.

En hållbar ekonomisk utveckling äventyrar inte vår framtid, och Uppsala kommun ska vara först i Sverige med att utlysa klimatnödläge. Kommunens medel ska fortsätta att investeras på ett sätt som gör att de bidrar till en hållbar utveckling. Kommunens upphandling ska bidra till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Kommunens resurser ska fördelas jämfäställt. Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling. De demografiska förändringarna i Uppsala innebär att kommunen under kommande decennier kommer få mycket svårt att uppnå målen om en jämfäställd och hållbar ekonomi om inte staten kraftigt ökar användningen av sina möjligheter till omfördelning av samhällets resurser, från där rikedomar finns samlade, till välfärden där behoven finns.

Uppdrag:

- Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar för ökad tillgänglighet för föreningar och andra grupper med behov och därigenom öka nyttjandegraden och intäkterna till kommunkoncernen. (KS, KTN, IFN, Fyrishov, Sport- och rekreationsfastigheter och Skolfastigheter)
- Genom flexibel detaljplanering, skapa förutsättningar för samlokalisering av förskola/skola/äldreboende i samma byggnad. (PBN och KS)
- Utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling.
- Utveckla markanvisningsverktyget för att uppnå lägre boendekostnader. (KS)
- Systematiskt pröva alternativet att i verksamheter där så är lämpligt hyra lokaler på långa kontrakt istället för att kommunkoncernen bygger och äger själv, utifrån vad som är mest ekonomiskt fördelaktigt. (KS)
- Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män

och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämfäställd resursfördelning.

- Införa ett generellt privatiseringsstopp av välfärdsverksamhet samt påbörja arbete med återkommunalisering av välfärdsverksamheter. (KS)
- Ta fram en beräkning av de merkostnader kommunen har av privatiserad välfärdsverksamhet. (KS)
- Avbryta alla försäljningsprocesser kring Gottsunda centrum och UKFAB. (KS, UKFAB)
- Utlysa klimatnödläge för Uppsala kommun. (samtliga nämnder och bolag)
- Bedriva ett intensivt informationsarbete i syfte att öka statens förståelse för kommunala välfärdsverksamhetens behov och utmaningar. (KS)
- Rätt till heltid och rätt till deltid ska gälla även den som är anställd i privat företag upphandlat av kommunen. Därför ska sådana krav ställas i upphandlingar. (KS, USAB)

Ekonomistyrning

Genom ordning och reda i den kommunala ekonomin skapas förutsättningar för en stad som vill växa och attrahera invånare, företag och medarbetare. Den kommunala ekonomin ska utgå från en realistisk budget som balanserar dagens behov av resurser till välfärden med hållbara finansieringslösningar och balanserade investeringsnivåer. Regelbunden och transparent uppföljning där externa jämförelser används för att analysera utvecklingen ger stöd åt en aktiv ekonomistyrning. En viktig princip för den kommunala ekonomin är att varje generation ska bekosta sin egen välfärd. Det innebär bland annat att följa verksamhetens nettokostnader i relation till förändring i skatteintäkter och generella statsbidrag. God ekonomisk hushållning kräver en ansvarsfull resursanvändning, ett förhållningssätt som ska genomsyra kommunens verksamhet. Värdefulla tillgångar som är samhällsviktiga och tillgångar som i framtiden kan bli viktiga källor till intäkter för kommunens medborgare ska inte säljas till privata marknaden.

Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till kloka effektiviseringar och omprioriteringar. Ekonomisk hållbarhet förutsätter också ett framtidsperspektiv som skapar utrymme för investeringar. Investeringarna ska på längre sikt ge besparingar bland annat i form av lägre sociala kostnader. Varje skattekrona ska gå dit den är tänkt. Välfärdens resurser ska spenderas på välfärden och därför ska kommunen införa ett generellt privatiseringsstopp av välfärdsverksamhet samt påbörja arbetet med en återkommunalisering. En utmaning är att lyckas balansera investeringar och kostnader för kommunal infrastruktur med exploateringsintäkter och skatteintäkter. De kommunala verksamheterna ska ha tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet och ta hänsyn till behoven på kort och lång sikt. Gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter ska utvecklas med strävan att minska lokal-kostnaden per invånare.

Till sist måste en ansvarsfull resurshantering, som inte belastar framtida generationer, sätta ekologiska gränser och klimatmålen i första rummet. Klimatnödläge ska utlysas i Uppsala kommun för att signalera vikten av vår tids ödesfråga och för att påskynda framarbetandet för fler åtgärder som kan vidtas för att rädda vårt klimat och möta målen i Parisavtalet.

Hållbar upphandling

Uppsala kommunkoncern ska använda upphandling som ett strategiskt verktyg för att utveckla en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun. Det avspeglas bland annat i att sociala krav och miljökrav ställs i alla upphandlingar. Genom en stärkt dialog med näringslivet i kommunens upphandlingsråd utvecklas kommunens upphandlingsverksamhet ytterligare. Uppsala kommun är diplomerad som en Fair Trade City. Det innebär att kommunen har en hög ambition och stort engagemang för att tillsammans med övriga aktörer föröka andelen rättvis handel och etisk konsumtion. Andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska öka under mandatperioden och andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska motsvara den nivå som nås i kommunens egna verksamheter. Kommunens upphandlingar ska följas upp för att säkerställa att leverantörer betalar skatt och avgifter, samt att löner och arbetsvillkor följer kollektivavtalsnivån. Krav på rätt till heltid och rätt till deltid ska ställas i offentliga upphandlingar.

Ekonomisk jämställdhet

Kommunen ska motverka orättvis fördelning av makt och resurser mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling. Kommunen ska vara en drivande aktör i jämställdhetsarbetet och främja jämställdhet såväl inom organisationen som i samhället i stort. För att säkerställa att kommunens resurser fördelas jämställt och likvärdigt genomförs en koncernövergripande kartläggning av hur resurser fördelas mellan män och kvinnor, för att därefter vidta åtgärder för att få en jämställd och likvärdig fördelning. Kommunen behöver säkerställa att kommunala insatser ser till individers behov och rättigheter genom ett utvecklat uppföljningssystem som fångar skillnader mellan alla kön.

Indikatorer: Tillförs efter kompletterande KF-beslut.

Inriktningsmål 2 –

Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Jämlikhet, mångfald och medskapande är ledord för Uppsala. Alla Uppsalabor ska kunna leva ett gott liv och känna framtidstro. Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation där kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö i hela Uppsala. Uppsala har en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. Uppsala är en attraktiv kommun för kulturskapare att bo och verka i.

Tryggheten ska öka i hela Uppsala. I Uppsala är trygghet inte ett privilegium för några få utan en rättighet för alla. Uppsala ska inte ha något särskilt utsatt område. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Ökad jämlikhet ska bidra till ökad säkerhet och trygghet. Även förebyggande insatser och sociala insatser ska bidra till en långsiktigt ökad trygghet för alla Uppsalabor. Insatser för att bekämpa kriminaliteten kombineras med förebyggande åtgärder och ökat stöd för den som vill lämna en kriminell livsstil.

Arbetet med att skapa förutsättningar för jämlik, jämställd och tillgänglig kultur, idrott och fritid fortsätter. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för nyetableringar och företagande. Nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. Med de nya företag som etablerar sig här och befintliga som expanderar får fler Uppsalabor ett arbete att gå till. Samarbeten med Uppsalas universitet gör Uppsala till en stark kunskapsstad. Uppsala tar vara på innovationskraften bland kommunens entreprenörer, underlättar för innovationer och startupföretag samt utgör testbädd för ny teknik och smarta tjänster. Goda förutsättningar för socialt företagande finns i Uppsala. Grön affärsutveckling främjas och Uppsala bidrar med nya gröna jobb, moderna lösningar och exportmöjligheter av grön teknik.

Uppdrag:

- Stärk arbetet med att förebygga social oro, öka tryggheten och bekämpa de kriminellas ekonomi i samverkan med polis, civilsamhället och andra myndigheter.
- Inom ramen för ny överenskommelse med polisen bidra till att Uppsala ska vara en trygg plats med låg brottslighet.
- Stärka planeringen av det civila försvaret. (KS)
- Främja företagande på landsbygden. (KS)
- Vidta de åtgärder som krävs för att nå EU:s luftkvalitetsmål i Uppsala. (GSN, KS och MHN)

- I samband med arbetet med ansökan till europeisk kulturhuvudstad 2029 stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling. (KS, UKK, Stadsteatern och KTN)
- Införa 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott. (SCN)
- Förbättra information och skyltning gällande tillgänglighet för invånare vid bygg- och gatuarbeten. (GSN)
- Stärk Uppsalas mottagningskapacitet för att kunna ta emot fler utländska inflyttare, besökare och investerare. (KS och DUAB)
- Uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter inom områdena fred, demokrati och yttrandefrihet.
- Utveckla samordning av kulturverksamhet i Gottsunda centrum. (KTN)
- Utredda ansvar och samordning av planering, utförande och drift av platser och anläggningar för fysisk aktivitet på offentlig plats. (KS, GSN och IFN)
- Fördjupa samarbetet och i lämpliga delar teckna avtal med Regionen om Uppsala central, framkomlighetsåtgärder, färdtjänst, kollektivtrafikutbyggnad i nya stadsdelar samt trygghetscentral. (KS)
- Införa meröppet på Eriksbergs bibliotek. (KTN)
- Utredda bilfria gator i Uppsala innerstad. (GSN)
- Förstärka kommunens avhoppverksamhet för den som vill lämna en kriminell livsstil. (SCN)

Samhällsbygge som kommer alla till del

När stads- och landsbygdsutveckling planeras ska detta ske utifrån kommunens miljö- och hållbarhetsprogram och med ambitionen om minsta möjliga påverkan på miljö och klimat. Uppsala ska präglas av attraktiva natur- och kulturmiljöer. Natur- och kulturresevat samt parker fyller viktiga funktioner för såväl människor som biologisk mångfald.

Samhällsbyggandet ska ske med bevarad och helst ökad kvalitet i stads- och tätortsmiljöerna. Stadsbygget ska komma alla Uppsalas invånare till del och som ett verktyg som kan minska segregationen i kommunen. Utifrån Uppsalapinciperna i översiktsplanen "skapa närhet" ska befintliga bostadsområden renoveras och förtätas varsamt och med respekt för boende och befintliga miljöer. Uppsalapricipen "skapa närhet" innebär att aktiviteter, funktioner och andra värden ska koncentreras till platser som många människor kan nå. Det kan handla om butiker, skolor, service, parker eller arbetsplatser. En koncentration av värden leder också till fler möten mellan människor, vilket bäddar för trygghet och delaktighet. Det ger även ett större underlag för verksamheter. En hög koncentration av bebyggelse på vissa platser betyder att vi också får möjlighet att utveckla motsatsen – platser som präglas av färre hus, grönska och lugn och ro. Uppsalapricipen "skapa mervärden" innebär – tänk långsiktigt, utgå från platsen och samordna investeringar.

Arkitekturen i Uppsala ska kännetecknas av hög kvalitet och väl genomtänkt förhållningssätt. Den byggda miljöns utformning stöds av de väldefinierade arkitektoniska visionerna. Byggnader, gator, parker och torg ses i sitt sammanhang och utformas med ett tydligt förhållningssätt till den mänskliga skalan. Samtidigt ska arkitekturpolicyn och dess tillämpning lämna utrymme för och främja inslag av fastigheter som tillverkas med industriell prefabricerad teknik som ett sätt att få fram lägre hyror och boendekostnader. Öppna och inkluderande offentliga rum ska vara tillgängliga, säkra och trygga. Mångfunktionell mark- och lokalanvändning ska eftersträvas. Trafiksäkerheten och renare luft

ska prioriteras i det offentliga rummet. Arbetet för fler bilfria gator i Uppsalas innerstad ska ta fart.

Kunskapsstaden och näringslivet

Universiteten spelar en avgörande roll för kompetensförsörjning och innovation. Uppsalas innovationsekosystem utvecklas genom ett starkt samarbete med näringslivet, universiteten, Akademiska sjukhuset och andra nyckelaktörer såsom Testa Center, Green Innovation Park, BASE 10, företagsinkubatorn Uppsala Innovation Centre och den regionala samverkansplattformen STUNS. Därigenom skapas förutsättningar för kommunens identifierade fokusbranscher life-science/hälsa, informations- och kommunikationsteknologi (ICT) samt miljö och energiteknik (Cleantech) att utvecklas. Bland annat genom nya samverkansformer och gemensamma verksamheter inom testbäddar för hållbar stadsutveckling. Genom en aktiv näringslivspolitik med företagare och företag i fokus tar Uppsala kommun vara på innovationskraften bland kommunens entreprenörer. Kommunen underlättar för innovationer genom att utgöra såväl lokal som nationell och internationell testbädd för ny teknik och smarta tjänster. Företag och företagare ska bemötas av effektivitet och bra service med hög tillgänglighet, god förståelse och effektiva handläggning. Kommunens anseende som affärspartner och anseende som aktiv och framåtblickande samarbets- och samverkanspartner ska öka.

Kultur, idrott och evenemang

Uppsala har en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. Utvecklingspotentialen som finns inom besöksnäringen ska omhändertas och utvecklas. En varumärkesplattform är ett viktigt verktyg i arbetet med att stärka attraktionskraft för att locka boende, besökare, kompetens, investeringar och nya företagsetableringar till Uppsala. Genom att samtliga aktörer i Uppsala utgår från en varumärkesplattform förstärks det gemensamma varumärket Uppsala.

Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom kultur, idrott och fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden, vilket är en välfärdsfråga som utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Att möjliggöra detta för personer med funktionsnedsättning är särskilt viktigt.

Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet är tillgänglig för alla oavsett förutsättningar och bidrar till människors livskvalitet och gör kommunen attraktiv för både invånare och besökare. Ett starkt och fritt kulturliv är en förutsättning för ett variationsrikt och levande kulturutbud och ligger till grund för evenemang och festivaler som i sin tur bidrar till kommunens utveckling. Uppsalas unika tillgångar inom områden som rör mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och fred tas tillvara. Folkbildning och föreningsliv står för betydande insatser inom kultur- och fritidsutbudet med bra samspel och dialog mellan kommun och civilsamhälle. Aktivt kulturarvsarbete och offentlig gestaltning bidrar också till kommunens attraktivitet liksom ett tillgängligt konstmuseum i ändamålsenliga lokaler med utvecklad verksamhet som svarar mot efterfrågan.

Behoven av lokaler och anläggningar för idrott, bibliotek, fritidsklubbar, fritidsgårdar och kulturskola har ökat under senare år. Genom främjande perspektiv och tidiga insatser skapas förutsättningar för socialt hållbar samhällsutveckling. Därför finns frågor som

rör kultur, idrott och fritid med i ett tidigt skede av samhällsplaneringen och där både stadens och landsbygdens förutsättningar och behov uppmärksammas. Kommunens invånare ska leva med god tillgång till grönska och friluftsliv, kultur och idrott. Samverkan och effektiv lokalanvändning är ledord i utvecklingsarbetet.

Tillgång till kultur och fritidsverksamhet för barn och unga är ett prioriterat område. Genom en utvecklad och effektiv struktur för kultur och naturpedagogik i samverkan inom och mellan kommunen, samt med förenings- och näringslivet, stärks barns och ungas tillgång till kultur och natur.

Uppsala ska utvecklas som idrottskommun. Avseende arenor för idrott och evenemang pågår byggnation, men fortfarande finns inom några områden en återstående brist. Uppsala kommun tillsammans med Riksidrottsförbundet och Upplands idrottsförbund arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta i idrotts- och föreningslivet. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Stödformerna och utvecklingen av de fysiska förutsättningarna i form av allmänna ytor och platser liksom anläggningar ska bidra till att skapa bättre balans i resursfördelningen mellan flickor/pojkar och kvinnor/män, mellan idrotts- och andra fritidsaktiviteter, mellan förenings- och egenorganiserade aktiviteter och mellan förutsättningarna på landsbygden och i staden.

Trygg och säker kommun

Uppsala ska upplevas som en trygg kommun att verka och leva i. Tryggheten ska öka och Uppsala ska inte ha någon utsatt stadsdel. Uppsala kommun och Polisen i region mitt har undertecknat en överenskommelse om ett intensifierat långsiktigt samarbete mot grov organiserad brottslighet och trygghet. Det innebär att alla kommunens verksamheter behöver ta ett gemensamt ansvar för detta. Människors upplevda trygghet och säkerhet handlar ytterst om den enskildes tillit till samhälle och medmänniskor, sociala förankring och delaktighet. Insatser för att bekämpa kriminalitet kombineras med förebyggande åtgärder och sociala insatser. Kommunen ska, bland annat inom skolan och socialtjänsten, fortsätta utveckla samarbetet med polisen för ökad trygghet bland annat för unga tjejer. Insatser för att förebygga att individer involveras i våldsbejakande extremism stärks ytterligare.

Kommunens förebyggande arbete ska minimera risken för skada på människors hälsa, miljö och egendom. Genom ett välutvecklat arbete med krisberedskap ska även kommunens förmåga att bidra till totalförsvaret höjas. I regeringens nationella säkerhetsstrategi identifieras flera olika hot. De militära hoten mot vår nationella integritet bedöms vara större idag än tidigare. Forsvarsberedningen konstaterar att ett väpnat angrepp mot Sverige inte kan uteslutas och Sverige har återupptagit totalförvarsplaneringen. Kommunens förmåga att verka under höjd beredskap behöver därför utvecklas på flera områden. Bland annat måste kommunen stärka sitt säkerhetsskydd. Genom att säkerställa skyddade kommunikationsvägar kan informationsinhämtning från olika statsaktörer motverkas.

Kommunens kapacitet att undsätta den drabbade och lindra skador till följd av olyckor ska vara god och likvärdig i hela kommunen. Krisberedskapen ska vara god för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och en sammanhängande planering av

det civila försvaret ska utvecklas. Räddningstjänsten har en storregional samverkan med Region Uppsala, polisen och andra kommuner. Räddningsnämnden samverkar med flera kommuner i regionen om en gemensam räddningscentral och med Regionen om sjukvårdslarm. Fortsatt utveckling av räddningstjänsten ska ske genom ökat nationellt och regionalt samarbete. En annan vital del i utvecklingen av räddningstjänsten är möjligheten att rekrytera medarbetare i beredskapstjänst. Möjligheterna att kombinera annan anställning i kommunen med att vara räddningspersonal i beredskap (deltidsbrandman) ska tas tillvara. Att stärka den enskildes förmåga att undvika och hantera olyckor tillsammans med tillsynsverksamheten är avgörande för att skapa trygghet. Vid planering av bostäder och vägar är det viktigt att ta hänsyn till framkomligheten för räddningstjänst och andra blåljusmyndigheter, och att även brandsäkerhet är en viktig parameter i en hållbar samhällsplanering.

Klimatförändringarna i Sverige och världen påverkar Uppsala. Klimatforskningen visar att extrema väderhändelser kommer bli mer vanliga i Sverige samt att temperaturen och nederbörden kommer öka framöver. Detta ställer ökade krav på kommunens beredskap för värmeböljor, torka och översvämningar. Förutom klimatförändringarna finns ett behov av beredskap för olyckor och utsläpp till luft och vatten samt larm om smitta som hotar människors hälsa inom kommunen.

Indikatorer: *Tillförs efter kompletterande KF-beslut.*

Inriktningsmål 3 –

Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

När Uppsala växer skapas nya möjligheter för ekonomisk tillväxt samtidigt som sociala klyftor ska minskas och ekosystem bevaras och stärkas. Uppsalas tillväxt ska komma alla till del. I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Den hållbara stads- och landsbygdsutvecklingen säkerställer likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Stadsplanering ska främja ett smidigt liv utan bil både i staden och på landsbygden. Uppsala kommun ska vara landets bästa landsbygdkommun med god tillgång till mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer. Den lokala utvecklingen av näringslivet samt byggande på landsbygden främjas. Uppsalas stadsplanering ska komma alla till del. Krafftag behövs för att öka utbudet av bostäder, främst hyresrätter, till ett rimligt pris. En blandbebyggelse ska främjas. För att snabbare öka andelen hyresrätter ska minst 50 procent av alla flerbostadshus som produceras vara hyresrätter.

Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till fossilfritt 2030 och ett klimatpositivt Uppsala 2050. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. Kommunen ska främja närodlat livsmedelskonsumtion. Kommunens energi ska komma från förnybara källor. Uppsala är Sveriges bästa cykelstad och arbetet med att öka andelen som cyklar ska fortsätta. Det egna markinnehavet ska säkra en långsiktig stads- och landsbygdsutveckling som tar hänsyn till rekreation, biologisk mångfald och vattenresurser. En asfalterad jordbruksmark går aldrig att återskapa. Uppsalas tillväxt bör ske genom förtätning och utveckling där det redan finns samhällsservice och kollektivtrafik, och inte på marker som är tätortsnära skogar, bördig jordbruksmark eller grönområden för lek, rekreation och motion. Om värdefull natur och åkermark behöver exploateras ska det kompenseras genom exempelvis naturvårdsinsatser i andra områden. När nya områden byggs tar Uppsala tillfället i akt och implementerar innovationer för hållbarhet. Uppsalas vatten, naturområden och parker håller hög kvalitet och finns nära invånarna. Luft- och livskvalitet ska förbättras i stadskärnan med hänsyn till verksamheter och boende i city och deras behov.

Uppdrag:

- Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.
- Utveckla den strategiska planeringen för ökad jämlikhet, ökad trygghet och minskad segregation. (KS, PBN, GSN, Uppsalahem och UKFAB)
- Utveckla och nyskapa livsmiljöer för olika arter i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd. (KS, GSN och PBN)
- Inventera tätortsnära natur- och friluftsområden lämpliga att skydda som naturreservat, exempelvis Linnéstigarna, Fjällnora, koppla ihop Hammarskog med Nåsten, gula stigen och norra åstråket. (KS, PBN och GSN)
- Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.
- Förbättra cykelinfrastrukturen inom och till tätorter på landsbygden i samverkan med Region Uppsala och Trafikverket, till exempel genom att planera för en cykelväg mellan Gunsta och Länna. (KS och GSN)
- Bygga fler pendlarparkeringar under planperioden i anslutning till kollektivtrafikens knutpunkter i bland annat Störvreta, Almunge, Vattholma, Björklinge och Vänge. (KS, GSN, PBN och Parkeringsbolaget)
- Möjliggöra för mer blandat byggande i tätorterna på landsbygden. (PBN och KS)
- Upprätta en solkommunstrategi, vilken bland annat rymmer mål om att samtliga av kommunkoncernen ägda fastigheter, där så är möjligt, ska ha solceller på sina tak år 2025. (KS och samtliga bolag)
- Öka byggandet i trä. (KS, PBN och de kommunala fastighetsbolagen)
- Följ upp efterlevnaden och effekten av kommunens riktlinjer för persontransporter i tjänst. (KS)
- Höja attraktiviteten på lek- och mötesplatser på landsbygden, bland annat i Skyttorp, Björklinge och Knutby. (GSN)
- Främja planering av fruktträd och ätbara växter i stadsmiljö. (KS, GSN, PBN)
- Upprätta ett mål om att minst 50 procent av alla flerbostadshus ska vara hyresrätter. (KS, PBN)
- Främja förproducerat byggande, ofta kallat modulhus, typhus eller prefabricerat, för att minska boendekostnader. (KS, PBN, Uppsalahem)
- Främja byggemenskaper. (KS, PBN)
- Inventera status på gång och cykelvägar i landsbygdstätorter. (GSN)
- Förbättra belysning för ökad trygghet. (GSN)
- Öka takten på sanering av förorenad mark. (MHN)
- Utveckla och använda moderna miljömässigt hållbara VA-lösningar när nya stadsdelar byggs (KS, PBN)

Ansvarsfull utveckling

Uppsala är en av Sveriges mest attraktiva städer med hög utvecklingstakt, snabb befolkningsökning och en expanderande arbetsmarknad. Den höga utvecklingstakten ger goda möjligheter till förbättringar, men ställer också stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara lösningar. I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Stads- och landsbygdsutvecklingen ska säkerställa likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser och planeras med minsta möjliga påverkan på miljö, klimat och människors hälsa.

Hållbar utveckling av stad och landsbygd

Kommunens översiktsplan anger den långsiktiga inriktningen för den fysiska utvecklingen i kommunen. Målet är ett robust samhälle och en god livsmiljö. Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet. Klyftor mellan olika grupper i samhället ska minskas. Uppsala ska växa i stråk, orter och vid knutpunkter, med närhet till såväl daglig service som en storregional arbetsmarknad. Det skapar förutsättningar för en attraktiv och effektiv kollektivtrafik, hushållning av mark samt nyttjande av befintlig infrastruktur. Kommunen planerar för bostäder och infrastruktur som inkluderar alla som ska leva, verka och besöka Uppsala. Det innebär höga krav på tillgänglighet både i bostäder och i den offentliga miljön.

Uppsala är en tillväxtmotor i Sverige där nya jobb skapas och dit allt fler väljer att flytta. Med genomförandet av fyrspar och spårväg används Uppsalaregionens fulla potential med ännu fler arbetstillfällen, bostäder och förbättrad pendling. Avtalet med staten och Region Uppsala om Uppsalapaketet innebär 33 000 nya bostäder i södra Uppsala, spårväg, fler spår på ostkustbanan, järnvägsstation vid Bergsbrunna med mera. Bebyggelseutvecklingen ska dra nytta av och stödja transportinfrastrukturen. Det innebär att stadsutveckling och byggande inom staden, de närmsta decennierna, i hög grad behöver fokuseras till lägen utmed den tänkta spårvägen och inom upptagningsområdet för den nya järnvägsstationen.

En aktiv markpolitik ska ge förutsättningar för kommunens utveckling. Innehavet av exploateringsbar mark ska motsvara 15 års stadsutveckling. Markinnehavet ska ge förutsättningar för Uppsalapaketen som stärker kommunen som en attraktiv plats i Stockholm-Uppsalaregionen för både boende och näringslivets investeringar. Markinnehavet ska också säkra en långsiktig buffert för markbyten och andra ändamål som rekreation, biologisk mångfald och hänsyn till vattenresurser.

Planeringen av nya bostadsområden i staden och på landsbygden ska alltid ta hänsyn till behovet av inkludering och social infrastruktur. En minskad lokalkostnad per barn och elev för exempelvis pedagogiska lokaler kan uppnås genom bättre planering. På samma sätt ska behovet av infrastruktur för jämlik och jämställd tillgång till kultur- och fritidsverksamhet alltid ingå redan i planeringens tidigaste skede. Vid ny- och ombyggnation ska hög energieffektivitet och klimatsmarta material alltid eftersträvas. Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader. Arbetet med förproducerat byggande, även kallat modulhus, är ett sätt att få till lägre boendekostnader. När nya stadsdelar byggs ska nya innovationer för hållbarhet användas inom allt från uppvärmning till avloppsvatten.

De sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenserna av olika alternativ ska alltid analyseras och vägleda beslut. Vid större infrastruktursatsningar eller reinvesteringar, som exempelvis kräver uppgrävning av gator, ska samordning och möjlighet till samförläggning av ledningar eftersträvas så att exempelvis rör för bredbandsfiber kan läggas ned när annan ledningsinfrastruktur åtgärdas.

Villkoren för att leva, verka och bo i olika bygder och små tätorter skiljer sig från förhållandena i staden, men också sinsemellan. Långa avstånd och ett bilberoende behöver balanseras med förbättrade förutsättningar för användning av kollektivtrafik. Kommunen ska arbeta för bästa möjliga framkomlighet utan att vara beroende av bil på såväl landsbygd som i staden och tätorterna. Status och säkerhet på gång- och cykelbanor på landsbygdsorterna ska inventeras. Tillgång till mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer ska vara god på Uppsalas landsbygder. Att främja den lokala utvecklingen av bland annat näringslivet, ökad bredbandstäckning och upprätthållande av service skapar förutsättningar för att Uppsala kan vara en av landets bästa landsbygdkommuner. Utmärkande för landsbygdsutveckling är det ideella engagemang som är starkt på landsbygderna och i de mindre tätorterna. Tillsammans med privata, offentliga och ideella aktörer skapas en levande landsbygd som nyttjar lokala tillgångar och en växande regional arbetsmarknad. Detta sker bland annat tillsammans med föreningen Upplandsbygd - lokalt ledd utveckling.

God kollektivtrafik kan öppna för nya lägen för bostadsbyggande och verksamhetsetableringar. Uppsalapaketen med ökad kapacitet på ostkustbanan, ny tågstation i Bergsbrunna och spårväg på "Ultunalänken", innebär tillsammans med utveckling av spårväg i "Kunskapsspåret" radikalt förbättrade möjligheter till stadsutveckling i södra Uppsala. Ett villkor för spårväg är att regeringen bifaller kommunens ansökan om medfinansiering med hälften av anläggningskostnaderna genom regeringens stadsmiljöavtal. Medfinansiering kommer också att tas ut via exploateringsavtal och på annat sätt från fastighetsägare som får en värdehöjning genom en spårvägsetablering. Kommunen och Region Uppsala har kommit överens om hur ansvaret i övrigt för en spårvägssatsning ska fördelas. Kunskapsstråket/Ultunalänken går från resecentrum i två grenar mot Ultuna respektive Gottsunda och möter där Ultunalänken som går vidare över Fyrisån till en ny järnvägsstation vid Bergsbrunna. Systemet kommer därmed att ge en välbehövlig avlastning av resecentrum.

Möjligheten att på ett enkelt, tryggt och hållbart sätt förflytta sig ska ha hög prioritet i all stads- och landsbygdsutveckling. I arbetet med hållbar mobilitet prioriteras gång, cykling och kollektivtrafik samt ökat samnyttjande/delning av fordon och transporttjänster. Förutsättningar för fler mobilitetsanläggningar och förbättrad tillgång till säkra cykelparkeringar skapas. Uppsala ska vara Sveriges bästa cykelstad ur ett säkerhets- och trygghets-, framkomlighets-, bekvämlighets- och cykelkulturperspektiv. Gatunätet för gående ska få högre standard och göras mer sammanhängande för att förbättra tillgängligheten och attraktiviteten. Stadens mobilitet behöver i ökande grad dela ytor med andra funktioner, för att få effektiv användning av det offentliga rummet och bädda för ett rikt stadsliv. Multifunktionalitet ställer krav på utformningen av allmänna miljöer, men också på driften.

Betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster ska vägas in vid beslut och uttaget av naturresurser ska minimeras, genom bland annat investeringar i förnybar energi. Ökade ansträngningar ska göras för att skydda värdefull natur, skydda vårt grund- och dricksvatten, säkerställa ekosystem och gynnsam bevarandestatus för hotade arter samt för att bevara, utveckla och stärka ekologiska samband i landskapet.

Det kan bland annat innebära att odla blommor och växter, bland annat ätbara växter, som stimulerar pollination samt sköta trädgårdar med bin och humlor i åtanke. EU:s ramdirektiv för vatten innebär att god status ska uppnås för yt- och grundvatten, någonting som är särskilt viktigt i Uppsalaåsen. Nytt kunskapsunderlag och nya riktlinjer vägleder nu arbetet med att hålla nere negativ påverkan på grundvattenresursen i åsen.

Genom ett systematiskt förbättringsarbete och innovativt tänkande kan kommunens process för samhällsbyggnadsprojekt prestera mer och bättre med mindre resurser. Den samordnade nämnd- och bolagsöverskridande samhällsbyggnadsprocess som nu har utvecklats, med tydliga politiska prioriteringsgrunder banar väg för beslut om rätt projekt i rätt ordning. Viktiga delar i prioriteringsgrunderna är kvalitet, genomförbarhet, systempåverkan och förmågan hos exploateringsprojekt att medfinansiera följdinvesteringar. Uppsala kommun står inför stora finansieringsåtaganden i olika former av infrastruktur under det närmaste decenniet, vilket inskräper kraven på en god tågordning i samhällsbyggandet, för att undvika kostsamma överinvesteringar. Kommunen har påbörjat arbetet med att se över bland annat Uppsalapaketet för att än mer kunna ta hänsyn till hur de egna resurserna ska prioriteras i fortsatt arbete.

Aktivt klimat- och miljöarbete

Uppsala påverkar och påverkas av den lokala och globala miljösituationen. Kommunen har i dag en miljöpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv. Miljö och klimatomställningen är därför brådskande. Uppsala är och ska fortsätta vara världsledande i klimatomställningen. Uppsala behöver förstärka kommunikationen av miljötilståndet i kommunen.

Utsläppen av växthusgaser måste fortsätta att minska under detta decennium för att till 2040 helt upphöra. Miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling genomförs via breda samarbeten, bland annat inom Uppsala klimatprotokoll. Uppsala klimatprotokoll är ett nätverk av företag, offentliga verksamheter, universitet och föreningar som samverkar och inspirerar varandra och andra för att nå Uppsalas klimatmål och bidra till en hållbar värld. Klimatprotokollet arbetar i protokollsperioder om tre år och har sedan starten kontinuerligt minskat de gemensamma utsläppen av växthusgaser. Under senaste programperioden som pågick hösten 2015 - våren 2018, minskade utsläppen med 10 procent.

De kommunala verksamheternas egen miljöpåverkan måste minska samtidigt som kommunen verkar för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag. Förutom trafiken finns en rad viktiga andra frågor när det gäller utsläppsminskningar inom Uppsalas geografiska område: förnybar energi, byggnation i trä och andra hållbara material, minskad plastförbränning samt ett moderniserat fjärrvärmenät är några exempel. En stor utmaning för att nå utsläppsmålen är hela kommunens konsumtion.

Omställningen till el från fossila bränslen måste underlättas genom förstärkning av det nationella elnätet och genom lokala åtgärder. Kommunorganisationen har stor potential för energieffektivisering men måste hitta organisatoriska sätt att realisera den. Kommunens energi ska komma från förnybara källor. Omställning till solenergi ska göras för de av kommunens verksamheter och lokaler där det är möjligt. Arbetet med att installera solpaneler på kommunala fastigheter där så är möjligt senast 2025 ska fortsätta.

Kommunen ska underlätta för invånarna och andra att leva och verka miljömedvetet.

För att nå samhällets miljömål måste kommunen ta ett ledarskap och bjuda in invånarna och organisationer att medverka och se möjligheterna. När staden växer ska det ske på ett sätt som underlättar miljö- och klimatomställningen. Arbetet med biologisk mångfald ska förstärkas. Det inkluderar genetisk mångfald, mångfald av arter och livsmiljöer. Naturresevat ska bildas där så är möjligt och skötas så att djur frodas och människor trivs. Åtgärder ska vidtas som understödjer en gynnsam bevarandestatus för hotade arter.

I Uppsala ska ämnen i inomhus- och utomhusmiljön som har skapats i eller utvunnits av samhället inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Arbetet med att minska förbrukningen av plast och helt få bort icke förnybar plast ska fortsätta samtidigt som återvinning och fastighetsnära hämtning av avfall förbättras. Att få bort föroreningar från mark- och grundvatten är en prioriterad fråga, inte minst föroreningarna av PFAS i Uppsalaåsen, och takten på saneringar ska ökas.

Luftföroreningar finns över hela världen och orsakar betydande negativa effekter på människors hälsa och miljön. Vägtrafiken är den dominerande källan till utsläpp av kväveoxider och partikelutsläpp (PM10) i Uppsala kommun. Luftkvaliteten på särskilt utsatta gator måste förbättras.

Persontransporter i tjänst utgör en väsentlig del av kommunens transporter och de behöver kontinuerligt utvecklas för att säkerställa en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Det lokala arbetet mot det nationella målet om ett fossilbränslefritt samhälle för transporter och arbetsmaskiner till 2030 innebär en omställning av kommunorganisationens fordonspark, utveckling av hållbara transportlösningar samt en ökad samverkan med berörda aktörer. Kommunen fortsätter bland annat att bygga ut infrastruktur för gång, cykel, kollektivtrafik, bilpooler, ladd-stolpar och biogas.

Indikatorer: *Tillförs efter kompletterande KF-beslut.*

Inriktningsmål 4 –

Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Idrott och fritidsverksamhet samt föreningslivet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för en bra integration. Integrationen ska bli snabb och jämställd. Arbetsmarknaden i Uppsala är en avgörande arena för att förbättra integration och möjliggöra nyanländas möjlighet att nå egen försörjning. Uppsalas företag har en väsentlig roll att spela i integration och skapandet av arbetstillfällen för nyanlända.

Klyftorna mellan människor och områden ska minska utifrån ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt och genom att kommunen satsar på jämlikhetsåtgärder som ger resultat. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. En god fysisk och psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet. Orsakerna till den ökande psykiska ohälsan är komplexa och Uppsala arbetar och samverkar för att utveckla insatser och nya lösningar som främjar psykisk hälsa och åstadkomma en god och jämlik vård. Handlingsplanen för en förbättrad psykisk hälsa är vägledande för arbetet. Uppsala ska vara ett bra samhälle att åldras i och leva i om man har en funktionsnedsättning. Uppsala kommun ska jobba för att förbättra folkhälsan och se till att fler äldre klarar sig längre på egen hand. Äldres erfarenheter och kunskaper ska tas tillvara. Aktivt arbete för att motverka åldersdiskriminering och digitalt utanförskap, bryta ofrivillig ensamhet och öka de äldres egenmakt gör att äldre har möjlighet att leva ett gott liv, i trygghet och oberoende. Idrott, fritid och kultur utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet.

Uppdrag:

- Utveckla Uppsalamodellen inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknaden. (KS och AMN)
- Fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga, bland annat genom att utöka Uppsala ungdomsjours arbete mot barn i lägre åldrar. (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN)

- Utveckla barn- och ungas möjligheter att utöva och uppleva kultur och natur i skolan och under den fria tiden. Bland annat genom kultur- och naturgaranti. (KTN, UBN, Stadsteatern och UKK)
- Utveckla en jämställd fritidsverksamhet för barn- och unga. (KTN)
- Samarbeta med Uppsalas föreningsliv för att erbjuda sportis och kulturis som ett komplement till fritids. (IFN, UBN och KTN)
- Utveckla arbetet med tidiga och samordnade insatser mot skadligt bruk och missbruk av alkohol och droger mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård och skola för barn, unga och unga vuxna i enlighet med SKL:s handlingsplan mot missbruk och beroende. (SCN, UBN och KTN)
- Ta fram en handlingsplan för snabbare etablering samt bättre och jämställd integration. (KS)
- Genomföra åtgärder för säker skolväg och öka andelen som går och cyklar till förskola, skola och fritidsaktiviteter i vardagen. (PBN, IFN, GSN, UBN och Skolfastigheter)
- Intensifiera arbetet med att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck (SCN, UBN, OSN och KTN)
- Ta fram en modell för hur kommunen ska arbeta för att motverka segregation utifrån erfarenheter av arbetet med handlingsplan Gottsunda/Valsätra. (KS)
- Utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet i Gränby särskilt kring unga vuxna. (KS, SCN, UBN och AMN)
- Öka närheten till lekytor för barn i Uppsala. (KS, GSN, PBN)
- Öka tillgången till utomhusgym. (GSN, KS, PBN)
- Öka tillgången till offentliga toaletter genom exempelvis byggnation av toaletter men också genom bättre nyttjande av kommunägda fastigheter. (GSN, KS, PBN, USAB)
- Förstärka boendestödet i syfte att minska behov av platser på vårdboenden. (SCN)
- Öppna minst en öppen konstavvägg. (KTN)
- Utred effekterna av Skolfams nedläggning. (SCN)
- Utvärdera effekterna av förändrad områdesindelning av socialtjänsten (SCN)

Ett socialt hållbart samhälle

Social hållbarhet syftar till att utjämna skillnader i Uppsalabornas levnadsvillkor, motverka segregation och fattigdom samt erbjuda välfärd av hög kvalitet. Alla ska erbjudas en livsmiljö där de kan växa, utvecklas och må bra oavsett individuella förutsättningar.

Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Barn ska ha möjlighet att påverka och vara delaktiga i beslut som berör dem. Kommunen ska arbeta för barns rättigheter i enlighet med Barnkonventionen. Arbetet ska utgå från barnkonventionens fyra huvudprinciper som handlar om alla barns lika värde och rättigheter (artikel 2), att vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa (artikel 3), varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet (artikel 12).

Uppsala Kommun vill säkra att alla, inklusive HBTQI-personer, ska känna sig välkomna och inkluderade i kommunens verksamheter. För att alla ska känna sig trygga med att bli professionellt bemötta diplomas verksamheter enligt kommunens HBTQI-utbildning.

En utveckling mot en mer öppen och lätt tillgänglig socialtjänst där människor kan få stöd utan att bli ett myndighetsärende är en nödvändig utveckling för att klara

socialtjänstens framtida uppdrag och främja ett socialt hållbart samhälle.

Jämlik hälsa

Uppsalas invånare har generellt sett ett bra välmående jämfört med andra kommuner men det finns skillnader i hälsa kopplat till inkomst, kön och bostadsområde/-ort. Ojämligheten mellan Uppsalaborna behöver minska. Kunskap om förekomst av ojämlikhet i hälsa och dess påverkansfaktorer ska ligga till grund för beslut om insatser.

Dricksvatten är det viktigaste livsmedlet och säkringen av nuvarande och framtida dricksvattentäkter är överordnat i stort sett all annan planering. För Uppsalas del handlar det främst om att säkra Uppsala- och Vattholmaåsens funktion som naturligt dricksvattenfilter. Uppsala Kommun utreder därför förutsättningar för att säkra den allmänna dricksvattenförsörjningen.

Främja psykisk hälsa

En god psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet: Skolprestation, arbete och sysselsättning, fritid, familjerelationer såväl som för den fysiska hälsan. Många äldre lider idag av psykisk ohälsa. Denna psykiska ohälsa kan ibland misstas för andra sjukdomstillstånd och personen får därför inte rätt hjälp för att kunna må bättre. Orsakerna till den ökande psykiska ohälsan hos unga är komplexa och kräver nya lösningar. Uppsala kommun ska utveckla det förebyggande arbetet för att främja psykisk hälsa hos barn och unga. Då alla aktörer behöver arbeta tillsammans för strategiska förebyggande och tidiga insatser som främjar psykisk hälsa har en handlingsplan för psykisk hälsa tagits fram. Den syftar till att utveckla det förebyggande arbetet för att främja psykisk hälsa i alla åldrar och stärka samordningen mellan Uppsala kommun, Region Uppsala och intresseorganisationer.

Ökad psykisk ohälsa och tillgången till droger tillsammans med en samhällsutveckling mot ökad polarisering, medför att människor riskerar att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet. Ett samordnat arbete tillsammans med polisen, länsstyrelsen och Region Uppsala är ett viktigt led i arbetet med att förebygga, förhindra och stävja social oro och missbruk. Samtidigt krävs även ökade resurser till välfärden och sociala investeringar.

Indikatorer: *Tillförs efter kompletterande KF-beslut.*

Inriktningsmål 5 – Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen som möter den förväntade befolkningsökningen. För att kunna dra nytta av möjligheterna när vi blir fler och förbättra den goda livsmiljön ska kommunen skapa förutsättningar för att det byggs 2000 till 3000 nya bostäder och skapas 2000 nya arbetsplatser årligen. Uppsala har en god blandning av verksamhetsmiljöer. Bostadsmarknadens flexibilitet och tillgänglighet ska ökas genom att byggande av flerfamiljshus med låga boendekostnader prioriteras. Nya arbetsplatser har hög prioritet i planarbetet. Bostadsförmedlingen stärker kommunens attraktionskraft och underlättar för de bostadssökande. En ökad andel hyresrätter samt fler bostäder med pressade boendekostnader möjliggör för fler att skaffa eget boende, och därför ska minst femtio procent av allt nybygge i flerfamiljshus vara hyresrätter.

En väl fungerande arbetsmarknad bidrar till den attraktiva och trygga staden. I Uppsala ska alla bidra och fler invånare ska komma i arbete. Det betyder att alla som kan arbeta ska ges bästa möjligheter att kunna göra så och det offentliga har ett särskilt ansvar för detta. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas de kunskapsintensiva branscherna, vilket ger förutsättningar för utveckling av bygg-, service- och tjänstenärings. Stöd och innovativa lösningar utvecklas för personer som står långt från arbetsmarknaden. Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Kommunen ska förstärka stödet med att säkerställa att ensamkommande gymnasiestuderande ungdomar har acceptabla och trygga boendeformer som ett led i integrationen. Att ställa sociala krav i upphandling är ett sätt för kommunen att öka sysselsättningsgrad och social integration. Förutsättningar skapas för att fler personer med funktionsnedsättning ges möjlighet till arbete och sysselsättning.

Uppdrag:

- Tillsammans med näringslivets olika aktörer skapa förutsättningar för 2000 nya arbetstillfällen årligen. (KS)
- Bidra till ökad tillgång på mark och lokaler i olika prisklasser och lägen för företag som behöver växa eller önskar etablera sig i Uppsala. (PBN och KS)
- Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapa förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader samt underlättar ungas etablering på bostadsmarknaden. (KS, PBN, Bostadsförmedlingen, Uppsalahem och UKFAB)

- Utveckla utbudet av bostäder för äldre genom att verka för fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus. (ÄLN, KS och PBN)
- Främja kollektivhus för seniorer. (KS och ÄLN)
- Fortsätta utvecklingen av en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar. (KS, Bostadsförmedlingen, SCN och AMN)
- Genom att stödja arbetet med bygg- och bogemenskaper möjliggöra för fler att kunna påverka och engagera sig i sitt boende tillsammans med andra. (KS och PBN)
- Öka tillgången till LSS-bostäder för att säkerställa att personer med beslut om bostad med särskild service enligt LSS får sina beslut verkställda. De nya boendena ska drivas i kommunal regi (KS, Uppsalahem och OSN)
- Starta ett nätverk för de större hyresvärdarna i Uppsala. (KS)
- Bevilja ersättning till medlemskap i Hyresgästföreningen för försörjningsstödmottagare. (AMN)
- Verka för skapande av ett nytt trygghetsboende i Gottsunda. (KS, ÄLN)
- Utred förekomst av trångboddhet i Uppsala. (KS)
- Utveckla Eriksbergsmodellen för att undvika kostsamma renoveringar som driver upp hyran till en nivå de boende inte har råd med. (KS, Uppsalahem)
- Utveckla egenregi inom äldreomsorgen för att kunna fasa ut och göra oss oberoende av LOV-drivna äldreboenden. (KS, ÄLN)
- Förstärka stödet med att säkerställa att ensamkommande gymnasiestuderande ungdomar har trygga och acceptabla boendeförhållanden. (KS, SCN, AMN)
- Återinför kommunala riktlinjer för försörjningsstöd i syfte att underlätta för försörjningsstödstagare att nå egen försörjning. (AMN)

Bostäder för alla och en god lokalförsörjning

På senare år har bostadsbristen i Uppsala minskat. Men många, särskilt unga och låginkomsttagare, har fortfarande svårt att hitta en bostad. Ungas etablering på bostadsmarknaden underlättas genom fler ungdoms- och studentbostäder samt andra boendelösningar så som kompiskontrakt. Uppsala ska växa på socialt hållbart sätt med blandade upplåtelseformer som motverkar bostadssegregation. Utbudet av bostäder för äldre ska öka genom fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus. Även tillgången till LSS-bostäder ska öka. Kommunens bostadssociala ansvar ska utvecklas med mer flexibla och kostnadseffektiva lösningar genom att etablera och utveckla en fungerande boendekedja för sociala bostäder på kort och lång sikt.

Kommunen fortsätter att utveckla innovativa sätt att utveckla bostadsbeståndet samtidigt som boendekostnader hålls nere. Andelen hyresrätter ska öka för att skapa en mer flexibel bostadsmarknad och möjliggöra för fler att skaffa ett eget boende. Politiska prioriteringar ska baseras på ekonomiska, ekologiska och sociala förutsättningar och kvalitetskrav i en fortsatt utvecklad stadsutvecklingsprocess.

Uppsala behöver även fortsättningsvis ha beredskap för ett bostadsbyggande om 3000 nya bostäder per år. De nya bostädernas fördelning över boendekostnadsnivåer, upplåtelseformer, storlekar, bostadstyper och lägen behöver anpassas så att det samlade utbudet av befintliga och nya bostäder svarar mot de behov som finns och den efterfrågan som riktas mot Uppsala. Behovet som idag finns för bostäder med låga boendekostnader måste tillgodoses.

För att säkerställa denna ambitionsnivå bör minst hälften av de byggda bostäderna finnas i projekt som inkluderar kommunal mark eller mark som ägs av kommunala fastighetsbolag. Ett mål ska upprättas om att minst 25 procent av det som byggs på kommunal mark ska ha särskilt låga hyror, för att stadsbygget ska kunna komma alla Uppsalas invånare till del. Överskott från försäljning av kommunal mark kan bidra till finansiering av nödvändiga följdinvesteringar av bostadsbyggandet så som olika typer av anläggningar för nödvändiga samhällsfunktioner och mer plats och utveckling av goda verksamhetsmiljöer för ett breddat näringsliv och 2000 nya jobb per år.

Bostäder till personer som blir beviljade boendeinsatser

Uppsala kommun ansvarar för att förse bostad till de personer som blir beviljade boendeinsatser till följd av olika lagrum. Det behövs fler boendelösningar och boendeformer för alla grupper inom vård och omsorgsområdet och bostads- och lokalbristen är i sammanhanget en utmaning.

Bristen på bostäder och lokaler kan medföra kostnadsdrivande och ineffektiva insats-, vård- och omsorgslösningar om individer riskerar att bli kvar i insatser och boenden som inte nödvändigtvis motsvarar det behov av stöd, vård och omsorg som individen har. Det finns samtidigt ett behov av att stärka möjligheterna för individen att kunna ställa om till ett mer tillgänglighetsanpassat boende på den ordinarie bostadsmarknaden. Inom äldreomsorgen ska egen regi utvecklas för att kunna göra oss oberoende av LOV-drivna äldreboenden som är kostnadsdrivande för kommunen och ger mindre demokratiskt inflytande över verksamheten för Uppsalaborna.

Det strategiska arbetet med planering för bostäder och lokaler kopplade till bland annat omsorgsnämndens, äldrenämndens och socialnämndens ansvarsområden, sker sedan hösten 2018 inom ramen för nämndernas löpande arbete med respektive bostads- och lokalförsörjningsplaner. Planerna utgår från verksamheternas behov av bostäder och lokaler och revideras årligen bland annat med utgångspunkt i kommunens befolkningsprognos. Omsorgsnämnden har under de senaste två åren haft svårigheter att verkställa beslut om bostad med särskild service, framför allt beslut enligt LSS. Omsorgsnämnden ska fortsätta planera och skapa hållbara lösningar för särskilda boendeformer, utnyttja resurser och lokaler effektivt.

I Uppsala ska alla bidra

Det betyder att alla som kan jobba ska jobba. Trots låg arbetslöshet i Uppsala så har vissa grupper svårt att få fäste på arbetsmarknaden. Utbildningar och arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas i samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen. Kommunen ska även genom att ställa sociala krav i upphandlingar ge fler invånare som varit utan arbete länge möjlighet att få en ingång till arbetslivet. Som arbetsgivare ska kommunen agera som förebild för en inkluderande arbetsmarknad. Sociala företag är en betydelsefull aktör för att personer som varit utan arbete länge ska få en ingång till arbetslivet. För den som idag är i störst behov av samhällets insatser ska kommunala riktlinjer för försörjningsstöd återinföras för att underlätta för försörjningsstödstagare att nå egen försörjning. Uppsala är av den bestämda uppfattningen att minskad ekonomisk utsatthet är en förutsättning för att integration ska lyckas och för att fler ska lyckas med sin strävan att nå egen försörjning.

Snabb och jämställd integration

Uppsala är en kommun som är öppen mot omvärlden och som vill ta ansvar för en bra integration. Med två universitet i världsklass och låg arbetslöshet i en expansiv arbetsmarknadsregion har Uppsala bättre förutsättningar än många andra kommuner. Kommunen ska utveckla ett inkluderande och demokratiskt samhälle där alla människor kan nå sin fulla potential. Det görs genom att ta tillvara den kompetens som kommer till kommunen via de nyanlända och erbjuda arbetstillfällen för alla. Kommunen ska stärka samhällsorienteringen och jämställdheten bland nyanlända i Uppsala. Hedersförtryck, intolerans och extremism ska bekämpas.

Den stora befolkningsökningen senaste åren har lett till ökat antal elever inom vuxenutbildningen. Utrikesfödda som utgör en stor andel av befolkningsökningen är många i behov av utbildning. Denna arbetskraftsresurs ger kommunen stora möjligheter att klara kompetensförsörjningen när allt färre i yrkesverksam ålder ska försörja allt fler äldre. En förutsättning för att kunna tillgodogöra sig utbildning och annat stöd är att invånarna har en trygg boendesituation. Bostadsmarknadens utveckling och hyresnivåer har en väsentlig påverkan på möjligheterna till att fler blir självförsörjande. Även gymnasie studerande ensamkommande ska få förstärkt stöd för att säkerställa trygga och acceptabla boendeförhållande.

Etableringstiden ska minskas steg för steg för både kvinnor och män. Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Med tydliga krav på språkinläring och arbete ska integrationen i Uppsala gå snabbare och bli bättre. För att öka genomslagskraften i kommunens insatser för ökad integration och inkludering behöver information finnas i den form och på de språk som målgruppen behöver.

Samarbetet med näringslivet och föreningslivet i Uppsala ska stärkas för att förbättra integrationen och snabba på nyanländas inträde på arbetsmarknaden.

Arbetet med mottagande och integration av ensamkommande barn och unga fortsätter att vara en svårplanerad verksamhet med anledning av oklarheter i migrationspolitiken på såväl nationell som EU-nivå. Förutsättningarna har förändrats med anledning av de senaste årens förändringar gällande asyllagstiftning och statsbidrag för mottagandet av ensamkommande barn och unga behöver fortsätta att anpassas utifrån rådande förutsättningar.

Indikatorer: *Tillförs efter kompletterande KF-beslut.*

Inriktningsmål 6 –

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

En utbildning av god kvalitet ger ökad kunskap för alla och är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämlikhet. Utbildningen och lärandet ska utgå från evidens och beprövad erfarenhet. All utbildning ska främja och utveckla värderingar, kunskaper och färdigheter som bidrar till hållbar utveckling. En skola som kompenserar för olika förutsättningar och bakgrund, som bostadsområde och sociala förhållanden, är en förutsättning för ett jämlikt samhälle. Det fria skolvalet och privatiserad skolverksamhet ökar skolsegregeringen. Kommunens styrning och finansiering ska locka fler engagerade lärare och skapa mindre klasser på de skolor som behöver det mest.

Alla Uppsalas skolor ska vara framgångsrika och präglas av studiero, trygghet och fokus på kunskap. Utbildningen ska ge barn och elever förutsättningar att minst nå kraven för godkända kunskapsmål och nå gymnasieexamen. För att lyckas ges elever förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att deras utveckling och lärande stimuleras i en trygg miljö under hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium. Vi arbetar långsiktigt med att minska barngrupperns storlek i förskolan med målet att alla förskolor ska nå Skolverkets riktmärken. Varje barn ges rätt stöd för att klara av kunskapsmålen. Tidiga insatser i lågstadiet prioriteras. Förskola och skola ska ha tillräckliga kunskaper och resurser för att möta barn med särskilda behov. Psykisk ohälsa är ett växande problem, särskilt bland flickor, elevhälsan måste därför vara väl utbyggd. Oavsett ålder ges förutsättningar för ett livslångt lärande, ständig utveckling, god livskvalitet, minskade kunskapsklyftor och goda utbildningsresultat. Det ska finnas möjligheter till omskolning för att tillgodose arbetslivets och samhällets krav på ökad kompetens. Uppsala kommun arbetar för en återkommunalisering av vuxenutbildningen. Uppsala verkar för ett stärkt samarbete med Uppsalas båda universitet.

Uppdrag:

- Utveckla verksamheten med förskolebussar och förbättra infrastruktur för målpunkterna och angränsningspunkter så att barn kan erbjudas mer utomhuspedagogik och vistelse i naturen. (UBN, KS, GSN, Skolfastigheter och Sport- och rekreationsfastigheter)
- Intensifiera arbetet med genomförandet av handlingsplan för särbegåvade elever. (UBN)
- Utredda möjligheten att i grundskolan förbättra elevers tillgänglighet till en likvärdig elevhälsa genom till exempel digitala kuratorer. (UBN)
- Genomföra en översyn av förskolornas och skolornas ljudmiljöer i syfte att främja arbetsmiljö, studiero och måluppfyllelse. (UBN och MHN)
- Utöka verksamheten med lärarassistenter så att fler skolor omfattas. (UBN)
- Genomföra projekt där tre alternativ – Heltidsmentorer, utökad elevhälsa och socialarbetare med placering i skolan – prövas. (UBN och SCN)
- Arbetsmiljön i grundskola och vuxenutbildning ska anpassas för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. (UBN och AMN)
- Vidta åtgärder för att öka närvaron i skolan och tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro (UBN).
- Utredda förutsättningar för större förskolegårdar där möjlighet finns för att möjliggöra ur- och skuravdelningar med bas på gården. (KS och UBN)
- Säkerställa att särskilda undervisningsgrupper finns i tillräcklig utsträckning och se över finansieringsmodellen så att stödet blir tillgängligt för de elever som behöver. (UBN)
- Ta fram en strategi för ökad likvärdighet mellan kommunens skolor och arbeta för att skolor med lägre resultat förbättras samt att skolor med goda resultat fortsätter sitt framgångsrika arbete. (UBN)
- Verka för stärkt kvalitet på fritidshemmen och att andelen utbildade fritidspedagoger ökar. (UBN)
- Genomföra en genomlysning av samverkan, metoder och finansierings-modeller avseende elever med stort stödbehov. (UBN, SCN och OSN)
- Införa tillgång till gratis mensskydd i Uppsalas skolor. (UBN)
- Upprätta ett resurscentrum för jämställdhet för att kunna bistå personal i skolan med expertkunskaper inom genus och jämställdhet. Centrets utformning utreds under 2020 för att kunna öppna den första januari 2021. (UBN)
- Införa feministiskt självförsvar i Uppsalas skolor. (UBN)
- Utveckla en modell för fritidscoacher i skolan. (UBN)
- Inför vegetarisk kost som norm i skolan. (UBN)
- Arbeta för en återkommunalisering av vuxenutbildningen. (AMN)
- Genomföra skolkampanj mot antisemitism. (UBN)
- Utredda strukturersättningen till förskolan för att hitta rätt nivå för att uppfylla det kompensatoriska uppdraget. (UBN)
- Införa sommarlovskort i kollektivtrafiken för ungdomar i Uppsala kommun. (KS, UBN)

Bra skola för alla

En lyckad skolgång är grunden för människors möjlighet till egen försörjning och att utvecklas som självständiga individer. En lyckad skolgång är också grunden för Uppsalas tillväxt och konkurrenskraft. Förskolan och skolan stärker elevernas förmåga att använda sina kunskaper som medborgare i ett demokratiskt samhälle. Arbetet för att minska skillnaderna i kunskapsresultat för en jämlik skola är viktigt.

Alla barn och elever ska, oavsett sociala och ekonomiska hemförhållanden, kön, sexuell läggning, könsidentitet/könsuttryck och funktionsnedsättning, ges förutsättning för en bra skolgång. Miljön i förskolor och skolor ska vara trygg och ge studiero. Grunden för det livslånga lärandet läggs i tidig ålder. Varje barn och elev ska ges stöd och utmaningar för att nå sin fulla potential och lämna gymnasieskolan med de kunskaper som krävs för fortsatta studier eller för arbete. Detta arbete påbörjas redan i förskolan. Det innebär att alla medarbetare i Uppsalas förskolor och skolor har ett gemensamt ansvar för framgången i gymnasieskolan/gymnasiesärskolan.

Mot bakgrund av borttagen undervisning i modersmål, neddragningar i pedagogisk utveckling och ökade krav på undervisning i förskolan samt behovet av att kommunen står för det kompensatoriska uppdraget och ger alla barn möjlighet att lyckas så behöver strukturersättningen ses över och troligen öka i förskolan.

Barn- och elevantalet i förskolor och skolor fortsätter att öka. I Uppsala ska man kunna vara trygg med att det finns en bra skola nära där man bor. Arbetet med att motverka skolsegregation ska intensifieras. Det medför ett behov av att under de närmaste åren utöka antalet platser i förskola med 900 platser och i grundskola med 2200 platser. Ett väl fungerande samarbete mellan förvaltningar och bolag behövs för att förskolor och skolor ska komma på plats i rätt tid, med rätt dimensionering och till en rimlig kostnad.

Kunskapsresultaten har utvecklats klart positivt mellan 2017 och 2018 när det till exempel gäller andelen elever som blir behöriga till gymnasiet efter årskurs 9, men fortsatt arbete behövs. Andelen elever som behöver särskild anpassning och stöd har ökat. För att klara av kunskapsmålen är det viktigt att barn och elever mår bra. Satsningen på pulshöjande aktiviteter inom skolan ska fortsätta. Uppföljningen av barns frånvaro ska utvecklas för att bättre kunna se, helst ned på skolnivå, anledningar till frånvaro vilket gör att rätt insatser kan sättas in för att öka närvaron och få fler barn att klara sin skolgång.

För att höja kunskapsresultaten behöver lärarna få fokusera på sitt kärnuppdrag. Satsningen på lärarassistenter ska fortsätta och kompletteras med alternativ för att underlätta lärares arbetsbörda och öka elevernas måluppfyllelse. Skolan ska styras med tillit till professionerna.

Barns och ungas möjligheter till skapande verksamhet, genom utbyggnad och utveckling av kulturskolverksamheter, ska fortsätta.

Vuxenutbildningen ska ge förutsättningar för ett livslångt lärande, god livskvalitet och minskade kunskapsklyftor. Vuxenutbildningen ska även tillgodose arbetslivets och samhällets krav på efterfrågad kompetens. Att jobba för en god kompetensförsörjning är en viktig strategi för att möta utmaningarna i ett växande Uppsala. Det breda utbudet av yrkesutbildningar för både unga och vuxna behövs för att säkra kompetensförsörjningen

inom bristyrken. Vuxenutbildningen ska återkommunaliseras för ökad kostnadseffektivitet och demokratisk styrning. Skolan, oavsett om det är förskola, grundskola, gymnasium eller vuxenutbildning, ska vara till för eleverna, inte för aktieägare.

Indikatorer: Tillförs efter kompletterande KF-beslut.

Inriktningsmål 7 – Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Uppsalas invånare har möjlighet till ett aktivt liv. Invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun. Alla har rätten att bestämma över sitt liv och styra sin vardag. Stöd, vård och omsorg har god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Moderna hjälpmedel och digital teknik ska användas för att öka självständigheten och därmed upplevelsen av trygghet, frihet och tillgänglighet för invånare med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Individens egna resurser tas till vara. Tidiga och förebyggande insatser prioriteras för att utjämna klyftorna. Grupper som har störst behov beaktas särskilt och skyddet för utsatta barn stärks. Äldreomsorgen ska kännas trygg för Uppsalas äldre och deras anhöriga och drivs därför i kommunal regi. Valfärden är till för folket, inte för aktieägarna. Kvaliteten inom äldreomsorgen ska alltid stå i fokus. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Uppdrag:

- Pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. (OMN, UBN, SCN, AMN och PBN)
- Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven. (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)
- Slutför förhandling med Region Uppsala för införande av ett lokalt Seniorkort för kollektivtrafik. (KS och ÄLN)
- Motverka det digitala utanförskapet hos äldre och personer med funktionsnedsättning genom stödinsatser och inled arbetet med att wi-fi blir norm på vård- och omsorgsboenden. (KS och ÄLN)
- Kostnaden för att sänka färdtjänstavgifterna till samma nivå som kollektivtrafiken ska utredas. (GSN)
- Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala. (KS och GSN)
- Utredda möjligheten för personer med beviljad färdtjänst att åka gratis med kollektivtrafik. (KS och GSN)
- Utredda förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta snabb handläggning. (SCN, OSN, AMN)
- Arbeta för avgiftsfria kollektivtrafiksresor för pensionärer under icke rusningstid. (KS)

- Flytta ansvaret för bidrag och ekonomiskt stöd till funktionsrättsorganisationer till kommunstyrelsen. (OSN, KS)
- Arbeta för en HBTQI-inkluderande äldreomsorg. (ÄLN)

Förändrad åldersstruktur ställer nya krav

Uppsalabor med funktionsnedsättning och deras anhöriga ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Individens egenmakt, delaktighet och rätt att välja har stärkts men utvecklingen ska fortsätta. Insatser i rätt omfattning och av god kvalitet är viktigt för att verksamheten ska vara socialt och ekonomiskt hållbar. Vården och omsorgen ska jämlikt möta invånarnas behov. Åldersstrukturen i Uppsala kommun förändras de kommande åren. Antalet barn och ungdomar i skolåldern förväntas öka, men det är gruppen äldre personer som står för den största befolkningsökningen efter 2021. Samhällsutveckling och förändrad demografi ställer krav på förändrade och nya insatser. Fler människor överlever sjukdomar och trauman tack vare den medicinska utvecklingen. Det innebär att fler lever med funktionsnedsättning efter behandlad sjukdom och behöver stöd och service för att klara sin vardag.

Viktiga faktorer som påverkar vården och omsorgen, utöver de lagar och förordningar som styr, är bland andra en åldrande befolkning, demografiförändring, kompetensförsörjning, ökad psykisk ohälsa och digitalisering. För att kunna tillgodose medborgarnas behov på sikt krävs ett långsiktigt förebyggande arbete. Därigenom kan också behovet av mer omfattande vård- och omsorgsinsatser minska. De ekonomiska förutsättningarna är en stor utmaning för samtliga nämnder inom vård- och omsorgsområdet.

Ökade behov

Barn och ungdomar i skolålder är en av de grupper som förväntas att öka betydligt fram till 2021, vilket märks inte minst i ökningen av antalet orosanmälningar för barn och unga. När det gäller barn 0–12 år är ökningen så hög som 364 procent mellan åren 2007 till 2018.

Fram till år 2030 förväntas antalet personer över 80 år öka med cirka 65 procent jämfört med år 2019, vilket innebär ett ökat behov av vård- och omsorgsinsatser under det närmaste decenniet. Den årliga ökningen är betydligt högre under den senare hälften av perioden jämfört med åren 2019–2021, men även på kort sikt kommer fler äldre behöva hjälp i hemmet eller vara i behov av särskilt boende. Det ökande antalet äldre ställer krav på förebyggande insatser och samverkan med andra aktörer för att möta det ökande antalet individer utifrån ett brett äldreperspektiv. Samverkan när det gäller äldres boende på den ordinarie bostadsmarknaden och samverkan kring hälsofrämjande insatser riktade mot äldre med en mängd aktörer, såsom Region Uppsala, civilsamhället och näringslivet, är särskilt viktigt för att på sikt kunna minska behovet av vård- och omsorgsinsatser.

Antalet personer med så kallad dubbeldiagnos, både psykisk sjukdom och missbruk, som har behov av god man eller förvaltare ökar. Det är ofta svårt för lekmän att klara av att hantera detta både utifrån kompetens, tid och ersättningsnivå. Det har därför framförts att en professionalisering av dessa uppdrag skulle kunna vara aktuell. I en rapport från Riksrevisionen som lämnades i december 2017, påpekas att det behövs en översyn av dagens lagstiftning gällande gode män och förvaltare för att kunna möta de behov som finns i samhället.

Jämlikhet och jämställdhet

En nära samverkan mellan kommun och region är en förutsättning för att invånarna ska få tillgång till jämlik och kvalificerad vård och omsorg. Det gäller även en ökande andel multisjuka äldre. Uppsala kommun ska fortsätta satsningen på närvårdsutveckling tillsammans med Region Uppsala.

Ökad uppmärksamhet har under senare år riktats mot frågor kring jämlikhet och jämställdhet inom vård och omsorg. Mot den bakgrunden har även de nationella målen för äldrepolitiken kompletterats med ett femte mål, om att äldre kvinnor och män ska erbjudas en jämställd och jämlik vård och omsorg. I uppföljningen av vård och omsorg har därför jämställdhetsanalyser blivit allt viktigare.

För att främja jämlikhet behöver äldreomsorgen gå i samma riktning som fler delar av kommunorganisationen gjort tidigare vad gäller att ha ett tydligt HBTQI-perspektiv i sin verksamhet. Äldreomsorgen ska därför genomföra HBTQI-utbildningar för personal och HBTQI-certifiera, alternativt diplomera, åtminstone ett äldreboende.

Lagändringar

Regeringen har beslutat om en översyn av socialtjänstlagen. Utredningen ska vara klar i juni 2020. Socialtjänstens verksamhet ska kunna anpassas efter förändringar i omvärlden och samverkan mellan aktörer är nödvändigt för att samhällets resurser ska användas på bästa sätt samtidigt som en alltmer kunskapsbaserad socialtjänst är önskvärd. Den enskilde ska erbjudas en socialtjänst som utgår från individens behov där insatserna bygger på bästa tillgängliga kunskap. Utredaren har också fått i direktiv att förtydliga barnrättsperspektivet, äldreomsorgen och övriga insatser inom socialtjänsten. Uppdraget ska även omfatta socialnämndens möjligheter att delegera beslutanderätt. När det gäller målgruppen äldre har redan ett antal betydelsefulla ändringar genomförts i socialtjänstlagen. Det gäller framförallt att kunna erbjuda äldre att få hemtjänst utifrån ett mer förenklat beslutsfattande. Men även att ge kommunen möjlighet att inrätta en ny särskild boendeform; biståndsbedömt trygghetsboende.

Regeringen beslutade den 16 mars 2017 att uppdra åt en särskild utredare att se över delar av föräldrabalkens regler om fastställande av faderskap och föräldraskap, bland annat föräldraskapspresumtion. En del i uppdraget var lämna förslag på hur bekräftelse av faderskap och föräldraskap för ogifta kan moderniseras och förenklas. Utredaren fick också i uppdrag att göra en översyn av de författningar som reglerar rättsgenetisk undersökning vid utredning av faderskap. Utredningen varit ute på remiss och förslaget är att de nya reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Översynen av insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade och assistans enligt socialförsäkringsbalken överlämnades till regeringen i januari 2019. Utifrån januariavtalet har regeringen valt att bryta ut frågan om sondmatning och andning innan man gör om resten av LSS-lagen. I en promemoria föreslås behov av hjälp med andning och sondmatning utgöra ett sådant grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt LSS. Lagändringarna bedöms träda i kraft den 1 januari 2022.

Den 1 januari 2020 blir FN:s konvention om barns rättigheter svensk lagstiftning. Den nya lagen kommer att innebära att de mänskliga rättigheter som rör barn samlas i en

lag vilket ska bidra till en helhetssyn. Med barnkonventionen som lag kan barn i större utsträckning förväntas involveras i beslut som rör barnet självt.

Regeringen tillsatte en utredning i mars 2017 för att stödja landstingen, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården. Ytterligare tilläggsdirektiv beslutades i augusti 2018 som fördjupar uppdraget till att omfatta förutsättningarna för att samordna vårdinsatser för patienter med omfattande och komplexa vårdbehov och överväga en författningsreglering som ställer krav på patientkontrakt i form av en övergripande vårdplan. Slutbetänkande ska överlämnas i mars 2020.

Regeringen har föreslagit att lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige ska fortsätta att gälla till och med den 19 juli 2021. Vidare föreslås att lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige ändras så att både alternativt skyddsbehövande och flyktingar har rätt till familjeåterförening. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 20 juli 2019. Som en följd av förslaget föreslås även att lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska träda i kraft den 20 juli 2021 och upphöra att gälla den 20 januari 2025.

Indikatorer: *Tillförs efter kompletterande KF-beslut.*

Inriktningsmål 8 – Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Kommunens verksamhet har mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt. Uppsala kommun ska vara en föregångskommun där ett aktivt demokratiarbete leder till invånare som förstår hur de kan påverka och hur beslut fattas. Uppsalas invånare är delaktiga och har inflytande. Uppsalas invånare har åsikter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska tas till vara. Tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval används för en innovativ, lyhörd och inkluderande medborgardialog. En aktiv dialog ska föras med fackförbund, företag, föreningsliv och civilsamhället. Kommunen verkar för ett ökat och mer jämlikt valdeltagande och stärker underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande. Särskild hänsyn ska tas till barns- och ungdomars perspektiv. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Föreningar som arbetar med integration ska stödjas. Ett starkt partnerskap mellan flera aktörer bidrar till samhällsutvecklingen. Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Invånares, brukares och medarbetares erfarenheter och kompetens ska tas till vara i utveckling av verksamheten.

Uppdrag:

- Öka valdeltagande i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. (KS och VLN)
- Utveckla och samordna kommunens synpunktshantering, bland annat med att förbättra e-tjänster och digitala lösningar med medborgaren i fokus, i syfte systematisera förbättringsarbete och stärka förmågan till verksamhetsutveckling. (KS)
- Arbeta med att öka medborgarnas möjlighet till påverkan genom att ha dialog med fler medborgargrupper och utveckla former för att genomföra medborgardialog på fler språk än svenska.
- Utveckla arbetet med brukarrevisioner och andra former av brukarmedverkan vid verksamheternas kvalitetsarbete. (OSN och SCN)
- Förbättra företagets villkor i Uppsala med möjlighet till enklare kontakter, ökad ömsesidig förståelse och snabbare handläggning. (KS, GSN och PBN)
- Upprätta ett partnerskap med RFSL i syfte att främja HBTQI-personers rättigheter och livsvillkor. (KS)

Att delta i det som händer i samhället är en rättighet och en förutsättning för demokrati. Uppsala kommun ska vara en föregångskommun med välinformerade och delaktiga invånare som förstår hur beslut fattas och hur de har möjlighet att påverka dem. Förutsättningarna att utnyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka alla samhällsgruppers deltagande och minska klyftorna i samhället.

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Uppsala kommun och att hitta rätt information. Möjligheterna för dialog ska öka. Medborgardialogen ska utvecklas utifrån invånarnas behov och i enlighet med SKL:s delaktighetstrappa. Kommunen ska kommunicera på rätt sätt med rätt målgrupp och med moderna tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval. På landsbygden är medborgarbudget ett sätt att involvera invånarna i beslut om hur kommunens resurser ska användas.

Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Ett ideellt engagemang ger förutsättningar för en bättre folkhälsa, bidrar till ett bredare kulturliv samt ökar delaktigheten och känslan av att finnas i ett socialt sammanhang. Överenskommelsen mellan föreningslivet och Uppsala kommun (ÖK) lägger grunden för ett starkt civilsamhälle.

För att ytterligare stärka demokrati och delaktighet införs ett kontaktcenter. Genom en samlad ingång till kommunens verksamheter underlättas kontakt med kommunen. Kontaktcenter ska svara på och hantera en stor andel av återkommande frågor och ärenden.

Förtroendevalda i Uppsala kommun ska ha goda förutsättningar att genomföra sitt förtroendeuppdrag. Det innebär ett gott administrativt stöd och underbyggda, kvalitetssäkrade beslutsunderlag. Invånarens möjlighet till insyn i Uppsala kommuns verksamheter säkras genom hög transparens och rättssäkerhet i såväl de demokratiska processerna samt den kommunala verksamheten. Såväl invånare som förtroendevalda ska enkelt och säkert ha tillgång till kommunens information.

En förutsättning för en framgångsrik verksamhet är motiverade medarbetare som ser sin roll i helheten och har ett tydligt mandat att bidra till verksamhetens utveckling. Genom en ändamålsenlig systematik för att arbeta med ständiga förbättringar och möjligheten att lära av andra skapas goda förutsättningar för chefer och medarbetare att förbättra verksamheten och skapa innovationer. Ett ständigt lärande och förändring kommer vara en förutsättning för att klara det kommunala uppdraget.

Den kommunala servicen ska utvecklas så att den passar de personer som verksamheten riktar sig till. Uppföljning och analys ska användas för att lära. Kommunen ska utveckla sina verksamheter tillsammans med invånare, intressenter och medarbetare. Kommunen ska vara öppen för idéer, kritik och frågor, samt använda synpunkterna för att systematiskt utveckla verksamheten.

Förändringstrycket inom IT och digitalisering är stort. Medborgaren ställer allt högre krav på att snabbt och enkelt få tillgång till information och kunna ta del av kommunens tjänster. Samtidigt ställs nya krav från lagstiftning kring insyn, delaktighet och rättssäkerhet. Kommunen behöver utveckla digitala tjänster som är enklare och bättre för mottagaren av kommunens samhällsservice. Kommunen behöver även använda de ökande möjligheterna att delta i utveckling av gemensamma nationella tjänster.

IT-utveckling och digitalisering är en förändringsmotor i kommunens utveckling och en möjliggörare för effektiva informationsflöden och ökad öppenhet. Genom en samlad IT-organisation, en gemensam plan för IT-utveckling och ett samlat grepp om leverantörer och kostnader möjliggörs det nödvändiga förändringsarbetet. IT-utveckling och digitalisering skapar goda förutsättningar för att nå en ökad kvalitet till en lägre kostnad i kommunens verksamheter. Att identifiera inom vilka områden som digitaliseringen kan göra störst nytta kommer att vara i fokus under perioden. Ett nytt program och handlingsplan för IT-utveckling och digitalisering ska tas fram. Processerna för kommunövergripande samverkan inom verksamhetsutveckling med stöd av IT ska bli tydligare.

Nya tekniska lösningar och innovationer för vård och omsorg

Målsättningen är att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringen och e-hälsans möjligheter (Vision e-hälsa). Som ett led i detta arbetar nämnderna inom vård och omsorg aktivt med digitalisering, nya tekniska lösningar och innovationer. Redan idag testas välfärdsteknik i form av sensorer och nya kommunikationshjälpmedel inom omsorgen i Uppsala. Individens och det sociala nätverkets resurser ska tas till vara och möjligheten till att få stöd på hemmaplan ska stödjas och utvecklas. Att värna individens självständighet och i högre grad erbjuda flexibla insatslösningar i närmiljön innebär både ökad kvalitet i tjänsterna och en positiv ekonomisk effekt. Den digitala utvecklingen ska utgå från invånarnas behov och bidra till ökad självständighet, trygghet, tillgänglighet och service. Samtidigt är det viktigt att motverka det digitala utanförskapet, varför invånare som har inte har tillgång till digital teknik eller är i behov av stöd ska få möjlighet att lära sig och kunna ta del av digitala hjälpmedel. En möjlighet att möta behoven är ökad samverkan inom kommunen och med externa parter.

Indikatorer: *Kommunstyrelsens ska ges i uppdrag att komplettera med indikatorer.*

Inriktningsmål 9 -

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Kommunen ska som attraktiv arbetsgivare utveckla ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt. Uppsala ska vara en föregångskommun vad gäller att anställa personer med funktionsnedsättning. Kommunen har ledare som fungerar som kulturbärare i förbättring, förändring och medskapande. Kommunen har medarbetare med rätt kompetens att möta invånare, företag, organisationer och besökare. Ett aktivt arbete för ett jämställt och hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med bra villkor och utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att både attrahera och behålla medarbetare. I Uppsala gäller lika lön för lika arbete och alla medarbetare har rätt till heltid. I arbetet med kommunens upphandlingar ska de fackliga organisationerna och näringslivsorganisationer involveras för att värna schyssta arbetsvillkor och sund konkurrens. Uppsala kommun kan genom att införa förkortad normalarbetstid med bibehållen lön, bidra till att förändra samhället och arbetslivet på ett positivt sätt samtidigt som många arbetsmiljöfördelar nås.

Uppdrag:

- Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS och AMN)
- Förbättra kompetensförsörjningen inom förskola och fritidshemmen genom fortbildning, utvecklingsmöjligheter och karriärbytarspår för medarbetare (KS, UBN och AMN)
- I högre utsträckning erbjuda vikarier inom kommunens verksamhet utbildning och validering för att kunna få fast tjänst. (KS)
- Införa obligatorisk språkundervisning i svenska språket samt språkmentorer för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)
- Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.
- Minska sjukfrånvaro genom att stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö. (KS)
- Att genomföra ett löne- och arbetsmiljölyft för att säkerställa rätt kompetens och åstadkomma förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för socialsekreterare. (SCN)
- Möjliggöra för fler deltidsbrandmän (RIB) bland kommunens medarbetare.
- Upprätta ett riktmärke över hur många medarbetare varje chef har. (KS)
- Införa försök med sex timmars arbetsdag på en förskola, ett äldreboende samt förkortad arbetstid för socialsekreterare som arbetar med barn och unga i utsatta

situationer. Försöken ska starta första januari 2021. (UBN, ÄLN, SCN)

- Utveckla en modell för hur kommunen ska kunna investera i förstärkt arbetsmiljö och senare räkna hem investeringskostnaden i minskade ohälsorelaterade kostnader. (KS)
- Utveckla riktlinje i syfte att minska ersättningsnivåer i samband med avsked eller avslutade anställningar för direktörer i hela kommunkoncernen. (KS, USAB)
- Utveckla arbete med administratörer inom socialtjänsten för att avlasta socialarbetarens administrativa arbete, frigöra tid för kvalificerat socialt arbete samt för att minska arbetsrelaterad ohälsa. (SCN)
- Genomföra utbildningsinsatser för att öka den grundläggande nivån och professionen för anställda inom vård och omsorg (OSN, ÄLN)
- Stärka välfärden, minska behovet av försörjningsstöd samt hjälpa fler till egen försörjning genom så stort nyttjande som möjligt av statligt finansierade extratjänster. (KS, AMN, ÄLN, UBN, OSN, GSN)
- Att genomföra ett löne- och arbetsmiljölyft för att säkerställa kompetensförsörjning och förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för sjuksköterskor. (ÄLN)

Attraktiv arbetsgivare

Att vara en attraktiv arbetsgivare är en av grundförutsättningarna för att kunna erbjuda invånare välfärdstjänster och service av god kvalitet. Uppsalaregionen är en tillväxtregion med god tillgång på arbetskraft inom många områden. Det finns också ett intresse för yrken med hög grad av samhällsnytta. Det ger ett gynnsamt kompetensförsörjningsläge för Uppsala kommun. Men med fler äldre och yngre invånare, fortsatt tillväxt och ökad rörlighet bland befolkningen förändras servicebehovet. På grund av pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster kommer det att uppstå stora rekryteringsbehov inom välfärdssektorn, framförallt förutspås det bli brist på chefer och personal inom vårdsektorn. För att rekrytera och behålla medarbetare och chefer är det viktigt att säkra en hållbar arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter. Förbättrad arbetsmiljö för kommunens medarbetare ska prioriteras när kommunens arbete för att bli en attraktiv arbetsgivare. Kommunen ska utveckla en modell för hur vi ska kunna investera i förstärkt arbetsmiljö och tillgodoräkna minskade kostnader för ohälsa som en besparing. Redan i dag är vissa kompetenser svåra att rekrytera, bland annat inom skola, teknik samt vård och omsorg. Öppenhet för innovation och förnyelse kan vara bidragande till att kompetensförsörjningen klaras. Det finns också potentiella medarbetare som står långt från arbetsmarknaden som med rätt förutsättningar kan bidra. En betydande resurs finns bland nyanlända om de ges språkstöd och utbildning. Kommunen har som arbetsgivare ett ansvar för att säkerställa att krav på språkkunskaper kan ställas och uppfyllas.

Kommunen ska vara nytänkande när det gäller att förbättra och förändra arbetsmiljön. Genom att införa ett försök med 6 timmars arbetsdag med bibehållen lön på en förskola och ett äldreboende ska Uppsala kommun bidra till att förändra normerna kring arbetstiden samtidigt som arbetsmiljön inom välfärdsyrkena förbättras kraftigt. Förkortad normalarbetstid med bibehållen lön ökar förutsättningarna för rättvis lön och jämställd fritid.

Kommunen ska fortsätta utmärka sig vad gäller jämställda löner, arbetsvillkor och möjligheter för alla att delta på arbetsmarknaden. Heltid är nödvändigt för att främja jämställdheten i samhället, då kvinnor står för merparten av ofrivilligt deltidsarbetet. Krafttagtas mot uppdelade arbetsdagar och vikarier ska i högre grad erbjudas validering och utbildning för att kunna få fast anställning. Allmän visstid som anställningsform ska

fasas ut.

För att attrahera morgondagens medarbetare behöver kommunen öppna upp fler vägar in till många yrkesområden. Praktik, verksamhetsförlagd utbildning, traineeplatser och studentmedarbetarskap ska användas för att marknadsföra kommunen på kort och lång sikt. Parallellt behöver kommunen jobba mer systematiskt för att engagera, motivera och utveckla medarbetare.

Nuvarande och kommande medarbetare ska möta en arbetsgivare som tar väl tillvara på den mångfald som samhället erbjuder. Kommunen ska vara inkluderande, normkritisk och erbjuder en rättvis, jämställd arbetsplats där frisknärvaron ska öka. Ett aktivt, förebyggande arbete för ett hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med attraktiva villkor och goda utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att behålla rätt kompetenser över tid.

För att klara kompetensförsörjningsutmaningen där färre ska försörja fler och yrken förändras i allt högre takt, behöver rätt kompetens behållas, utvecklas och användas smartare. Det kräver både ett strukturerat och kreativt arbete med kompetensplanering. Arbetet med kompetensutveckling och arbetsmiljöförbättrande åtgärder ska leda till förbättrad bemanning och kompetensutveckling inom välfärdsyrkena.

Verksamheterna inom kommunen behöver också ha beredskap att dela på kompetens över sina organisatoriska gränser.

Att rekrytera och behålla goda chefer och ledare är avgörande för att kommunen ska var en attraktiv arbetsgivare. Ökad samverkan kring ledarskap behövs med andra aktörer i regionen. Cheferna har en nyckelposition i det löpande arbetet med att ställa om verksamhet, kompetens och organisation i förhållande till förändrade servicebehov. När chefer och direktörer slutar ska det inte innebära orimliga kostnader för kommunen och en gräddfil i samhället för redan väl besuttna. Riktlinjer ska utvecklas i syfte att minska ersättningsnivåer i samband med avsked eller avslutade anställningar för direktörer i hela kommunkoncernen.

Indikatorer: *Tillförs efter kompletterande KF-beslut.*

Omvärld och förutsättningar

Världen ändras hela tiden. Förändringar av invånarnas värderingar och av befolkningens sammansättning, teknikutvecklingen, globaliseringen och klimatpåverkan är fem globala trender som påverkar världen, Sverige och även Uppsala kommun. I Uppsala kommuns omvärldsanalys bryts de fem globala trenderna ner i nio regionala trender. De nio regionala trenderna är identifierade och framlyfta eftersom de bedöms ha stor påverkan på Uppsalas förutsättningar att utvecklas till en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun med upp emot 340 000 invånare år 2050.

De nio trenderna och deras koppling till de fem globala trenderna

I årets omvärldsanalys betonas tre förändringstryck – tre slutsatser – som har särskilt stor påverkan på kommunens verksamhet.

Tre viktiga slutsatser från omvärldsanalys 2019

Stärka framtidstron och öka inkluderingen. Samhällsklimatet upplevs som allt hårdare. Lokalt kan detta ta sig uttryck i form av social oro och en ökad närvaro av icke-demokratiska krafter och metoder. Känslan av trygghet och inkludering i samhället behöver stärkas, främst för unga, genom tidiga och samordnade insatser inom utbildningssystem, socialtjänst och kultur- och fritidsverksamhet. Kommunens resurser behöver fördelas på ett sätt som ökar förutsättningarna för jämlika levnadsvillkor.

- Säkerställa en hållbar samhällsbyggnad med ekonomin i balans. Uppsala står inför en snabb expansion. En utmaning består i att bygga ut den kommunala verksamheten, infrastrukturen och bostadsbeståndet i takt med att befolkningen växer. För att säkra en långsiktigt hållbar samhällsbyggnad och klara finansieringen krävs god ekonomisk hushållning, stärkt fokus på näringslivstillväxt, planering och samverkan såväl inom kommunkoncernen som med externa aktörer.
- Våga tänka nytt och vara nyskapande. Den förändrade demografiska strukturen innebär att färre personer kommer att försörja fler framöver, samtidigt som behoven ökar i de personalintensiva verksamheterna som barnomsorg, skola och äldreomsorg. För att skapa effektiva och kvalitativa välfärdstjänster behöver kommunen tänka och arbeta annorlunda i framtiden. Innovationer, digitalisering, införandet av välfärdsteknik och en ökad samverkan såväl inom kommunkoncernen som med externa aktörer är åtgärder som kommunen kan använda sig av för att uppnå ett mer effektivt resursutnyttjande.

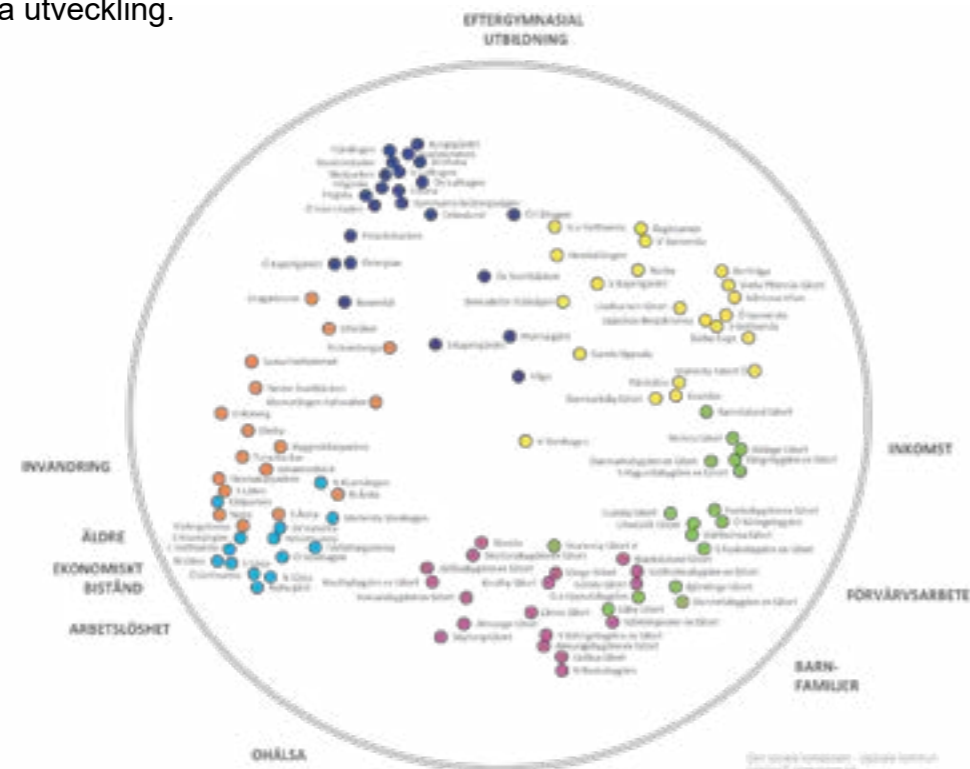
Värderingsförändringar

Ökad polarisering

Uppsala är en ekonomiskt välmående kommun. Utbildningsnivån är hög, arbetslösheten är låg och Uppsalaborna har generellt sett en god hälsa. Men Uppsala är också socioekonomiskt delat.

Inom flera områden i samhället ökar polariseringen. Ojämligheten i levnadsvillkor ökar, både mellan individer och mellan olika bostadsområden. Inkomstskillnaderna växer liksom skillnaderna i sysselsättning och hälsa. Samtidigt präglas det offentliga samtalet allt mer av personligt tyckande snarare än av faktabaserade slutsatser.

I likhet med andra större kommuner i Sverige finns skillnader i hälsa, utbildning, arbete och upplåtelseformer mellan olika bostadsområden i kommunen. En stor inflyttning till kommunen och historiskt höga och fortsatt ökande bostadspriser har bidragit till att driva på denna utveckling.

Karaktärsdrag för bostadsområden i Uppsala kommun. Källa: Den sociala kompassen – nio nyanser av Uppsala (2018).

I den sociala kompassen återfinns Uppsalas olika bostadsområden utspridda i en cirkel. På cirkelns utsida finns de variabler som mäts. Varje variabel fungerar som ett slags "magnet" som drar områdena till sig beroende på hur mycket området präglas av variabeln. Variablernas placering runt cirkeln är gjord utifrån i vilken utsträckning de samvarierar. Kartläggningen ger en bild av att Uppsala kommun består av sex olika socioekonomiska landskap.

Ljusblå: Höga ohälsotal, hög arbetslöshet, hög andel med ekonomiskt bistånd, hög andel födda i ett land utanför EU/EFTA. **Orangea:** Höga ohälsotal, hög arbetslöshet, hög andel med ekonomiskt bistånd, låg utbildningsnivå, låg inkomstnivå, hög andel äldre. **Gul:** Hög inkomstnivå, låg arbetslöshet, låg andel invånare med ekonomiskt bistånd. **Mörkblå:** Hög andel unga vuxna med hög utbildningsnivå, lågt ohälsotal, låg andel i förvärvsarbete, låg inkomstnivå. **Lila:** Låg utbildningsnivå, låg andel invånare födda utanför EU/EFTA. **Grön:** Hög andel barnfamiljer, hög förvärvsgrad hos befolkningen i arbetsför ålder.

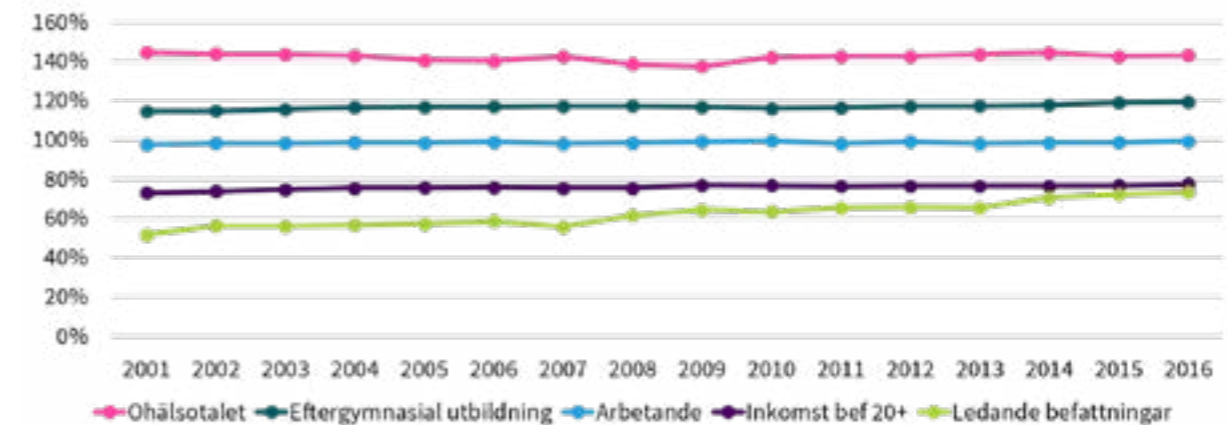
I Uppsala finns det bostadsområden med relativt höga ohälsotal, hög arbetslöshet och hög andel invånare som får ekonomiskt bistånd av kommunen. Utmärkande för dessa områden är de relativt höga andelarna äldre eller utrikes födda. I kontrast finns områden inom kommunen där ohälsotalen är relativt sett låga och anknytningen till arbetsmarknaden eller eftergymnasiala studier är hög.

Den socioekonomiska ojämlikheten innebär en risk då den kan försvaga den sociala sammanhållningen i Uppsala. Uppsala kommuns trygghetsundersökning (2018) visar till exempel att känslan av trygghet påverkas av var du bor, snarare än vem du är i termer av till exempel ålder, kön eller födelseregion. I socioekonomiskt mer välbärgade bostadsområden upplever invånarna sig generellt sett mer trygga än i socioekonomiskt mer utsatta områden.

Ökat fokus på jämställdhet

Jämställdhet handlar om att kvinnor och män ska ha samma möjlighet att forma sina egna liv och samhället de lever i. Området omfattar frågor om makt, inflytande, utbildning, arbete, hälsa och fysisk integritet.

Även om kvinnor och män i Uppsala arbetar i lika stor utsträckning finns det fortfarande skillnader mellan könen. Kvinnor har generellt sämre hälsa, lägre inkomst och är fortfarande underrepresenterade i ledande positioner. Dessa mönster har varit relativt konstanta de senaste tio åren.

Kvinnor i Uppsala har högre utbildningsnivå än män. Mönstret i skolresultat visar att flickor lyckas bättre än pojkar, vilket på sikt kan öka skillnaden i utbildningsnivå ytterligare. I och med att betydelsen av eftergymnasial utbildning förväntas öka ännu mer på framtidens arbetsmarknad kan kvinnors andel av lönearbete och inkomster komma att öka.

Samtidigt finns en utveckling där den självskattade hälsan bland Uppsalas ungdomar blir allt sämre, särskilt bland flickor. Undersökningar visar också att hedersförtryck är utbrett bland unga. Två tredjedelar av de utrikes födda flickorna i årskurs nio i Uppsala får till exempel inte bestämma helt själva vem de ska gifta sig med. Motsvarande andel för utrikes födda pojkar är drygt 40 procent.

Ökad mångfald

Mångfalden i samhället har ökat de senaste decennierna – med fler talade språk, livsstilar, värderingar och preferenser. Den ökade globala rörligheten och utbytet med om-

världen har fört med sig nya intryck och är en viktig drivkraft för mångfalden i samhället. Mångfalden ställer krav på hur kommunen utformar sina välfärdstjänster för att tillgodose och möta olika behov och förväntningar.

I takt med att utbildningsnivån och välståndet i samhället ökar, stiger också invånarnas förväntan på inflytande, valmöjlighet och kvalitet. Hur Uppsala kommun uppfattas av invånare, företag och besökare kommer att påverkas av hur väl verksamheterna lyckas med sitt arbete att tillgodose detta.

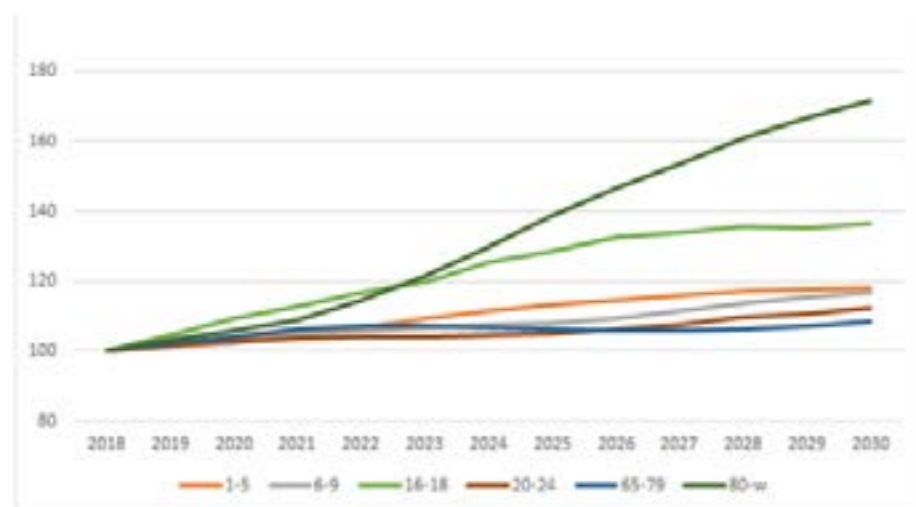
En större mångfald i samhället kan också utmana invanda normer och system. I en alltmer identitetsdriven värld finns det risk för att olika grupper ställs mot varandra på bekostnad av den totala sammanhållningen i samhället. För att kunna verka för en positiv samhällsutveckling är det därför viktigt att människor känner tillit till varandra och till samhällsinstitutionerna.

Demografisk förändring

Befolkningsutveckling

Uppsala Kommun har ökat sin befolkning med över 30 000 invånare de senaste tio åren och med nästan 18 000 sedan år 2014. Den stora befolkningsökningen de senaste åren har framförallt berott på ett stort flyttnetto, dvs att inflyttningen har varit betydligt större än utflyttningen. Uppsala kommun förväntas fortsätta att växa stadigt de kommande årtiondena. Enligt kommunens befolkningsprognos från maj 2019 beräknas befolkningen öka i genomsnitt med drygt 1,8 procent årligen under perioden 2019–2023. Fortsätter kommunen att växa enligt prognosen kan invånarantalet öka till cirka 267 000 år 2030 och upp till 317 000 år 2050.

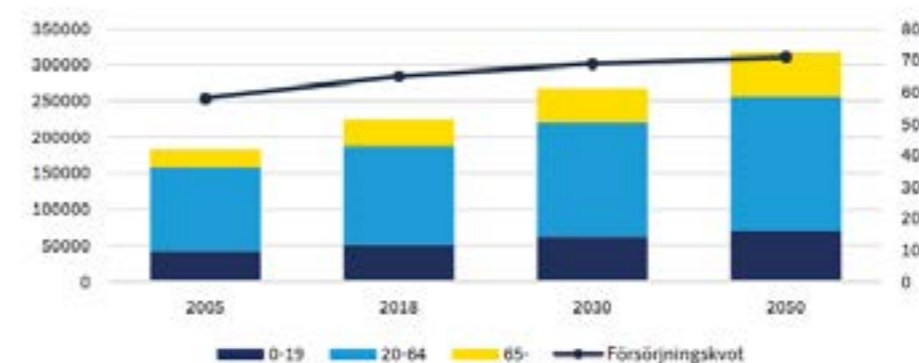
Sammansättningen av Uppsalas befolkning kommer också att förändras jämfört med de senaste åren. Barn och ungdomar i skolåldern (6–19 år) och personer i åldern 80+ är de grupper som förväntas att öka mest under perioden 2019–2023. Den största förändringen finns inom åldersgruppen 13–15 år och 16–18 år samt gruppen kring 80 år (30-talisterna). Dessa åldersgrupper förväntas öka i genomsnitt med mellan 3,6 och 5,7 procent årligen de närmaste fem åren. Även antal barn i grundskoleåldern (6–15 år) tilltar och beräknas öka med 2,2 procent årligen under 2019–2023. Barn i åldern 1–5 år öka också dock enbart med 1,7 procent årligen under samma period.

Demografiska förändringar i relation till 2018, befolkningsprognos maj 2019

Antalet invånare 65–79 år förväntas öka med 1,7 procent årligen och med 3,8 procent i åldersgruppen 80–89 år under perioden 2019–2023. På medellång sikt, fram till år 2030 kommer åldersgruppen 80+ vara den demografiska grupp som ökar mest.

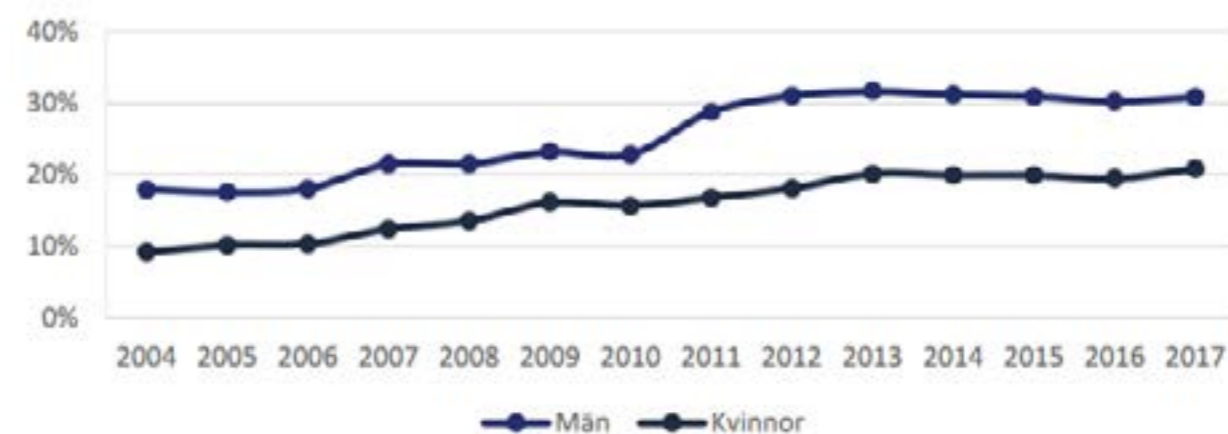
Ökande antal barn, ungdomar och äldre innebär en ökad försörjningskvot. Den demografiska försörjningskvoten visar hur många yngre och äldre det finns per 100 personer i åldern 20–64 år, de åldrar där flest förvärvsarbetar. År 2018 hade Uppsala en demografisk försörjningskvot på drygt 65 jämfört med rikets 76. Den lägre försörjningskvoten beror på att Uppsala har en större andel yngre vuxna eftersom staden är hemvist för två universitet. Fram till år 2030 förväntas försörjningskvoten i Uppsala öka till 69 och till 71 år 2050. Förändringen beror främst på att andelen 65 år och äldre ökar i förhållande till andelen invånare i de förvärvsarbetande åldrarna. På längre sikt förväntas fler arbeta längre upp i åldrarna och försörjningskvoten kan därför komma att beräknas genom en annan ålderssammansättning.

Åldersfördelning och försörjningskvot i Uppsala kommun. Försörjningskvoten visar hur stor gruppen som ska försörjas (0-19 år och 65+ år) i förhållande till de som ska försörja (20-64 år). Källa: Kommunprognos 2019.

I Uppsala kommun förväntas den demografiska försörjningskvoten stiga från dagens 65 till cirka 69 innan 2030, till följd av en åldrande befolkning och ett ökat barnafödande. Det innebär att för 100 kommuninvånare i yrkesverksam ålder 20-64 år kommer det framåt 2030 finnas cirka 69 kommuninvånare som inte är i yrkesverksam ålder, det vill säga barn och unga i åldrarna 0-19 år eller invånare som är 65 år och äldre. Sverige som helhet har redan nu en försörjningskvot på 75.

Förändringar i åldersstrukturen inverkar också på konsumtions- och boendemönster och ställer nya krav på samhällets organisation och fördelning av resurser. 1940-talisterna är en stor grupp som närmar sig de åldrar där fler behöver hjälp med allt mer. Förväntningarna är höga, men blir allt svårare att möta i takt med att försörjningskvoten

Arbetsdeltagande i befolkningen 65-74 år, Uppsala kommun. Källa: SCB.

På arbetsmarknaden pågår ett generationsskifte. De sista personerna av de stora, inflytelserika 1940-talistkullarna lämnar arbetslivet för att gå i pension. För många arbetsgivare innebär det en förlust av medarbetare med lång erfarenhet och bred kompetens. Pensionsavgångarna innebär samtidigt en möjlighet att komma tillrätta med strukturella obalanser på arbetsmarknaden och kan göra det lättare för till exempel ungdomar och utrikes födda att få arbete. En eventuell ökad förvärvsfrekvens i åldrarna 65–74 år kan förväntas lindra effekterna av en åldrande befolkning och bidra till att stärka kommunens ekonomi. Det innebär dock stora förändringar av samhället och arbetslivet på andra sätt som i många avseenden kan ge negativa effekter. Givet de senaste årens kraftigt ökade förekomst av arbetsrelaterad ohälsa är det också orealistiskt att arbetskraften ska förväntas stå till tjänst med ett längre arbetsliv om inte markanta förbättringar avseende arbetsmiljö och arbetsvillkor genomförs.

För att klara sitt välfärdsuppdrag i en tid med ett starkt demografiskt tryck i kombination med en svag ökning i det reala skatteunderlaget måste kommunen fortsätta att skapa resursutrymme genom starkare resultat och fortsatta effektiviseringsåtgärder. De senaste åren har Uppsala kommun genomfört effektiviseringsåtgärder för att sänka kostnaderna. Effektiviseringsåtgärderna har riktats främst till de verksamheter där kostnaderna varit högre än fordrat av bland annat demografin, som gymnasieskola, barn- och ungdomsvård och äldreomsorg. Effektiviseringsåtgärderna behöver dock fortsätta för att möta det demografiska trycket. Det behöver dock understrykas att den kommunala verksamheten inte kan effektivisera sin verksamhet hur långt som helst. Kommunen har inte heller någon progressiv beskattningsmöjlighet och endast begränsade möjligheter till att omfördela samhällets resurser, från där tillgångar finns samlade till dit där behovet är som störst. Om inte staten tar ett större ansvar för kommunernas välfärdsverksamhet, främst genom mycket kraftigt utökade generella statsbidrag, då kommer varken Uppsala kommun eller en majoritet av övriga kommuner i vårt land klara sina välfärdsuppdrag.

För att identifiera verksamheter med effektiviseringspotential behöver kommunen fortsätta att jämföra sig med kommuner med liknande strukturella förutsättningar, men även med kommuner som visar kostnadseffektivitet i kombination med god kvalitet. De enskilda verksamheterna behöver även jämföra sig med andra verksamheter i den egna kommunen som har vidtagit effektiviseringsåtgärder och visat goda resultat. Effektiviseringar som innebär försämrad kvalitet eller försämrade villkor för kommunens medarbetare ska inte kallas för effektivisering. Det är då istället något som får kallas besparing.

Ökat fokus på livsmiljö och boende

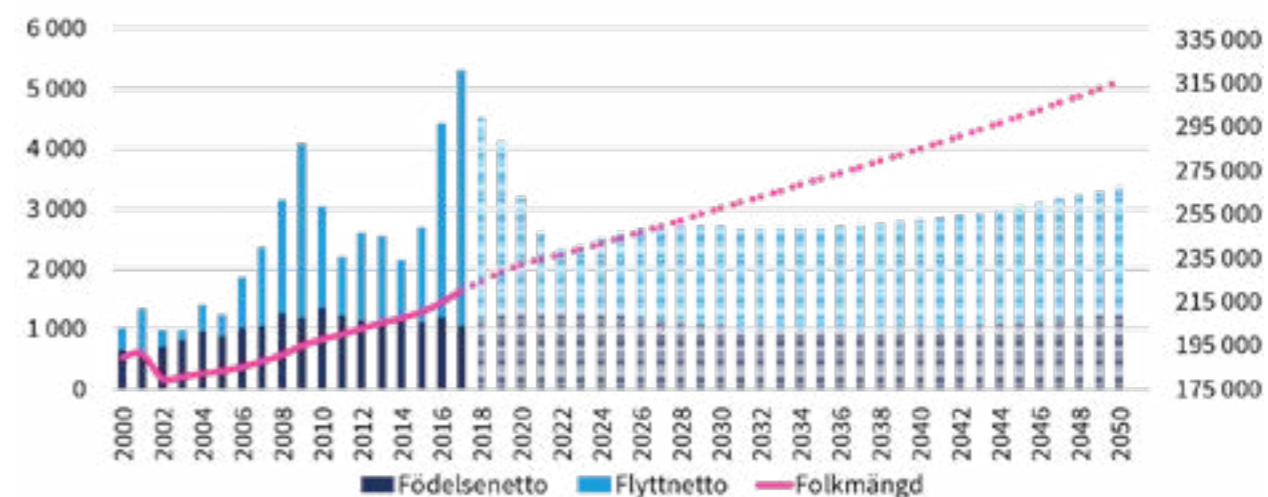
Uppsala är Sveriges fjärde största storstadskommun, med drygt 225 000 invånare. Den stora staden, de olika tätorterna och den rikt befolkade landsbygden gör att Uppsala kan erbjuda en stor variation av boende- och livsmiljöer.

Uppsala har under de senaste åren haft en hög befolkningsökning och prognoser visar på en fortsatt tillväxt. Uppsalas storlek och läget i huvudstadsregionen ger tillgång till en starkt växande och specialiserad arbetsmarknad samt en attraktiv livsmiljö som inkluderar ett brett utbud av kommersiell service och kulturaktiviteter.

Befolkningsökningen förutsätter en kontinuerlig utbyggnad av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Med det så kallade Uppsalapaketet säkras möjligheterna till en fortsatt hög utbyggnadstakt och förbättringar i kollektivtrafiksystemet. Uppsalapaketet ska bland

annat leda till 33 000 nya bostäder, en ny tågstation vid Bergsbrunna och spårvägstrafik i staden.

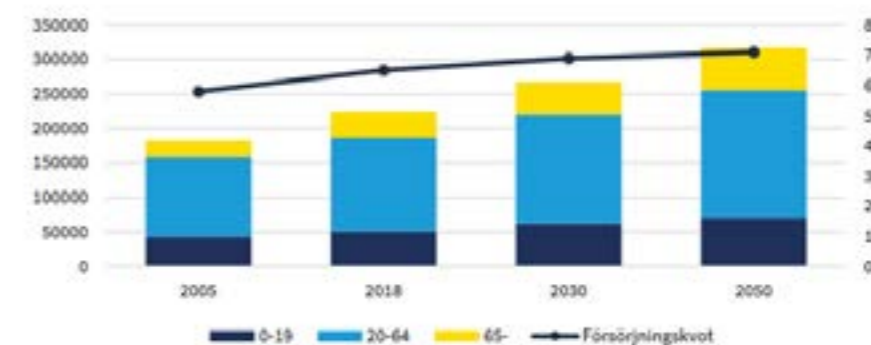
De senaste årens höga bostadsbyggande innebär att det numera är lätt för personer med resurser att få tag på en bostad i Uppsala. Däremot finns det grupper som har svårt att komma in på Uppsalas bostadsmarknad. Det handlar bland annat om dem som varken har ekonomiska resurser att köpa en bostad, eller möjlighet att klara av de höga hyresnivåerna i nyproducerade hyresrätter och de inkomstkrav som ställs av hyresvärdarna.

Befolkningsökningen medför även stora investeringsbehov för kommunen i avseende bland annat vatten, avlopp, gator, skolor, idrott och kultur. Investeringskostnaderna förväntas även fortsättningsvis ligga på en hög nivå. Samtidigt ökar driftkostnaderna, eftersom det behövs mer personal för att hantera den växande befolkningens behov och förväntningar.

Åldrande befolkning

Uppsala har en relativt ung befolkning, men antalet äldre ökar i snabb takt. År 2030 förväntas antalet kommuninvånare som är äldre än 80 år att vara dubbelt så många som år 2015.

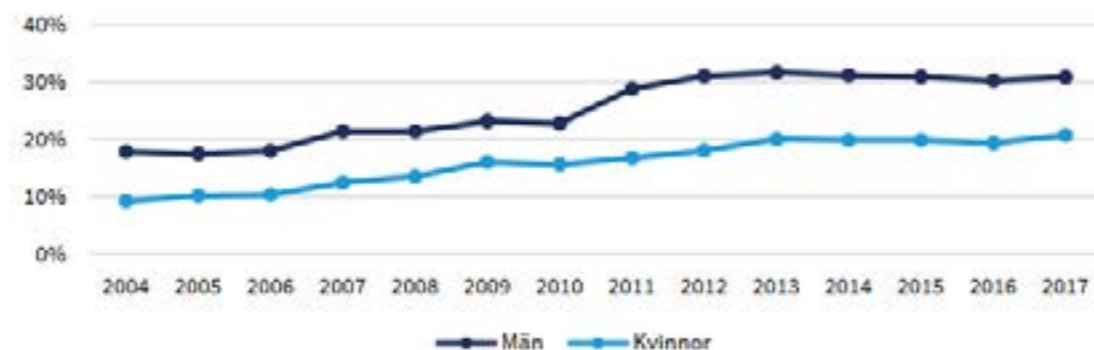

Åldersfördelning och försörjningskvot i Uppsala kommun. Försörjningskvoten visar hur stor gruppen som ska försörjas (0–19 år och 65+ år) är i förhållande till de som ska försörja (20–64 år). Källa: Kommunprognos 2019.

I Uppsala kommun förväntas den demografiska försörjningskvoten stiga från dagens 65 till cirka 69 innan 2030, till följd av en åldrande befolkning och ett ökat barnafödande. Det innebär att för 100 kommuninvånare i yrkesverksam ålder 20–64 år kommer det framåt 2030 finnas cirka 69 kommuninvånare som inte är i yrkesverksam ålder, det vill säga barn och unga i åldrarna 0–19 år eller invånare som är 65 år och äldre. Sverige som helhet har redan nu en försörjningskvot på 75.

Möjligheten att leva ett aktivt liv kan ge positiva hälsoeffekter och på sikt minska behovet av vård- och omsorgsinsatser för äldre. Det blir samtidigt vanligare att människor arbetar högre upp i åldrarna. Uppsala kännetecknas av en tjänstebetonad arbetsmarknad där möjligheterna för äldre att arbeta ses som gynnsamma. En ökad sysselsättningsgrad i åldrarna 65–74 år kan lindra effekterna av en åldrande befolkning genom att stärka kommunens ekonomi.

Arbetsdeltagande i befolkningen 65–74 år, Uppsala kommun. Källa: SCB.

I Uppsala kommun har andelen 65–74 år som arbetar ökat under de senaste 10 åren. År 2017 arbetade 31 procent av männen (28 procent i riket) och 21 procent av kvinnorna (18 procent i riket). Under de senaste åren har dock ökningen i förvärvsfrekvensen bland äldre i kommunen stannat av.

På liknande sätt kan en snabbare etablering av unga och nyanlända på arbetsmarknaden höja sysselsättningsgraden i kommunen. Potentialen är jämförbar med effekten av att arbeta längre upp i åldrarna: det handlar om något tusental fler sysselsatta.

Teknikutveckling

Ökad digitalisering

Digitaliseringen och utvecklingen av ny teknik påverkar alla sektorer av samhället. Inom områden som transporter, klimat och energi bidrar digitaliseringen till nya, smartare och effektivare lösningar. Den påverkar även var invånarna bor, studerar, arbetar samt hur de umgås och kommunicerar med varandra.

Mer än 90 procent av Sveriges befolkning använder internet. Det gör att förväntningarna på kommunens digitala service ökar. Kommuninvånarna förväntar sig i allt högre grad enkla, snabba och situationsanpassade lösningar för sina behov. Digitalisering kan utveckla formerna för insyn och delaktighet i kommunens beslutsprocesser och stärka medborgarinflytandet. Samtidigt finns risk för en digital klyfta om kommunen inte erbjuder andra alternativ för de kommuninvånare som inte tar del av den nya tekniken.

Digitalisering innebär att många existerande yrken förändras i grunden. Samtidigt växer nya former av arbetsuppgifter, yrkeskategorier och affärsmodeller fram. För att möta de nya digitala möjligheterna krävs bland annat investeringar, utbildning och beredskap hos medarbetare för att förändra sitt arbete.

Förändrade kompetens- och utbildningsbehov

Kompetensförsörjning är en viktig framtidsfråga, både för det lokala näringslivet och inom Uppsala kommun.

Arbetsmarknaden i Uppsala kommun växer och det leder till en ökad konkurrens om arbetskraften. Sedan år 2010 har det skapats cirka 2 200 nya jobb per år i kommunen.

Rekryteringsbehovet bland arbetsgivare i Uppsala är stort, men det har hittills matchats av en stark befolkningsökning. Många branscher har ändå drabbats av betydande rekryteringssvårigheter och personalbrist. Det lokala näringslivet uppger att rekryteringssvårigheter är ett stort tillväxthinder.

Uppsala kommun står också inför stora egna rekryteringsbehov. Befolkningsförändringarna med fler äldre och unga medför att behovet av välfärdstjänsterna ökar. Antalet personer i yrkesarbetande åldrar ökar dock inte alls i samma utsträckning. Nya arbets sätt och användning av välfärdsteknik och digitalisering ger möjlighet att höja kvaliteten i välfärdstjänsterna utan att öka antalet anställda.

Det är av stor vikt att hantera matchningen på arbetsmarknaden. Utbildning spelar en viktig roll för att komma tillrätta med såväl arbetslöshet som brist på arbetskraft. Allt fler arbeten kräver eftergymnasial utbildning. Detta gör att grupper med svaga studieresultat eller svag studiebakgrund generellt sett har det svårt att få arbete.

Teknikutvecklingen gör också att nya egenskaper och förmågor värdesätts högre och att kraven på medarbetare att ständigt lära nytt ökar.

Samtidigt ändras dynamiken på arbetsmarknaden. Tillsvidareanställning har länge varit en norm men nu ökar andelen kortare anställningar och frilansarbete.

Globalisering

Ökad internationalisering och global rörlighet

Den ökade internationaliseringen innebär att världens invånare och företag blir alltmer globalt rörliga och sammanlänkade. Konkurrensen om högutbildad arbetskraft, företagsetableringar och investeringar hårdnar. Uppsala kommun har flera globala kopplingar hos invånarna, företagen, den högre utbildningen och forskningen. Utbildningsnivån i Uppsala är bland den högsta i landet. Årligen väljer cirka 2 000 internationella studenter att studera i Uppsala. När universitetsstudenterna väljer att etablera sig i Uppsala ger detta stora rekryterings- och utvecklingsmöjligheter för det lokala näringslivet. Uppsala är dessutom en del av Stockholm-Mälardalenregionen med en av Europas snabbaste växande arbetsmarknader. Regionen rankas högt i internationella jämförelser över innovationskapacitet och konkurrenskraft.

Flera av företagen inom Uppsala kommuns kunskapsintensiva branscher – life science, tech/ICT, cleantech och avancerade material – agerar på den globala marknaden. För det lokala näringslivet har internationaliseringen inneburit nya export- och affärsmöjligheter, samtidigt som företagen också utsätts för en ökad konkurrens från utlandet.

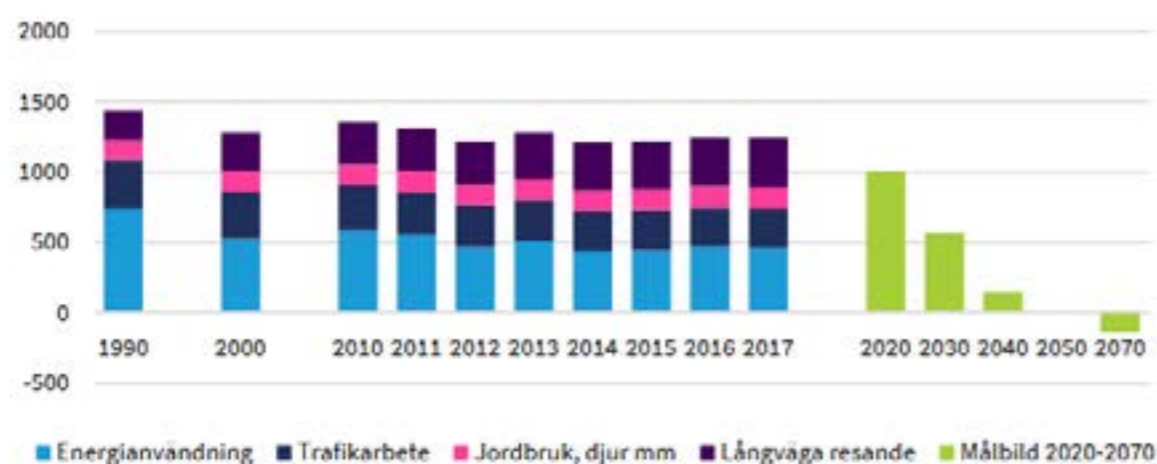
Internationaliseringen innebär också en ökad sårbarhet för bland annat finansiella kriser, pandemier och geopolitiska konflikter. Det finns också tecken på en ökad nationalism och protektionism som motreaktion till internationaliseringen. Storbritannien är till exempel på väg ut ur EU och handelshinder (tullar) har införts i såväl EU som USA.

Klimatförändring

Miljö- och klimatförändringar

Den industrialiserade världen har under modern tid varit bra på att skapa ekonomisk tillväxt och välstånd. Nackdelen är att det har skett på bekostnad av jordens begränsade naturresurser, med miljöförstörande utsläpp och en klimatpåverkan som underminerar förutsättningarna för människans liv på jorden. För att bryta trenden och minska miljö- och klimatförändringarna behöver det ekonomiska systemet anpassa sitt ramverk efter planetens gränser.

Kommunens två övergripande klimatmål är att Uppsala ska vara fossilfritt och förnybart år 2030 och klimatpositivt år 2050. Det finns motsvarande mål om att skapa en giffri miljö med ren luft, rent vatten och ren mark. Detta ligger i linje med vad vetenskapen säger måste göras för att Uppsala ska bidra till att Sverige når de nationella och globala klimatmålen. Många aktörer arbetar idag aktivt med klimat- och miljöfrågor, men omställningstakten behöver öka för att säkra folkhälsan och planetens välmående.

Utsläpp av växthusgaser i det geografiska området Uppsala kommun (tusen ton koldioxidekvivalenter). Olika källor som kombineras av Uppsala kommun.

Uppsalabornas stora utsläpp av växthusgaser inkluderar transporter i kommunen, långväga resor och konsumtion av varor och livsmedel. Uppsalas expansion, med framväxten av nya bostadsområden, ger också upphov till betydande utsläpp under byggprocessen och genom byggmaterialet. För att nå högt ställda miljö- och klimatmål krävs strukturella förändringar som påverkar samhällsplaneringen, energiförsörjningen och våra val av byggmaterial, transporter, matvanor och konsumtionsmönster. Fokus behöver riktas mot både utsläppsreducerande åtgärder och åtgärder för klimatanpassning.

Ekonomiska förutsättningar

Konjunkturen försvagas

De senaste årens starka konjunktur i Sverige börjar mattas. Näringslivets investeringar minskar och bostadsbyggandet ökar långsammare än det har gjort de senaste åren. Sysselsättningen är fortfarande hög men det har tillkommit tecken på en försvarad arbetsmarknad. Bedömningen är därför att konjunkturtoppen har passerats men det råder ännu högkonjunktur då resursutnyttjandet är fortsatt högt.

Åren 2019 och 2020 beräknas kalenderkorrigerad BNP att öka i genomsnitt med 1,2 procent, jämfört med 2,4 procent de senaste två åren. Sysselsättningen förväntas dock vara något starkare än förväntad vid en normalkonjunktur. SKL:s Kalkyler för 2021 och 2022 visar på en ekonomi i konjunkturrell balans, där ekonomin präglas av ett balanserat resursutnyttjande.

Global avmattning

Sverige har en öppen ekonomi och är därför beroende av handel med omvärlden. De senaste åren har exporten gynnats av en svag krona vilket också förklarar den oväntade stora tillväxten i exporten på 7 procent i slutet av 2018. Men de svaga offentliga finanserna i flera europeiska länder utgör ett allvarligt problem. Den offentliga skuldsättningen är väldigt hög med en skuldkvot på över 60 procent av BNP i Eurozonens stora ekonomierna Spanien, Frankrike och Italien. Detta innebär en risk framöver om dessa länder tvingas till budgettätstramningar. Detta kan påverka den svenska exporten negativt.

Prognoserna för den globala ekonomin präglas av stor osäkerhet främst på grund av en geopolitisk oro och en befarad vändning i konjunkturen i USA. Tillväxten i Kina mattades av under 2018 och trots en expansiv finans- och penningpolitik bedöms den avta framöver. Riskerna för en sämre utvecklingen i den globala ekonomin har ökat så småningom vilket medför en betydande osäkerhet för utvecklingen åren framöver.

Uppsala kommuns ekonomi

Betydligt svagare skatteunderlagstillväxt framöver

Intäkter från skatter på arbete utgör drygt 70 procent av kommunens inkomster. Skatteintäkterna är i hög grad beroende av invånarnas arbetsinkomster. De senaste årens långa konjunkturuppgång har inneburit en stark ökning i antalet arbetade timmar. De senaste åren har skatteunderlaget ökat med drygt fyra procent årligen.

Skatteunderlag och sammanvägd prisutveckling för kostnader i den kommunala sektorn						
Procentuell förändring	2017	2018	2019	2020	2021	2020
Faktskt skatteunderlag	4,5	3,7	3,1	3,1	3,0	3,7
Pegelförändringar	0,0	-0,6	-0,6	0,0	0,0	0,0
Underliggande skatteunderlag	4,4	4,2	3,7	3,1	3,1	3,7
Prisutveckling	3,4	3,0	2,5	2,8	2,8	0,7
Realt skatteunderlag	1,0	1,1	1,2	0,3	0,3	1,0

Källa: Sveriges kommuner och landsting, augusti 2019

Trots att ökningen i antalet arbetade timmar överträffade prognoserna under 2018 märktes en tydlig inbromsning i skatteunderlagets tillväxt. Detta beror framförallt på att löneökningarna avtog. De närmaste åren förväntas ökningstakten i skatteunderlaget att avta till följd av en långsammare ökning i sysselsättningen och en minskning i antalet arbetade timmar. Åren 2020–2022 förväntas det reala skatteunderlaget att öka med i genomsnitt 0,5 procent, vilket är en halvering av tillväxten de senaste åren.

Kommunen får även generella statsbidrag och inkomstutjämning från staten samtidigt betalar kommunen en avgift till kostnadsutjämningsystemet. Uppsala kommun är en mottagare av bidrag i inkomstutjämningsmen betalar en avgift till kostnadsutjämningsmen. Om ett föreliggande förslag till en förändrad kostnadsutjämningsmen beslutas och införs 2020 kommer Uppsalas avgift till kostnadsutjämningsmen att öka med ca 70 miljoner kronor det första året och med cirka 150 miljoner kronor två år senare vid införande fullt ut. Dessa beräkningar baseras på 2018 års kostnadsutjämningsavgift. Under 2019–2022 beräknas de generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämningsmen svara för 10 procent av Uppsala kommuns totala inkomster.

Kommunen kan också söka riktade statsbidrag. 2018 fick Uppsala kommun riktade statsbidrag på totalt 840 miljoner kronor motsvarande 6 procent av kommunens totala intäkter. Merparten av de riktade statsbidragen avser finansiering av asyl- och flyktingmottagande. Dessa förväntas dock att minska framöver då det finns allt färre asylsökande i mottagningsystemet och färre nyanlända i etableringsinsatser. Övriga riktade statsbidrag kommer med statliga uppdrag och kvalitetskrav och brukar därför vara kostnadsdrivande.

De senaste åren har ökande behov från det demografiska trycket finansierats med ökande intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämningsmen. År 2018 har dock en fjärdedel av kommunerna redovisat underskott och därmed inte klarat att balansera sin ekonomi. Framöver när högkonjunkturen går mot sitt slut och det reala skatteunderlaget ökar i blygsammare takt och statsbidragen för flyktingmottagande sinar behöver kommunen, i frånvaro av att staten tar sin del av ansvaret för att finansiera välfärden, vidta omfattande åtgärder för att klara av de ökande demografiska behoven.

Fortsatt långsamt stigande priser och löner

I framtagandet av resursbehoven i Mål och budget 2020–2022 har aktuell Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) använts. Prisindex räknas utifrån prisförändringen på arbetskraft innevarande år SKL:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter samt beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. Bedömningen för kommande år bygger på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKL:s prognos dock justerad för den statliga lönesatsningen och beslutade förändringen för arbetsgivaravgifterna.

Prisindex för kommunal verksamhet						
Procentuell förändring	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Personalkostnad*	4,1	3,2	2,6	3,2	3,2	2,9
Övrig förbrukning**	2,8	2,5	2,2	2,4	2,4	2,5
Prisindex kommunal verksamhet	3,7%	2,9%	2,5%	3,0%	2,9%	2,8%

Källa: Sveriges kommuner och landsting, cirkulär 19:21, 2 maj 2019

* Kvalitetsjusterad lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50% KPIF-KS, konsumentprisindex med fast ränta och konstant skatt.

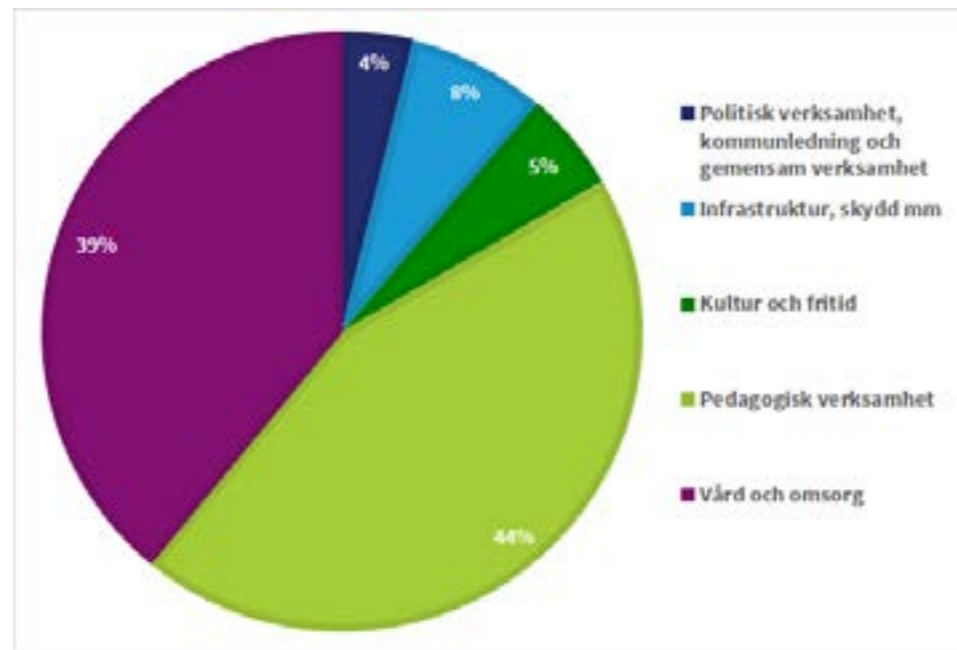
För 2020 föreslår SKL en höjning av arbetsgivaravgiften för kommuner med 1,0 procentenhet för att finansiera ökade pensionskostnader till följd av att allt fler av de anställda har lön utöver taket (7,5 inkomstbasbelopp) och därför har rätt till förmånsbestämd pension. Denna ökning har beaktats i PKV med en höjning om 0,1 procentenheter.

Uppsalas ekonomiska ramar 2019–2021

Den ekonomiska ramen för 2020–2022 bygger på beslutad ram för verksamhetsåret 2019 enligt Mål och budget 2019–2021 efter att ettåriga satsningarna och riktade effektiviseringskrav har räknats bort. Uppräkning görs utifrån demografiska förändringar och med SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för respektive år. För 2020 uppgår demografiuppräkningsmen till 2,9 procent och löne- och prisuppräkningsmen till 3,0 procent.

Efter demografi- och prisuppräkningsmen har ramen justerats ned med ett generellt effektiviseringskrav om 1,5 procent i genomsnitt för 2020, vilket fördelar sig på 1,5 procent för utbildningsnämnden, 0,5 procent för socialnämnden och omsorgsnämnden samt 1 procent för äldreomsorgsnämnden. Arbetsmarknadsnämnden får ett effektiviseringskrav på 2,1 procent och Kulturnämnden samt Gatu- och samhällsmiljönämnden 2,5 procent. Räddningsnämnden och överförmyndarnämnden får inga effektiviseringar då deras budgetar beslutas i de gemensamma nämnderna. Kommunstyrelsen får ett effektiviseringskrav om 2,0 procent men får inte någon demografisk uppräkningsmen. För övriga nämnder uppgår effektiviseringskravet till 2,6 procent. Kommunstyrelsen minskar också sina kostnader kraftigt och frigör resurser till välfärden genom att minska resurserna till kommunikationsavdelningen, genom att skynda på arbetet med bättre samverkan kring lokalförskola samt genom att kraftigt sänka arvoden för heltidspolitiker samt månadsarvoden. En tillfällig neddragning på internationella relationer genomförs också och en permanent sänkt ambitionsnivå för medverkan under Almedalsveckan genomförs.

För att kunna möta framtidens utmaningar, inte minst de demografiska, behövs en ekonomisk hållbarhet. Den ekonomiska planeringen för planperioden har därför fokus på att balansera kravet på en ekonomisk styrning i syfte att stärka Uppsala kommuns finansiella ställning både på lång och kort sikt, med kravet på att kunna utföra den välfärdsverksamhet som Uppsalaborna förväntar sig och har lagstadgad rätt till. Detta har åstadkommit dels genom en omfördelning av resurser i enlighet med behovsförändringen, dels genom en anpassning av kostnaderna till Uppsalas strukturella förutsättningar.

Figur. Fördelning av den ekonomiska ramen för 2020

I figuren ovan presenteras de ekonomiska ramarna för verksamhetsåret 2020. Jämfört med 2019 har ramen utökats sammanlagt med 707 miljoner kronor, motsvarande en ökning med 5,9 procent. Infrastruktur, kultur och fritidsverksamhet samt särskilda insatser har fått de största procentuella ökningarna. För digitalisering avsätts 10 miljoner kronor i en nivåhöjande satsning och ytterligare medel för att främja innovation inom exempelvis hemtjänsten. Inom ramen för strategisk planering för genomförandet av Uppsala paketet tillskjuts resurser om 10,5 miljoner kronor. För handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt olika trygghetskapande åtgärder avsätts ytterligare 17 miljoner kronor för 2020. Inom kulturområdet tilldelas resurser till kultursatsningar för barn och unga, ny fritidsklubb i Lindbacken samt utökad biblioteksservice på landsbygden. Inom fritidsverksamheten görs satsningarna i ny- och ombyggnad av idrottsanläggningar samt i ett nytt avtal med Fyrishov. Utveckling av friluftsområde Fjällnora startar under 2020.

Den samlade ramen till de pedagogiska verksamheterna utökas med 250 miljoner kronor motsvarande 4,6 procent, varav 3,0 procentenheter avser en effekt av ökade antal barn och elever. Utöver resurser för ökade hyror tilldelas de pedagogiska verksamheterna medel bland annat för simskoleundervisning för förskoleklasser samt för fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga samt jämställdhetsfrämjande satsningar som gratis mensskydd i skolan och feministiskt självförsvar.

Ramen till verksamheterna inom vård och omsorg har utökats med 317 miljoner kronor, motsvarande 6,8 procent. De sociala nämnderna ges markant minskade effektiviseringskrav jämfört med tidigare i syfte att ge välfärden det andrum som behövs för att kunna erbjuda en välfärd att lita på och arbetsvillkor som välfärdens medarbetare har rätt till. Det satsas resurser för att utöka antalet LSS-boende samt inom ramen för försörjningsstöd, det tillförs även resurser för att motverka hemlöshet.

Äldreomsorgen får medel till projektet implementering av trygghetskameror och innovation samt medel till äldrevänlig stad. Äldrenämndens ekonomi stärks märkbart under planperioden genom att kostnadsdrivande LOV-drift fasas ut. I samtliga sociala nämnder minskar kostnaderna också genom att färre upphandlingar genomförs och byråkrati förknippad med upphandlingar kan minska. Socialnämnden förses med ytterligare fem miljoner kronor för att öka grundbemanningen samt tre miljoner för att minska arbets-

tiden för socialsekreterare inom barn och unga. Socialnämnden får även en stegvis utökning av sin ram till två miljoner kronor för att kunna öka det administrativa stödet och avlastningen för socialarbetare.

Inom arbetsmarknadsområdet utökas ramen med en miljon kronor för att kunna återställa lokala riktlinjer för ekonomiskt försörjningsstöd.

Finansiella mål

Uppsala kommuns finansiella mål styr mot stärkt balansräkning och hållbar ekonomisk tillväxt. Det årliga resultatet ska vara minst två procent av kommunens skatter och kommunalekonomisk utjämning. Detta är fortsatt den önskade målnivån och med detta budgetförslag i kombination med intäkter som inte räknas in i budget (t ex flera statsbidrag och exploateringsintäkter) så kommer kommunen sannolikt nå resultatmålet. Dock innebär de demografiska förändringarna samt de sociala nämndernas begränsade effektiviseringsmöjligheter att målet om att kunna budgetera för två procent resultat inte kan nås. Det är inte önskvärt att understiga två procent men kommunen kan inte inom ramen för de välfärdsåtaganden kommunen har samt de ekonomiska verktyg kommunen har rätt till nå målet. För att nå målet krävs kraftigt ökade statsbidrag. Om sådana fortsätter att utebli kommer kommunen att behöva ta ställning till höjd kommunalskatt för att kompensera för statens uteblivna engagemang för välfärdens finansiering. Det resultatmål om 1, procent som nu formuleras är i jämförelse med andra kommuner ett fortsatt starkt resultat och innebär inte en markant förändring avseende låneskuldspåverkan jämfört med det önskade målet om två procent resultat.

För att nå önskat resultat är nettokostnadsutvecklingen viktig att följa. Under flera år har Uppsala kommun arbetat med att anpassa nettokostnadsnivån till referenskostnaden, nettokostnad som betingas av de strukturella behoven. Arbetet har gett resultat. Det är dock viktigt att Uppsala kommun utvecklar bättre möjligheter att i jämförelsen av nettokostnadsutveckling med andra kommuner också kunna väga in kostnadspåverkande ambitionsnivåer som skiljer sig mellan de olika kommunerna. I frånvaro av sådant jämförelseunderlag bör jämförelser i nettokostnader mellan olika kommuner göras med stor försiktighet.

Mot bakgrund av att behoven utifrån den demografiska utvecklingen förväntas överstiga framtida utveckling av skatteunderlaget är det angeläget att fortsätta ha fokus på nettokostnadsutvecklingen. Nettokostnadsutvecklingen följs därför som en indikator för kommunens samlade ekonomi.

Soliditet är ett mått på en organisations långsiktiga betalningsförmåga och desto högre soliditet desto högre självfinansiering av investeringar. Soliditet är ett mått som kreditgivare bland annat tittar på och som påverkar möjligheten att erhålla förmånliga lånevillkor. Målet har under planperioden varit att stärka soliditeten, inom ett intervall om 15–17 procent. Effekterna av arbetet med genomlysning och ändrad redovisning av exploateringsverksamheten medförde målet med en soliditet på 17 procent uppnåddes 2018. Ambitionsnivån är att fortsätta bibehålla soliditeten. Målet är därför att under planeringsperioden 2020–2022 nå en soliditet för kommunkoncernen, inklusive pensionsåtagande, inom ett intervall om 15–19 procent.

En stor del av kommunkoncernens investeringar lånefinansieras. Det är därför viktigt att ha kontroll på låneskuldens nivå och utveckling. Med en hög låneskuld utsätter sig kommunen för en högre risk om räntorna höjs. En ökad låneskuld medför också att ka-

pitalkostnaderna ökar och tar en allt större del av det ekonomiska utrymmet. För planeringsperioden och även den tidsperiod som följer efter år 2022 finns det behov av stora och angelägna investeringar för att nå Uppsalas långsiktiga mål om tillväxt, fler bostäder och fler arbetstillfällen. Dessa investeringar behöver komma till stånd utan att de driver höga kapitalkostnader och som tränger undan finansieringen av annan kommunal verksamhet. För det krävs ytterligare samordning och effektivare investeringsprocess kombinerat med innovativa lösningar, i syfte att minimera både investeringsnivåerna och låneskuldens utveckling. Ett utmanande mål för planeringsperioden är att kommunkoncernens låneskuld per invånare under planeringsperioden inte ska öka mer än fem procent årligen.

Finansiella mätetal

1. Ekonomiskt resultat, kommun
  - Minst två procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning.
2. Soliditet, kommunkoncern, inklusive pensionsåtagande
  - Soliditeten ska under perioden ligga inom ett intervall om 15–19 procent.
3. Låneskuld per invånare
  - Skuldutvecklingen ska begränsas och inte öka mer än fem procent årligen.

Investeringar

Ett hållbart och växande Uppsala med fler arbetstillfällen förutsätter en fungerande bostadsmarknad och en utveckling av infrastrukturen. För att möta utvecklingen och Uppsalas snabba tillväxt krävs en långsiktig plan och strategi för kommunkoncernens kommande investeringar. Investeringar möjliggör för Uppsala att växa, men är också nödvändiga för att upprätthålla befintlig infrastruktur.

I september 2017 stod det klart att södra Uppsala är ett av nio områden i landet som ska ingå i regeringens satsning på nya hållbara stadsdelar och städer. Det så kallade Uppsalapaketet är en investering i mångmiljardklassen, en investering i infrastruktur och bostäder i samarbete med staten, Uppsala kommun och Region Uppsala. I Uppsalapaketet ingår bland annat en utbyggnad till fyra järnvägsspår från Stockholm till Uppsala, en ny tågstation vid Bergsbrunna, en ny kollektivtrafiklänk över Fyrisån, spårvägstrafik och 33 000 nya bostäder i de södra stadsdelarna. Investeringen i Uppsalapaketet kommer pågå under lång tid och är en stor och likviditetsmässigt framtung investering. Den statliga ersättningen kommer erhållas först längre fram i tiden. Den initiala investering som behöver ske under den kommande planeringsperioden är i första hand hänförlig till markförvärv och spårväg. Uppsalapaketet kommer påverka kommunkoncernens balansräkning och de finansiella nyckeltalen. Vid drifttagande ska infrastrukturanläggningarna skrivas av enligt gällande regler och kommer under den perioden få betydande effekter på kommunkoncernens resultat, utöver räntekostnaderna.

Det är av största vikt att kommunkoncernen arbetar strategiskt med den planerade expansionen. Uppsala måste växa ansvarsfullt med en bibehållen ekonomi i balans. I det ingår bland annat att klara finansieringen av investeringarna och kunna bära kapitalkostnaderna som följer av investeringarna. I det strategiska arbetet ingår att identifiera vilka investeringar som kommunkoncernen ska genomföra och vilka investeringar som andra

aktörer på marknaden kan genomföra.

Självfinansieringsgraden för investeringarna måste öka. Samfinansieringslösningar måste göras. I frånvaro av utökade statliga investeringsstöd samt generella statsbidrag kan ytterligare tillgångar för avyttring behöva identifieras, i syfte att öka självfinansieringsgraden, begränsa upplåningen och skapa utrymme för nyinvesteringar. I alla avyttringsfrågor ska de långsiktiga effekterna på Uppsalas ekonomiska, ekologiska och sociala hållbarhet vara tyngst vägande.

Investeringsutrymme och planerade investeringar

Den ökande investeringsvolymen tar allt större utrymme av kommunens driftbudget. Utöver högre avskrivningar och högre räntekostnader ökar också driftkostnaderna för till exempel underhåll, el, värme, vatten och personal. Kommunen finansierar investeringarna genom positiva resultat eller genom extern upplåning. Finansiering kan också ske genom avyttringar och positiva kassaflöden från exploateringsverksamheten.

För att Uppsala kommunkoncern ska fortsätta att ha en ekonomi i balans behöver flera av de finansiella nyckeltalen stärkas. Under den senaste tioårsperioden har flera av nyckeltalen visat på en negativ trend. Soliditeten, inklusive pensionsåtaganden, i kommunkoncernen har sjunkit från 29 procent år 2007 till 12 procent år 2016. 2017 och 2018 stärktes soliditeten upp till 17 procent mycket tack vare genomlysningen av exploateringsverksamheten och redovisningstekniska transaktioner i årsbokslutet. Den underliggande trenden kvarstår emellertid. Låneskulden har under samma period ökat från drygt 34 400 kronor per invånare till knappt 73 000 kronor per invånare.

Investeringar behöver finansieras och den driftkostnad de genererar behöver täckas över användningstiden, oavsett om investeringarna avser ersättning av befintlig infrastruktur eller förnyelse och utveckling. Driftkostnaden för investeringarna faller på olika kollektiv. Kollektiven består av olika användare (exempelvis hyresgäster, parkeringsanvändare, vatten/avfall- och renhållningskunder) samt av skattebetalarna. För de investeringar som genererar kostnader som faller på användarkollektiven kan kostnadskonsekvensen motiveras i de fall dessa kan bära kostnaderna inom hyres- och avgiftsnivåerna. Inom dessa områden finns även möjlighet att genom försäljning av tillgångar eller rättigheter lösa del av det finansieringsbehov som investeringarna genererar.

Driftkostnader som genereras av investeringar som ska bäras av skattekollektivet ska täckas av de ökade skatteintäkterna, inklusive kommunalekonomisk utjämning, som följer av en ökad befolkning. Om detta ska vara möjligt får investeringarna inte medföra att snittkostnaden för till exempel en förskoleplats eller en elev i skola blir högre än dagens kostnad, med tillägg för inflation. Investeringsprojekten måste bedrivas effektivt och samfinansieringslösningar sökas, i syfte att minimera kostnaderna.

Exploateringsverksamheten ska bära sina löpande driftkostnader och över tid generera överskott som bidrar till att finansiera kommunens tillväxt. Genom aktiv användning av kommunal mark för exploateringsverksamhet kan överskott från markförsäljning genereras och bidra till finansiering, inte bara av infrastruktur inom exploateringsområdet utan även av andra kommunala åtagande i området, såsom förskolor, skolor och idrottsanläggningar. Om bostadsbyggandet som motiveras av befolkningsprognosen till 50–70

procent sker på mark som tillhör kommunkoncernen kan det årliga finansiella bidraget från exploateringsverksamheten uppgå till i genomsnitt ungefär 180 miljoner kronor fram till 2030. Det skulle innebära en delfinansiering med cirka 23 procent av behovet av utbyggnaden av skolor och förskolor under perioden. I de pågående projekten inom exploateringsverksamheten finansieras investeringar i nya gatunät, parker och annan allmän plats av byggaktörer genom exploateringsavtal eller markförsäljning. Investeringarna beräknas uppgå till 200–350 miljoner kronor per år. De stora exploateringsprojekten såsom utbyggnaden av Rosendal, Östra Salabacke och Södra Gunsta bedrivs till stor del på mark som ägs av kommunen, vilket ger möjlighet till positiva kassaflöden under perioden. I tabellen nedan redovisas fördelningen av investeringar i Uppsala kommunkoncern 2020–2022.

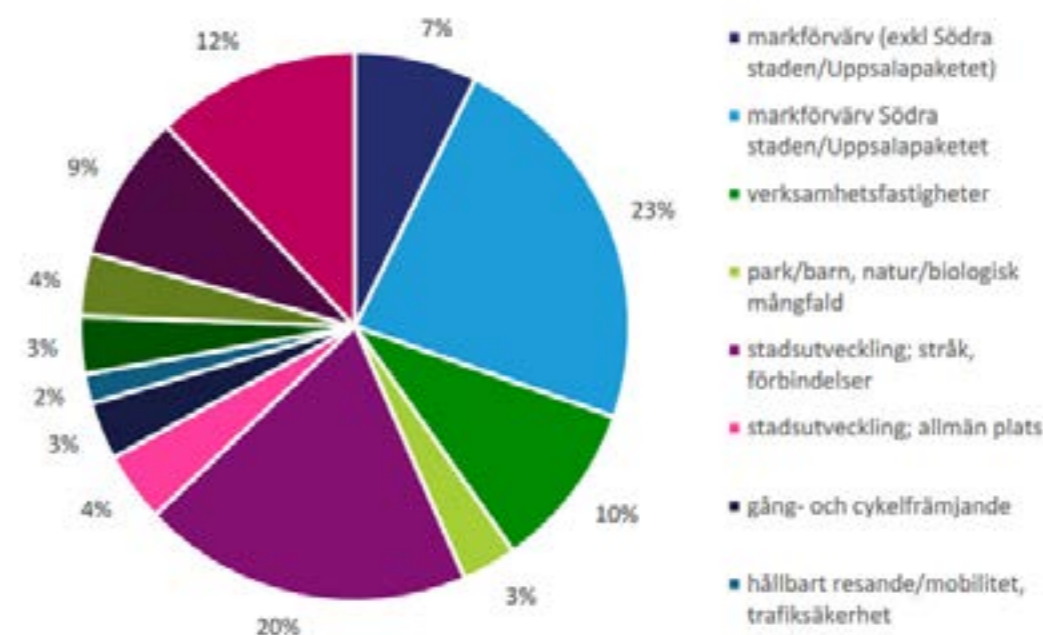
Investeringar per part				
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022	Totalt
Uppsalahem	953	1 050	900	2 903
Uppsala Kommuns Fastighets AB	100	51	51	202
Uppsala Kommuns Industrihus	180	45	0	225
Uppsala Parkering	118	407	219	744
Uppsala Vatten och Avfall	500	450	400	1 350
Uppsala Bostadsförmedling	0	0	0	1
Fyrishov	58	124	157	339
Uppsala Kommun Skolfastigheter	975	897	870	2 742
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter	411	284	59	754
Uppsala Kommun Sport-och Rekreationsfastigheter	284	265	316	865
Uppsala Stadsteater	10	6	5	21
Uppsala Konsert och Kongress	5	5	5	15
Destination Uppsala	0	0	0	0
Uppsala kommun - nämndverksamhet	913	781	756	2 451
Uppsala kommun - strategiska markförvärv	100	100	165	365
Uppsala kommun - markförvärv södra staden/spårväg	320	200	60	580
Uppsala kommun - infrastruktur spårväg	51	21	196	268
Summa	4 978	4 686	4 159	13 823

Tabell 5. Investeringsbudget, Uppsala kommunkoncern 2020–2022.

Utifrån rådande förutsättningar ska kommunen, bland annat investera inom följande områden:

- Påbörja byggandet av nya hyreslägenheter
- Renovera och förnya delar av befintligt bestånd av hyreslägenheter och studentbostäder
- Säkerställa vatten och avfallsförsörjningen till en växande stad
- Bygga och renovera lokaler för pedagogisk verksamhet
- Bygga parkeringshus inom Rosendal och Kungsängen
- Slutföra byggnationen av nya arenan Studenternas samt sporthallar i nya områden
- Påbörja ombyggnationen av ett nytt Fyrishov
- Börja bygga en ny anläggning för issporter
- Fortsätta om- och tillbyggnaden av ett nytt Stadshus för kommunens verksamheter
- Inleda arbetet för att förverkliga Uppsalapaketet
- Vidareutveckla ett hållbart resande bland annat genom fortsatta satsningar på gatu- och cykelvägar, pendlarparkeringar och förbindelser i staden samt säkerställd tillgänglighet till och inom nya områden
- Renovera natur- och friluftsområden, såsom Hammarskog, Ulva Kvarn och badet i Björklinge

I bilaga 10 framgår investeringsramen för respektive år per nämnd och bolag. I figur 3 visas inom vilka verksamhetsområden investeringarna i nämnderna kommer att ske.

Figur 3. Nämndernas planerade investeringar per verksamhetsområde 2020.

Investeringsplanering på lång sikt

Översiktsplanen är grunden för kommunens långsiktiga investeringsplan och sträcker sig fram till år 2050. Översiktsplanen beskriver principer och prioriteringar samt behov och ambitioner för en långsiktig stads- och landsbygdsutveckling. Översiktsplanen ger beredskap för en tillväxt till minst 340 000 invånare år 2050. Kommunens befolkningsprognos ligger nu på drygt 317 000 invånare år 2050. Det innebär att staden kommer att växa med cirka 45 000–55 000 bostäder och med 50 000–60 000 arbetstillfällen.

Uppsalas tillväxt kommer kräva en fortsatt hög investeringsnivå under många år framåt. Det ska investeras i nya bostäder, arbetsplatser, skolor och social infrastruktur, likväl som i gång- och cykelvägar, parkeringsgarage samt kollektivtrafik. För att möta tillväxten behöver investeringsmedel avsättas för strategiska markförvärv för byggande, rekreation och bytesmark utifrån inriktningen i översiktsplanen.

Investeringar i grönstrukturen ska göras i takt med utveckling av ny bebyggelse. Avfallshandling, vatten- och avloppssystem samt system för värme, kyla och elektricitet måste byggas ut och även kompletteras med mindre, lokala system och lokala kretslopp. Byggnader och några lämpliga större markområden kan användas för solenergiförsörjning.

För att säkerställa stabila finansiella nyckeltal är investeringsbehovet identifierat och nedbruten på objektsnivå fram till och med år 2030 (kommande elva åren), år för år och för kommunkoncernens olika verksamheter och bolag.

Så här styrs Uppsala kommun

Uppsala kommuns organisation och styrning syftar till att stärka den kommunala demokratin utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar, erbjuda medborgarna kvalitet i välfärden, hållbar landsbygds- och stadsutveckling samt ordning och reda i den kommunala ekonomin. All verksamhet ska bedrivas utifrån ett tydligt medborgarperspektiv. Kommunen ska uppfattas som tydlig och logisk för invånare och andra som har med kommunen att göra. Uppsala kommun arbetar efter devisen "Ett Uppsala - en kommun". Det innebär bland annat att nämnder och kommunala bolag arbetar för att gemensamt ta tillvara kompetens och erfarenheter genom dialog och gemensam beredning och på så sätt erbjuda bästa möjliga service och tjänster utefter de förutsättningar som ges.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor, nämndernas organisation och verksamhetsformer, val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar samt val av revisorer. Kommunfullmäktige beslutar också om årsredovisning och ansvarsfrihet.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter. I detta ligger bland annat att följa och utveckla arbetet med ekonomi- och verksamhetsstyrning och utfärda regler, riktlinjer och rutinbeskrivningar för verksamhets- och ekonomihantering. Kommunstyrelsen ansvarar särskilt för att leda processen för Mål och budget med tillhörande affärs- och verksamhetsplaner, månadsuppföljning, delårs- och årsredovisning samt intern kontroll. Kommunstyrelsen har även till uppgift att föra en fortlöpande dialog med nämnder och styrelser för att säkerställa att verksamheten drivs i enlighet med fullmäktiges prioriteringar.

Nämnder

Nämnderna beslutar i frågor som rör den löpande förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnderna beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem. Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs.

Alla nämnder ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer och att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

För räddningstjänsten och överförmyndarverksamheten har Uppsala gemensamma nämnder med andra kommuner. Uppsala är värdkommun för de gemensamma nämnderna. Utöver vad som gäller för andra nämnder ska de var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med det avtal om gemensam nämnd som ingåtts

mellan kommunerna samt de mål och uppdrag som beslutats om vid ägarsamråd. Andra kommungemensamma mål och uppdrag som de ingående kommunerna har ska nämnderna ta hänsyn till där så är möjligt utifrån grunduppdraget.

Bolagsstyrelser

De kommunala bolagsstyrelserna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges styrdokument, och regleras via beslutad ägarpolicy, bolagsordning och ägardirektiv. Uppsala Stadshus AB är moderbolaget i Stadshuskoncernen. Uppsala Stadshus AB leder och samordnar verksamheten i bolagskoncernen samt avgör frågor som är gemensamma för koncernen och som inte är av större principiell beskaffenhet. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och i kommunkoncernen och följer aktivt bolagskoncernens utveckling.

Alla bolagsstyrelser ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer och att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Privata utförare

Delar av den kommunalt finansierade verksamheten tillhandahålls av privata utförare, exempelvis företag, stiftelser och ideella organisationer. Kommunen är huvudman och ansvarig för att följa upp och kontrollera den kommunala verksamheten oberoende vem som tillhandahåller den. De privata utförarna ska bedriva sin verksamhet i enlighet med avtal som reglerar kvalitet, volym och pris samt former för uppföljning och utvärdering. I enlighet med kommunallagen beslutar kommunfullmäktige varje mandatperiod om ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I Uppsala kommun omfattar programmet både kommunens egenregi och privata utförare av kommunal verksamhet. Se mer under kapitel Program för kommunalt finansierad verksamhet.

Fristående skolor är verksamheter med egna huvudmän och omfattas inte av begreppet privata utförare. Skolinspektionen beslutar om tillstånd och har tillsynsansvar för fristående skolor medan kommunerna beslutar om godkännande och har tillsyn över fristående förskolor och fristående fritidshem som inte anordnas av en fristående skola. För att försäkra att allmänheten har insyn i fristående skolor ska kommunen, jämte Skolinspektionens tillsyn, ha insyn i de fristående skolornas verksamhet. Kommunen ska lämna bidrag till de fristående skolorna per elev och ersättningen ska som lägst motsvara självkostnaden för den kommunala utbildningsverksamheten.

Mål och budget

Kommunallagen anger att kommuner och landsting varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår med plan för de därefter två efterföljande åren. I Uppsala fastställer kommunfullmäktige Mål och budget i november, som sedan gäller för tre år och revideras årligen. Det är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och bolagsstyrelser. Mål och budget sätter fokus på det väsentliga och med träffsäkra mål, budgetar och prognoser säkerställs politisk genomslagskraft i enlighet med fullmäktiges prioriteringar. Med Mål och budget ges allmänheten möjlighet till insyn för att värdera och jämföra kvaliteten samt att bedöma om resurserna används på ett

kostnadseffektivt och långsiktigt ansvarsfullt sätt.

Kommunstyrelsen leder arbetet med Mål och budget och genom att besluta om planeringsdirektiv i december startas processen. Under våren bereds ärendet. Arbetet innefattar bland annat en analysfas och den så kallade beredningsveckan där förtroendevalda redogör för sina politiska prioriteringar samt de utmaningar som kommunen med dess nämnder och bolagsstyrelser har att hantera inom de kommande 5 till 10 åren. Genom gemensam beredning säkerställs samsyn inom kommunkoncernen om prioriterade frågeställningar samt förutsättningar för verksamhetens genomförande. Ägarsamråd genomförs med företrädare för medlemskommunerna avseende de gemensamma nämnderna.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål strävar mot att inom de ekonomiska ramarna skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten för att uppnå FN:s 17 globala hållbarhetsmål. Inriktningsmålen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod. Inför varje nytt budgetår omprövar kommunfullmäktige inriktningsmålen.

Övriga kommunala styrdokument som planer, program, policyer och liknande är underordnade kommunfullmäktiges inriktningsmål. Framtagandet av program och kommunövergripande planer leds och samordnas av kommunstyrelsen.

Styrmodell

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål och ska omsätta dem i praktisk handling. Det görs genom att varje nämnd och bolagsstyrelse tar sig an inriktningsmålen och uppdragen utifrån sin egen verksamhets förutsättningar. I december fastställer nämnder och bolagsstyrelser sina verksamhets- och affärsplaner. I planen ska det tydligt framgå hur inriktningsmål och uppdrag ska uppnås, åtgärder för genomförande samt hur dessa ska följas upp. Särskild vikt ska läggas vid att beskriva hur samverkan ska bedrivas för att uppnå målen. Verksamhets- och affärsplaner ska kompletteras med en riskanalys med tillhörande internkontrollplan. Nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhets- och affärsplaner gäller för tre år och revideras årligen.

Klimatnödläge

Med denna mål och budget utlyser Uppsala kommun ett klimatnödläge. Det innebär att varje nämnd och kommunalt bolag bör beakta klimatfrågan som akut att vidta åtgärder kring för att Uppsala kommun ska bidra till att Parisavtalet nås. Varje nämnd och bolag har därför ett uppdrag i sina verksamhets- och affärsplan beskriva konkreta åtgärder som gör att Uppsala kommun minskar sina egna, och bidrar till att andra minskar sina, klimatavtryck.

Uppföljning

Måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål mäts genom uppföljning av genomförda uppdrag och åtgärder, övriga verksamhetsresultat samt indikatorer. Indikatorerna mäter trender, resultat och önskade effekter eller tillstånd i samhället. De är centrala i styrning och uppföljning och ska som utgångspunkt kunna jämföras över tid med andra organisationer och kommuner. De ger underlag för medvetna och underbyggda beslut och erbjuder förutsättningar, stöd och incitament för utveckling. Kommunfullmäktige fastställer även nyckeltal (bilaga 11) som kompletterar indikatorerna för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom kommunkoncernens grunduppdrag enligt reglemente eller ägardirektiv.

Nämnder och bolagsstyrelser ska följa upp och analysera vad som åstadkommit i förhållande till kommunfullmäktiges inriktningsmål och övriga mål fastställda av nämnden eller bolagsstyrelsen samt kommunövergripande planer och program. Uppföljningarna ska göras med utgångspunkt i viktiga händelser, resultat och utvecklingsområden. Tyngdpunkten i redovisningen ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och i perspektivet vad detta betyder för Uppsala kommun i sin helhet. Nämnderna och bolagsstyrelserna ska för egen del komplettera kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal i den utsträckning det behövs för att säkerställa en ändamålsenlig uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten. Detta görs genom att nämnder och bolagsstyrelser redovisar bilagor med nyckeltal i sina verksamhetsplaner och affärsplaner på samma sätt som kommunfullmäktige gör i Mål och budget. Gemensamma nämnder ska följa upp och analysera vad som åstadkommit enligt de mål som överenskommit med alla de ingående kommunerna och övriga mål fastställda av nämnden på hela verksamhetsområdet (alla kommuner) och där så är möjligt och relevant ha en kommunuppdelad uppföljning och analys.

Kommunstyrelsen leder och ansvarar för uppföljning, analys och utvärdering av den samlade verksamheten. Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämnders och bolagsstyrelser ekonomiska resultat och utvalda indikatorer och nyckeltal. Nämnderna och bolagsstyrelserna rapporterar resultat kopplat till inriktningsmål och uppdrag till kommunfullmäktige tre gånger om året som sammanställs i tre publikationer.

- Delårsrapport mål per 30 april och ekonomi per 31 mars
- Delårsbokslut mål och ekonomi 31 augusti
- Årsredovisning

Kommunstyrelsen ska lämna över årsredovisningen till fullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Jämte kommunstyrelsens uppföljning ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden enligt plan för uppföljning och internkontroll. Den som är ansvarig för att följa upp kommunövergripande program ska använda och vid behov komplettera nyckeltalen. De ska skyndsamt rapportera väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges styrdokument samt vidta korrigerande åtgärder.

Nämnder

Arbetsmarknadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsmarknadsinsatser. I sitt ansvar som utbildningsnämnd ansvarar arbetsmarknadsnämnden för kommunal vuxenutbildning och fullgör kommunens ansvar inom etableringen i genomförandet av samhällsorientering för nyanlända. Ansvar som socialnämnd omfattar ansvar för ekonomiskt bistånd, ansvar för kommunens mottagande av nyanlända och övriga etableringsinsatser. Nämnden ansvarar därutöver för konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning och nämnden företräder kommunen i Samordningsförbundet Uppsala län.

Arbetsmarknadsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)				
		722 890	800 715	811 439
Volymuppräknig		22 980	11 234	9 636
Prisuppräknig		19 825	24 049	23 286
Effektivisering		-16 080	-23 959	-17 366
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet				
		749 615	812 039	826 995
Riktad nivåpåverkande beslut				
		51 100	-600	0
	<i>Fördjupad IOP Stadsmissionen</i>	<i>Arbetsmarknad</i>	2 200	0
	<i>Försörjningsstöd</i>	<i>IFO, ekonomiskt bistånd</i>	30 000	0
	<i>Försörjningsstöd nyanlända</i>	<i>Flyktningmottagande</i>	16 000	0
	<i>Om fördelning enligt nämndyttrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktningmottagande</i>	<i>IFO, ekonomiskt bistånd</i>	15 000	0
	<i>Om fördelning enligt nämndyttrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktningmottagande</i>	<i>Flyktningmottagande</i>	-15 000	0
	<i>Samverkansmedel civilsamhället</i>	<i>IFO, ekonomiskt bistånd</i>	2 000	0
	<i>Återinförande av lokala riktlinjer försörjningsstöd</i>	<i>IFO, ekonomiskt bistånd</i>	1 000	0
	<i>Ökad återvinning, förmedla kontorsmöbler</i>	<i>Infrastruktur</i>	500	0
	<i>Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning till plan- och byggnadsnämnden april 2019</i>	<i>Infrastruktur</i>	-600	0
	<i>Minskad byråkrati genom färre upphandlingar</i>	<i>Gymnasial vuxenutbildning mm</i>	0	-600
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut				
		800 715	811 439	826 995
Ettåriga satsningar				
		5 000	5 000	5 000
	<i>Ökad närvaro i Gränby, Stenhagen och Sävja 2020-2022</i>	<i>Arbetsmarknad</i>	5 000	5 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
		805 715	816 439	831 995
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
		805 715	816 439	831 995
	Politisk verksamhet	1 823	1 823	1 836
	Infrastruktur	6 836	6 959	7 117
	Kultur, övrigt	2 013	2 048	2 093
	Grundläggande vuxenutbildning	25 210	25 571	26 065
	Gymnasial vuxenutbildning mm	75 733	76 215	77 686
	SFI	71 883	72 911	74 318
	IFO, ekonomiskt bistånd	458 121	464 671	473 638
	Arbetsmarknad	154 933	157 077	160 012
	Flyktningmottagande	9 163	9 164	9 230

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar samt kommunala trafikaneläggningar. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksfärdtjänst och trafikfrågor.

Gatu- och samhällsmiljönämnd				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)				
		471 762	511 046	523 023
Volymuppräknig		14 488	9 101	8 027
Prisuppräknig		12 925	15 407	15 060
Effektivisering		-12 479	-15 531	-10 922
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet				
		486 696	520 023	535 188
Riktad nivåpåverkande beslut				
		24 350	3 000	3 000
	<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet aktivering 2019</i>	<i>Infrastruktur</i>	3 000	3 000
	<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet genomlysning 2018-2019</i>	<i>Infrastruktur</i>	19 200	0
	<i>Drift cykelparkeringshuset</i>	<i>Infrastruktur</i>	2 800	0
	<i>Garantiskötsel anläggning i egen regi</i>	<i>Infrastruktur</i>	3 000	0
	<i>Kapitalkostnader enligt investeringsplan</i>	<i>Infrastruktur</i>	4 500	0
	<i>Ramjustering som följd av lägre kapitalkostnader</i>	<i>Infrastruktur</i>	-14 700	0
	<i>Utveckling av friluftsområden</i>	<i>Infrastruktur</i>	2 650	0
	<i>Utökad politisk verksamhet gatu- och samhällsmiljönämnden</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	400	0
	<i>Ökade kapitalkostnader enligt investeringsplan</i>	<i>Infrastruktur</i>	3 500	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut				
		511 046	523 023	538 188
Ettåriga satsningar				
		500	500	0
	<i>Förbättrade lekplatser Skyttorp, Knutby, Björklinge</i>	<i>Infrastruktur</i>	500	500
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
		511 546	523 523	538 188

Idrotts- och fritidsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för planering och utveckling av barn- och ungdomsidrott liksom bredd- och elitidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden löser sitt uppdrag huvudsakligen genom inhyrning och uthyrning av anläggningar samt genom att ha en långsiktig planering för lokalförsörjning avseende idrotts- och fritidsanläggningar. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Idrotts- och fritidsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		289 154	336 185	363 731
Volymuppräknning		9 114	6 108	5 459
Prisuppräknning		7 928	10 139	10 470
Effektivisering		-7 961	-10 101	-7 808
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		298 235	342 331	371 852
Riktad nivåpåverkande beslut		37 950	21 400	5 500
Arena elitbandy - Studenternas	Fritid, övrigt	5 700	500	0
Fler utomhusgym	Fritid, övrigt	500	0	0
Fritidsbank	Fritid, övrigt	200	0	0
Gottsundabadet ökad drift	Fritid, övrigt	450	0	0
Hyra Lindbacken idrottshall	Fritid, övrigt	2 600	0	0
Inventarier nya Studenternas	Fritid, övrigt	1 000	1 000	0
Nytt avtal Fyrishov	Fritid, övrigt	6 000	0	0
Studenternas IP, ny fotbollsarenarena	Fritid, övrigt	17 700	0	0
Ökad hyra - fotbollsarena Studenternas	Fritid, övrigt	2 800	2 300	0
Ökat föreningsstöd barn och unga	Fritid, övrigt	1 000	0	0
Hyra idrottshall Rosendal	Fritid, övrigt	0	5 500	0
Hyra Österängen	Fritid, övrigt	0	2 000	0
Utökad ersättning Fyrishov allmänhetens simning och bad	Fritid, övrigt	0	8 200	0
Utökad ersättning Fyrishov simträning	Fritid, övrigt	0	1 600	0
Ökad hyra - renovering Johannesbäck idrottshall	Fritid, övrigt	0	300	0
Nyckelfria anläggningar	Fritid, övrigt	0	0	400
Ökad hyra - renovering Gränby hallarna	Fritid, övrigt	0	0	1 400
Ökad hyra - Valsätra IP	Fritid, övrigt	0	0	700
Ökad hyra/drift - Branting ny idrottshall	Fritid, övrigt	0	0	2 500
Ökad hyra/drift - Fålhagens idrottsplats	Fritid, övrigt	0	0	500
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		336 185	363 731	377 352
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		336 185	363 731	377 352
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
Politisk verksamhet		1 000	1 000	1 007
Fritid, övrigt		335 185	362 731	376 345

Kommunstyrelsen

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Uppsala kommun ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet och för att klara av att tillgodose dessa behov är det nödvändigt att ständigt utveckla arbetsätt, organisation och medarbetare. För att utveckla en modern och effektiv förvaltning har Uppsala kommun en centraliserad stabsorganisation som leder och stödjer nämnder och bolag.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi, IT, arbetsgivarfrågor, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor, samt kris och beredskap. Som kommunens arkivmyndighet har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

Kommunstyrelsen - kommunledningskontoret				
Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)☒	350 490	365 322	370 020	
Volymuppräknning	0	0	0	
Prisuppräknning	9 315	10 821	10 494	
Effektivisering	-7 197	-7 523	-7 611	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	352 608	368 620	372 903	
Riktad nivåpåverkande beslut	12 714	1 400	0	
Digitalisering-/utvecklingskompetens centralt	Administration, fördelas	2 000	0	0
Digitalisering-/utvecklingskompetens förvaltningar	Administration, fördelas	8 000	0	0
Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK	Administration, fördelas	8 614	0	0
Handlingsplan psykisk hälsa	Infrastruktur	500	0	0
Komplexa analyser och samhällsutredningar	Administration, fördelas	800	0	0
Minskad Almedalsatsning	Politisk verksamhet	-600	0	0
Minskad kommunikationsavdelning	Administration, fördelas	-6 000	0	0
Partnerskap RFSL	Infrastruktur	500	0	0
Social kompass - trygghetsundersökningar	Infrastruktur	750	0	0
STUNS innovationssamverkan	Infrastruktur	600	0	0
Sänkta arvoden för heltidspolitiker samt månadsarvoden	Politisk verksamhet	-5 000	0	0
Trygghetsinsatser i Gränby, Sävja, Stenhagen	Infrastruktur	2 000	0	0
Ötökad politisk verksamhet kommunstyrelsen	Politisk verksamhet	550	0	0
Hyra aula Brantingskola	Administration, fördelas	0	1 400	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	365 322	370 020	372 903	
Ettåriga satsningar	22 430	17 950	12 500	
Allsvensk anpassning, anläggningskostnader	Fritid, övrigt	1 000	0	0
Deltagande i Science Gallery LAB Uppsala 2019-2023	Infrastruktur	1 500	1 500	1 500
Friidrotts SM	Infrastruktur	1 285	0	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Infrastruktur	1 000	2 000	0
Hållbara transporter	Infrastruktur	1 000	0	0
Implementering av gemensamma e-plattformar	Administration, fördelas	3 000	2 000	0
Klimatvecklan 2020-2021	Infrastruktur	750	750	0
Modern arbetsplats, digitala arbetsätt	Administration, fördelas	500	500	0
Ordningvakter	Infrastruktur	3 000	2 000	0
O-ringen	Infrastruktur	1 845	0	0
Tech-satsning 2018-2022	Infrastruktur	1 000	1 000	1 000
Trygghetsskapande åtgärder 2020-2022	Infrastruktur	1 500	1 000	5 000
Utveckling av talangattraktioner (International House) 2020-2021	Infrastruktur	750	750	0
VM-innebandy 2020-2021	Infrastruktur	1 300	1 450	0
Årligt 3 år 2020-2022 för insatser lokalförslingsplanering	Administration, fördelas	3 000	6 000	6 000
Minskning av internationella relationer	Infrastruktur	0	-1 000	-1 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar	387 752	387 970	385 403	
Kommunbidrag totalt per verksamhet	387 752	387 970	385 403	
Politisk verksamhet	60 595	61 142	61 618	
Infrastruktur	135 061	130 665	128 660	
Kultur, övrigt	7 204	7 269	7 325	
Fritid, övrigt	2 206	1 217	1 227	
Administration, fördelas	182 686	187 677	186 573	

Kommunstyrelsen - Stadsbyggnadsförvaltning				
Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)☒	59 754	58 701	56 230	
Volymuppräknning	0	0	0	
Prisuppräknning	1 588	1 738	1 595	
Effektivisering	-1 227	-1 209	-1 156	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	60 115	59 230	56 669	
Riktad nivåpåverkande beslut	-1 414	-3 000	-2 000	
Effektkrav på bättre samordning av lokaler	Infrastruktur	-1 000	-3 000	-2 000
Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK	Administration, fördelas	-8 614	0	0
Förstärkning för Uppsalapaketet	Infrastruktur	500	0	0
Genomförande av Uppsalapaketet - programstyrning	Infrastruktur	4 000	0	0
Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas från plan- och byggnadsnämnden	Infrastruktur	1 500	0	0
Servicepunkter, fortsatt driftsstöd	Infrastruktur	200	0	0
Utveckling friluftstråk och biologisk mångfald	Infrastruktur	1 000	0	0
Ötökade planeringsresurser för Uppsalapaketet	Infrastruktur	1 000	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	58 701	56 230	54 669	
Ettåriga satsningar	42 025	40 527	31 000	
Genomförande Uppsalapaketet - övergripande projekttearing	Infrastruktur	6 000	4 500	0
Planering- och projektledning Uppsala spårväg	Infrastruktur	5 000	5 000	0
Ulleråker drift KSSBF	Infrastruktur	31 025	31 027	31 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar	100 726	96 757	85 669	
Kommunbidrag totalt per verksamhet	100 726	96 757	85 669	
Infrastruktur	100 813	96 845	85 757	
Administration, fördelas	-87	-88	-88	

Kulturnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Kulturnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden fördelar stipendier, bidrag och annat stöd till kulturliv, kulturevenemang, folkbildning, nationella minoriteter och ansvarar för folkbiblioteksverksamhet, kommunens museer och kulturscener, konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Nämnden stödjer ungdomars egna initiativ och ansvarar för fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet, övrig fritidsverksamhet för barn och unga samt kultur- och musikskolor. Kulturarvsfrågor samt stöd till bygdegårdar ingår också i nämndens ansvarsområde.

Kulturnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)				
Volymuppräknig		10 814	7 753	6 690
Prisuppräknig		9 361	11 081	10 802
Effektivisering		-9 039	-11 173	-8 057
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		352 476	374 067	383 652
Riktad nivåpåverkande beslut				
Aktiviteter för barn 10-12 år i anslutning till skoltid	Fritid, övrigt	1 500	0	0
Drift offentlig konst 1%-målet	Kultur, övrigt	1 600	0	0
Förebyggande arbete i stadsdelarna	Fritid, övrigt	1 200	0	0
Kultur/natur i förskola och skola	Kultur, övrigt	500	0	0
Kultursatsning barn och unga	Kultur, övrigt	200	0	0
Kultursatsning barn och unga	Bibliotek	300	0	0
Kultursatsning barn och unga	Fritid, övrigt	1 100	0	0
Kultursatsning barn och unga	Fritidsgårdar	1 300	0	0
Kultursatsning barn och unga	Öppen fritidsverks	400	0	0
Meröppet bibliotek Eriksberg	Bibliotek	150	150	0
Ny fritidsklubb Lindbacken - helår 2020	Öppen fritidsverks	1 200	0	0
Stadsteatern Parkteater i Gottsunda	Kultur, övrigt	900	0	0
Utveckla kulturskolan med fler platser	Musik och kulturskola	2 400	0	0
Utökad biblioteksbusstjänst på landsbygden	Bibliotek	880	0	0
Utökad politisk verksamhet kulturnämnden	Politisk verksamhet	300	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		366 406	374 217	383 652
Ettåriga satsningar				
Freds- och mänskliga rättigheters år 2020	Kultur, övrigt	750	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		367 156	374 217	383 652
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
Politisk verksamhet		1 867	1 866	1 880
Bibliotek		100 476	102 398	104 726
Fritidsgårdar		40 165	41 820	43 433
Kultur, övrigt		100 537	101 436	103 646
Fritid, övrigt		42 318	43 078	44 041
Musik och kulturskola		48 487	49 728	51 328
Öppen fritidsverks		33 306	33 891	34 598

Miljö- och hälsoskyddsämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Nämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen, lotterilagen, tobakslagen, lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt för den kommunala lantmäterimyndigheten. Arbetet bedrivs genom tillsyn, tillståndsprövning, kontroll och förrättningar.

Miljö- och hälsoskyddsämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)				
Volymuppräknig		702	431	378
Prisuppräknig		656	761	740
Effektivisering		-659	-758	-553
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		24 684	25 718	26 283
Riktad nivåpåverkande beslut				
Förstärkning av marksaneringsresurs	Infrastruktur	600	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		25 284	25 718	26 283
Ettåriga satsningar				
Införande av nytt ärende- och diariehanteringsystem	Infrastruktur	2 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		27 284	25 718	26 283
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
Politisk verksamhet		1 163	1 163	1 171
Infrastruktur		26 040	24 473	25 029
Fritid, övrigt		81	82	83

Namngivningsämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Namngivningsämnden har till uppgift att besluta om namn på kvarter, gator, bostads-områden, vägar, broar och allmänna platser.

Namngivningsämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)				
Volymuppräknig		36	21	19
Prisuppräknig		44	49	48
Effektivisering		-44	-49	-35
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 638	1 659	1 691
Riktad nivåpåverkande beslut				
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		1 638	1 659	1 691
Ettåriga satsningar				
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		1 638	1 659	1 691
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
Politisk verksamhet		444	444	448
Infrastruktur		1 194	1 215	1 243

Omsorgsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Nämnden ansvarar även för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Omsorgsnämndens hälso- och sjukvårdsansvar avser personer som fyllt 17 år och inträder där vårdbehovet uppgår till mer än 14 dagar.

Omsorgsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		1 617 797	1 733 592	1 826 329
Volymuppräknning		51 003	28 682	27 384
Prisuppräknning		44 357	52 199	52 571
Effektivisering		-8 565	-18 144	-20 969
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 704 592	1 796 329	1 885 315
Riktad nivåpåverkande beslut		29 000	30 000	30 000
LSS-bostäder	Insatser enligt LSS 21-64 år	29 000	31 000	31 000
Omfördelning enligt nämndyttrande	Politisk verksamhet	803	0	0
Omfördelning enligt nämndyttrande	Ordinärt boende, äldre 80-w	-5 000	0	0
Omfördelning enligt nämndyttrande	Öppna insatser, funktionsnedsättning	1 000	0	0
Omfördelning enligt nämndyttrande	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	9 000	0	0
Omfördelning enligt nämndyttrande	Insatser enligt LSS 21-64 år	-5 803	0	0
Minskad byråkrati genom färre upphandlingar	Insatser enligt LSS 21-64 år	0	-1 000	-1 000
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		1 733 592	1 826 329	1 915 315
Ettåriga satsningar		2 000	2 000	0
Kompetenssatsning LSS-personal	Insatser enligt LSS 21-64 år	2 000	2 000	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		1 735 592	1 828 329	1 915 315
Kommunbidrag totalt per verksamhet		1 735 592	1 828 329	1 915 315
Politisk verksamhet		2 415	2 462	2 504
Insatser enligt LSS		1 263 900	1 339 703	1 409 864
Ordinärt boende, funktionsnedsättning		173 404	179 296	184 575
Särskilt boende, funktionsnedsättning		183 423	189 725	195 381
Öppna insatser, funktionsnedsättning		33 917	35 063	36 089
Ordinärt boende, äldre		7 664	7 993	8 326
Särskilt boende, äldre		70 869	74 087	78 576

Plan- och byggnadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Plan- och byggnadsnämnden ansvarar för uppgifter enligt plan- och bygglagen, inklusive de lagar och andra föreskrifter som hör till denna lag, med undantag för översiktsplanering. Andra lagar och föreskrifter är exempelvis lagen om byggförsäkring och energideklaration för byggnader. Plan- och byggnadsnämnden planerar för, och ger förslag till, inrättande av områdesskydd såsom natur- och kulturresevat. Nämnden har också ansvar för uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Plan- och byggnadsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		74 246	78 062	79 565
Volymuppräknning		2 223	1 494	1 584
Prisuppräknning		2 033	2 357	2 302
Effektivisering		-2 040	-2 348	-1 716
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		76 462	79 565	81 735
Riktad nivåpåverkande beslut		1 600	0	0
Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas till kommunstyrelsen SBF	Infrastruktur	-1 500	0	0
Kart och mät (bygglov)	Infrastruktur	2 000	0	0
Ötkad politisk verksamhet plan- och byggnadsnämnden	Politisk verksamhet	500	0	0
Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning från arbetsmarknadsnämnden april 2019	Infrastruktur	600	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		78 062	79 565	81 735
Ettåriga satsningar		900	900	900
Medel 5 år 2020-2024 för att hantera tillsynsskuld/ärendemängd	Infrastruktur	900	900	900
Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	Infrastruktur	5 000	0	0
Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-2 500	0	0
Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	Ordinärt boende, äldre 65-79 år	-2 500	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		78 962	80 465	82 635
Kommunbidrag totalt per verksamhet		78 962	80 465	82 635
Politisk verksamhet		2 090	2 090	2 105
Infrastruktur		44 375	40 067	40 958
Ordinärt boende, funktionsnedsättning		12 165	14 918	15 250
Ordinärt boende, äldre		20 332	23 390	24 322

Räddningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Dessa styrdokument är antagna av alla tre kommuners kommunfullmäktige. De avsnitt i Mål och budget som berör räddningsnämnden är framtagna i samråd med Tierp och Östhammars kommuner.

Räddningsnämnden ansvarar för att bedriva en effektiv räddningstjänstverksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden. Fullmäktige i alla tre kommuner har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordförande, vice ordförande och anställda i den gemensamma nämnden är skyldiga att lämna upplysningar vid alla tre kommuners fullmäktigesammanträden. Ledamöter i alla tre kommuners kommunfullmäktige får ställa interpellationer eller frågor till nämndens ordförande. Nämnden ska också granskas av revisorer från alla tre kommuner. Hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet. Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde.

Ett nytt handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor kommer att gälla från och med 2020.

Budget

Nämndens budget utgår från en årlig uppräkningsindex av kommunbidragen med prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Indexet är framtaget av Sveriges kommuner och landsting (SKL). Efter uppräkningsindex kan nämndens budget sänkas eller höjas beroende på exempelvis rationaliseringskrav, uppdrag och förändrade lokalhyreskostnader. Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens totala budget. För räddningsnämndens totala budget uppdelat per kommun se bilaga 4.

Räddningsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)				
Volymuppräknings		0	0	0
Prisuppräknings		0	0	0
Effektiviserings		0	0	0
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet				
Riktad nivåpåverkande beslut				
<i>Enligt samverkansavtal RÄN</i>		38	39	40
<i>Enligt samverkansavtal RÄN</i>		12 910	6 953	6 225
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut				
Ettåriga satsningar				
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
Politisk verksamhet		1 220	1 259	1 299
Infrastruktur		172 587	179 540	185 765

Socialnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, socialt utsatta EU-medborgare, familjerättsliga frågor, samordning av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDTS-arbete.

Socialnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)				
Volymuppräknings		22 850	16 183	14 786
Prisuppräknings		19 929	23 854	23 545
Effektiviserings		-3 848	-10 780	-11 098
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet				
Riktad nivåpåverkande beslut				
<i>Administrativt stöd till socialsekreterare - rätt använd kompetens</i>		1 500	500	0
<i>Etableringsinsatser för nyanlända</i>		5 000	0	0
<i>Förstärkt avhoppverksamhet</i>		600	0	0
<i>Kuratorer vid ungdomsmottagningar</i>		1 800	0	0
<i>Minskad arbetstid socialsekreterare</i>		3 000	0	0
<i>Minskade ohälsokostnader som effekt av rätt använd kompetens</i>		-1 000	-1 000	0
<i>Minskat behov av vård och boendeplatser som effekt av stärkt boendestöd</i>		-500	-500	-500
<i>Motverka hemlöshet tillsammans med Stadsmissionen</i>		3 400	0	0
<i>Resursförstärkning, ökad grundbemanning</i>		5 000	0	0
<i>Stärkt boendestöd</i>		1 500	0	0
<i>SUF-kunskapscentrum</i>		1 000	0	0
<i>Ökad trygghet för unga tjejer</i>		2 000	0	0
<i>Fler HVB i egen regi</i>		0	-2 000	-3 000
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut				
Ettåriga satsningar				
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
Politisk verksamhet		4 849	4 928	5 002
Familjerätt		19 324	20 024	20 677
IFO, barn och unga		552 332	572 036	589 816
IFO, missbrukarvård mm		195 733	201 233	206 201
Flyktmottagande		16 929	17 203	17 461

Utbildningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola. Nämnden har därmed ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola/skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Utbildningsnämnden				
Verksamhet		Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		5 161 871	5 403 286	5 569 159
Volymuppräknning		153 878	125 071	122 172
Prisuppräknning		141 292	163 750	161 407
Effektivisering		-81 855	-122 948	-84 865
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		5 375 186	5 569 159	5 767 873
Riktad nivåpåverkande beslut		28 100	0	0
<i>Feministiskt självförsvar i grundskolan</i>	<i>Grundskola</i>	200	0	0
<i>Feministiskt självförsvar i gymnasieskolan</i>	<i>Gymnasieskola</i>	200	0	0
<i>Fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga</i>	<i>Fritidshem</i>	5 000	0	0
<i>Mensskydd i grundskola</i>	<i>Grundskola</i>	250	0	0
<i>Mensskydd i gymnasieskolan</i>	<i>Gymnasieskola</i>	250	0	0
<i>Satsning lärarassistenter grundskola</i>	<i>Grundskola</i>	2 600	0	0
<i>Simskoleundervisning för förskoleklasser</i>	<i>Förskoleklass</i>	6 400	0	0
<i>Utbildningsatsning fritids</i>	<i>Fritidshem</i>	1 000	0	0
<i>Utökad elevhälsa i skolan</i>	<i>Grundskola</i>	3 000	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet utbildningsnämnden</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	300	0	0
<i>Ökade hyror gymnasieskola</i>	<i>Gymnasieskola</i>	8 900	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		5 403 286	5 569 159	5 767 873
Ettåriga satsningar		10 570	10 570	15 570
<i>Årligt riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan</i>	<i>Förskola och pedagogisk omsorg</i>	10 570	10 570	10 570
<i>Försök med 6-h arbetsdag i förskolan</i>	<i>Förskola och pedagogisk omsorg</i>	0	0	5 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		5 413 856	5 579 729	5 783 443
Kommunbidrag totalt per verksamhet		5 413 856	5 579 729	5 783 443
Politisk verksamhet		3 392	3 417	3 463
Förskola och pedagogisk omsorg		1 563 834	1 590 865	1 648 672
Öppen förskola		16 945	17 299	17 887
Fritidshem		261 789	268 417	275 718
Förskoleklass		186 608	197 696	194 187
Grundskola		2 322 737	2 400 352	2 492 941
Grundsärskola		109 115	112 762	117 111
Gymnasieskola		892 628	929 750	971 628
Gymnasiesärskola		56 808	59 171	61 836

Valnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen, lagen om kommunala folkomröstningar samt för opinionsundersökningar eller liknande förfaranden. Det innebär att Uppsala valnämnd är lokal valmyndighet och bland annat utser röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

Valnämnden				
Verksamhet		Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		893	917	944
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		24	27	27
Effektivisering		0	0	0
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		917	944	971
Riktad nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		917	944	971
Ettåriga satsningar		0	0	6 400
<i>Riksdagsval 2022</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	0	0	6 400
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		917	944	7 371
Kommunbidrag totalt per verksamhet		917	944	7 371
Politisk verksamhet		917	944	7 371

Äldrenämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av ålder, sjukdom eller nedsatt fysisk funktionsförmåga. I detta ansvarar nämnden för uppgifter enligt socialtjänstlagen samt det kommunala ansvaret enligt hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre.

Äldrenämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		1 839 201	1 933 877	1 992 155
Volymuppräknning		60 679	49 207	83 180
Prisuppräknning		50 500	58 738	58 857
Effektivisering		-19 503	-32 667	-27 746
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 930 877	2 009 155	2 106 446
Riktad nivåpåverkande beslut		3 000	-17 000	-21 500
Arbetsmiljölyft genom utfasning av allmän visstid och delade turer	Särskilt boende, äldre 80 -w	5 000	0	0
Effekt av löne- och arbetsmiljölyft / färre bemanningskonsulter för sjuksköterskor	Särskilt boende, äldre 80 -w	-500	-1 000	-1 500
Minskad byråkrati genom färre upphandlingar	Särskilt boende, äldre 80 -w	-500	-1 000	0
Minskade ohälsokostnader som effekt av arbetsmiljölyft och minskade effektiviseringar	Särskilt boende, äldre 80 -w	-1 000	-3 000	0
Omfördelning enligt nämndyttrande	Särskilt boende, äldre 80 -w	37 500	0	0
Omfördelning enligt nämndyttrande	Ordinärt boende, äldre 80-w	-30 000	0	0
Omfördelning enligt nämndyttrande	Öppna insatser, äldre	-8 000	0	0
Omfördelning enligt nämndyttrande	Politisk verksamhet	500	0	0
Minskad LOV-drift	Särskilt boende, äldre 80 -w	0	-10 000	-20 000
Utökad effektivisering som effekt av utökad satsning på innovation och digitalisering i hemtjänsten	Ordinärt boende, äldre 80-w	0	-2 000	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		1 933 877	1 992 155	2 084 946
Ettåriga satsningar		3 500	500	5 500
HBTQI-diplomering och utbildning	Särskilt boende, äldre 80 -w	500	500	500
Innovation i hemmen	Ordinärt boende, äldre 80-w	2 000	0	0
Minskad ersättning till LOV-boenden	Särskilt boende, äldre 80 -w	-5 000	0	0
Projekt implementering av trygghetskameror	Ordinärt boende, äldre 65-79 år	500	0	0
Projekt implementering av trygghetskameror + 80 år	Ordinärt boende, äldre 80-w	500	0	0
Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala	Ordinärt boende, äldre 65-79 år	1 000	0	0
Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala + 80 år	Ordinärt boende, äldre 80-w	1 000	0	0
Äldrevänlig kommun	Öppna insatser, äldre	1 000	0	0
Ökad volym inom LOV vårdboenden	Särskilt boende, äldre 80 -w	2 000	0	0
Färsök med sex timmars arbetsdag på ett äldreboende	Särskilt boende, äldre 80 -w	0	0	5 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		1 937 377	1 992 655	2 090 446
Kommunbidrag totalt per verksamhet		1 937 377	1 992 655	2 090 446
Politisk verksamhet		1 899	1 924	1 953
Ordinärt boende, äldre		796 024	819 740	866 050
Särskilt boende, äldre		1 080 968	1 111 428	1 160 825
Öppna insatser, äldre		58 486	59 563	61 618

Överförmyndarnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Överförmyndarnämnden i Uppsala län är en gemensam nämnd för samtliga kommuner i Uppsala län. Nämnden har Uppsala kommun som värdkommun. Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet. Tillsynen ska se till att den kommuninvånare som har en ställföreträdare i form av god man, förvaltare eller förmyndare ska få det hen har rätt till, både ekonomiskt och rättsligt. Tillsynen utgår från föräldrabalken, förmynderskapsförordningen och lagen om god man för ensamkommande barn.

Budget

Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens totala budget. För överförmyndarnämndens totala budget uppdelat per kommun se bilaga 5.

Överförmyndarnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		23 244	22 301	22 418
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		0	0	0
Effektivisering		0	0	0
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		23 244	22 301	22 418
Riktad nivåpåverkande beslut		-943	117	95
Enligt samverkansavtal ÖFN	Politisk verksamhet	3 407	93	76
Enligt samverkansavtal ÖFN	Flyktingmottagande	-4 350	24	19
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		22 301	22 418	22 513
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		22 301	22 418	22 513
Kommunbidrag totalt per verksamhet		22 301	22 418	22 513
Politisk verksamhet		17 841	17 934	18 010
Flyktingmottagande		4 460	4 484	4 503

Ägardirektiv, resultatkrav och investeringsnivåer för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen

De helägda bolagen är inordnade i en aktiebolagsrättslig koncern. Moderbolaget i bolagskoncernen är Uppsala Stadshus AB.

Kommunfullmäktiges beslut om ägarstyrning av de helägda bolagen finns utförligare beskriven i ägarpolicy för de helägda bolagen. Samtliga helägda dotterbolag i Stadshuskoncernen omfattas av kapitaltäckningsgarantin vilket innebär att moderbolaget garanterar att det egna kapitalet i respektive dotterbolag alltid uppgår till minst bolagets aktiekapital.

Styrelserna i de kommunala bolagen ansvarar för att den operativa verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål och fullmäktiges ägardirektiv samt övriga krav som beslutas av kommunfullmäktige eller kommunstyrelse.

Kommunstyrelsen, genom styrelsen för Uppsala Stadshus AB, genomför dialoger med samtliga bolagsstyrelser runt de frågor som är väsentliga för kommande mål- och budgetperiod.

Ägardirektiven antas på respektive bolagsstämma i kommunens ägda bolag. Det kommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa ägardirektiven.

Kommunstyrelsens roll som företrädare för ägaren (kommunfullmäktige) innebär bland annat att löpande utvärdera verksamheten och verksamhetsformen, bolagets strategier och mål, hur dessa överensstämmer med kommunens övriga verksamhet samt hur bolagsverksamheten sköts av bolagsstyrelse och bolagsledningen.

Ägardirektivens syfte är att möjliggöra en aktiv styrning av bolagen samt underlätta för kommunen att följa verksamheten.

Den formella styrningen i bolagsordning och ägardirektiv är inte tillräckligt för ett aktivt ägarskap. Som komplement till formella styrdokument ska bolagsstyrning ske genom kontinuerligt samråd och dialog mellan bolagens styrelser och kommunstyrelsen.

Vad gäller av kommunen delägda bolag ska, med beaktande av 10 kap 4 § kommunalagen, så långt som möjligt kommunens inflytande som delägare säkerställas genom aktieägaravtal.

Utdelning från bolagen ska behandlas som en del i arbetet med årsbokslutet och årsredovisningen. Vid utdelning ska särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

I avsnittet nedan behandlas kommunfullmäktiges direktiv till bolagen avseende inriktning av verksamheten, ekonomiskt resultat och avkastning.

Ägardirektiv för samtliga bolag

De helägda bolagen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges styrdokument, och regleras via beslutad ägarpolicy, bolagsordning och ägardirektiv.

Dotterbolagen ska verkställa kommunfullmäktiges och moderbolagets beslut som är av ägarkaraktär.

Bolagen ska se till både bolagskoncernens och kommunens bästa i såväl verksamhetsbeslut såsom strategiska beslut. Bolagen ska verka för värdeskapande samarbeten inom bolags- och kommunkoncernen.

Respektive bolag ska genom affärsplanen synliggöra dess bidrag till uppfyllelse av fullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och prioriteringar uttryckta i styrdokument samt generella och bolagsspecifika ägardirektiv (se kapitel Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt med mål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser). Samråd och dialog mellan bolag och ägare ska ske inför styrelsens fastställande av affärsplan.

Bolagen ska hos Uppsala Stadshus AB söka igångsättningstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor. Vid förändrade förutsättningar kan Uppsala Stadshus AB dra tillbaka ett beviljat igångsättningstillstånd.

Bolagen ska arbeta med miljö- och klimatdriven affärsutveckling och energieffektiviseringar.

Bolagen ska stödja systematisk tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar, klimatneutrala transporter samt materialval med hög miljöprestanda.

Bolagen ska bidra till en hållbar utveckling genom grön och social finansiering där så är tillämpligt.

Bolagen ska ha godkänd miljöcertifiering senast år 2022.

Dotterbolagen ska följa fastställda redovisningsprinciper för koncernen. Särskilda värderingsfrågor ska lösas i samråd med Uppsala Stadshus AB.

Dotterbolagen ska anmäla följande till Uppsala Stadshus AB:

1. årligt fastställande av affärsplaner med strategiska mål för de närmaste tre åren,
2. fastställande av budget och prognos för verksamheten,
3. pågående och planerade investeringar,
4. ställande av säkerheter,
5. bildande/avveckling av bolag,
6. köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant,
7. köp eller försäljning av fast egendom,
8. befarade tvister eller rättsprocesser som kan vara av större vikt för bolaget eller kommunkoncernen,
9. månadsrapportering samt
10. bolagsstyrningsrapport samt årsbokslut och delårsbokslut.

Investeringar eller annat strategiskt beslut som påverkar annat kommunalt bolag eller nämnd inom Uppsala kommun ska anmälas till eller godkännas av Uppsala Stadshus AB. Frågor av principiell beskaffenhet ska godkännas av kommunfullmäktige.

Rekrytering och förhandling av anställningsvillkor för verkställande direktören i dotterbolagen ska ske i enlighet med process fastställd av styrelsen för Uppsala Stadshus AB.

Uppsala Stadshus AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Moderbolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär och följa upp att dotterbolagen arbetar utifrån de av kommunfullmäktige uppsatta ägardirektiven.

Uppsala Stadshus AB svarar för aktiv ägarstyrning och strategisk planering inom bolagskoncernen.

Moderbolaget ska svara för samordningen av bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för bolagen. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och inom kommunkoncernen. Moderbolaget ska svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning av bolagskoncernen samt för utveckling av effektivare styrning.

Moderbolaget ska samordna och nyttja möjligheter till resultatutjämning inom Stadshuskoncernen, bland annat koncernbidragsmöjligheter. Moderbolaget ska även samordna och planera likviditetsflödet inom Stadshuskoncernen. I det ingår bland annat hantering av att lämna och erhålla aktieägartillskott. I planeringen av koncernens likviditetsflöde ska både krav och möjligheter i särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Moderbolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter. I syfte att uppnå detta ska moderbolaget bland annat ansvara för:

- Ägardirektiven och uppföljningen av dessa
- Löpande dialog med dotterbolagen
- Initiera samarbete i samordnings-/utvecklingsgrupper inom t.ex. ekonomi-, fastighets-, värderings-, investerings- och miljöfrågor och underlätta/driva projektinriktat arbete
- I samverkan med dotterbolagen sätta upp förslag på resultatkrav samt följa upp och avrapporterar dessa.
- Löpande bevakning och uppföljning av investeringar och avyttringar.

Till följd av kommunfullmäktiges beslut om utökade investeringsramar för projekten nya studenternas och om- och tillbyggnad av stadshuset ges Uppsala Stadshus AB möjlighet att utöka investeringsramen för Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter

AB med 30 miljoner kronor och Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB med 80 miljoner kronor. Medlen avser oförutsedda ej budgeterade kostnader i projekten och få tas i anspråk efter Uppsala Stadshus AB:s godkännande.

Uppsala Stadshus AB ska hantera ansökningar om igångsättningstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor. Uppsala Stadshus AB har rätt att inom bolagskoncernen omdisponera den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

Bolaget ska ta fram förslag till förnyade riktlinjer i syfte att strama åt avgångsvillkor för vd:ar. Bolaget ska ta fram de åtgärder som behöver vidtas för att rätt till heltid och rätt till deltid ska implementeras i samtliga dotterbolags upphandlingar.

AB Uppsala Kommuns Industrihus

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta samt bedriva handel med fast egendom avsedda för hantverk, småindustri och offentliga förvaltningar samt att bedriva därmed förenlig utredningsverksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder i syfte att tillgodose små företags behov av lokaler i Uppsala kommun under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska sälja fastigheter i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut 29 april 2019. Under en övergångsperiod ska bolaget förvalta kvarvarande fastighetsbestånd.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto*	15	7	-
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	10%	10%	-
Investeringar	180	45	-

Destination Uppsala AB

Bolaget ska genom varumärkesprofilering av Uppsala, samt marknadsföring, affärsutveckling och försäljning inom områdena affärsturism, evenemang och privatturism vara ett strategiskt verktyg för tillväxt, ökade intäkter och sysselsättning inom besöksnäringen i Uppsala kommun.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utveckla och marknadsföra den del av varumärket Uppsala som rör besöksnäringen. Detta ska ske i nära samarbete med näringslivet och andra externa aktörer.

Bolaget ska värva och utvecklar evenemang, möten och besöksrelaterade etableringar i Uppsala. Arbetet sker i nära samarbetet med angränsade kommuner, organisationer, näringslivet, universiteten och andra offentliga myndigheter i syfte att stärka Uppsalas position inom besöksnäringen så väl nationellt som internationellt.

Bolaget ska koordinera samverkan mellan de arenor som kommunen helt eller delvis finansierar samt projektleda evenemang på uppdrag av Uppsala kommun eller externa aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	0	0	0
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	N/A	N/A	N/A
Investeringar	0	0	0

Fyrishov AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla en arena för folkhälsa, idrott och bad samt därmed förenlig verksamhet. Arenan ska som besöksattraktion och mötesplats stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, turistmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten.

Bolaget ska förvalta samtliga fastigheter inom Fyrishovsanläggningen.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Fyrishov AB ska bidra till en ökad folkhälsa genom att erbjuda en arena för bad, idrott, fritid och rekreation som är välkommande för alla. Bolaget ska samverka med och erbjuda prisrimliga villkor för föreningslivet.

Arenan och badet, som besöksattraktion, ska stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, besöksmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ska tillhandahålla platser för aktiviteter för förbättrad folkhälsa, särskilt bland unga och äldre, samt för skolidrott till Uppsalas skolor.

Bolaget ska verka för ökad simkunnighet i Uppsala, bland annat genom att tillhandahålla en plats för simundervisning till Uppsalas skolor. Medföljande icke badande föräldrar till barn som deltar i simundervisning ska inte behöva omfattas av några avgifter, oavsett utförare av simundervisning.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten i Fyrishovsanläggningen och efter uppdrag Gottsundabadet i Uppsala kommun.

Bolaget ska samverka med andra aktörer inom besöksnäringen, och särskilt inom Uppsala Stadshuskoncernen, för att stärka Uppsala som besöksmål och uppnå samordningsvinster.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	-6	-6	-6
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Investeringar	58	124	157

Uppsalahem AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun:

1. direkt eller indirekt förvärva, äga, förvalta, förädla och sälja fastigheter och tomträtter,
2. bygga bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar samt även lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, som används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten, samt
3. i övrigt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och i allmännyttigt syfte genom att främja bostadsförsörjningen i Uppsala kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsalahem AB ska, som allmännyttigt bostadsbolag bidra till att stärka kommunens utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och bygga bostäder, främst hyresfastigheter i Uppsala.

Uppsalahem ska vara drivande för nyproduktion av bostäder samt ta en aktiv del i utvecklingen av befintliga och nya stadsdelar. Uppsalahem ska kunna anpassa sin

byggtakt utifrån marknadssituation och ska därför aktivt jobba med att bygga upp en planreserv. Syftet är att kunna öka nyproduktionstakten när så är särskilt gynnsamt för hyreskollektivet och för möjligheterna att pressa boendekostnader nedåt. Uppsalahem ska ha en nyproduktionstakt om 3 till 6 objekt per femårsperiod.

Antalet hyresrätter för Uppsalahem ska öka.

Uppsalahem ska erbjuda boenden för olika faser i livet, och med utgångspunkt i den av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för bostadsförsörjning verka för att fler bostäder med låga hyror byggs. Antalet trygghetsbostäder för äldre för Uppsalahem ska öka.

Uppsalahem ska vara en aktiv part i Uppsalas stadsutveckling och därmed samverka med övriga bolag och nämnder i arbetet med att utveckla nya och renovera befintliga stadsdelar.

Uppsalahem ska öka byggande av hyresrätter på landsbygden.

I arbetet med hållbar stadsutveckling ska Uppsalahem utifrån socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv särskilt fokusera på energibesparingar, hållbara renoveringsmodeller, höjd klimatförändringsberedskap samt minska boendesegregationen och social oro. Uppsalahem ska samverka med Uppsala kommun i dess arbete med kultur och konst.

Uppsalahem ska verka för ett brett utbud av kommersiell och samhällelig service i de områden där Uppsalahem verkar.

Uppsalahem ska utifrån marknadsmässiga principer och hållbar byggt teknik under en tre års period verka för att komma upp i en nivå där nyproduktionen består till minst 60 procent av förproducerade modulbostäder eller typbostäder framtagna med industriell teknik.

Uppsalahem ska erbjuda mellan sju och femton procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand och till personer som omfattas av bosättningslagen. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter AB Uppsalahem hyr ut per år).

Uppsalahem ska använda bostadsförmedlingen för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder enligt särskilt avtal i likhet med andra aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	366	360	365
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	25%	24%	23%
Investeringar	953	1 050	900

Uppsala bostadsförmedling AB

Föremålet för bolagets verksamhet är att förmedla hyreslägenheter inom uppsalaregionen och även bedriva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten enligt självkostnadsprinciper i syfte att främja bostadsförsörjning.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala bostadsförmedling AB ska vara kommunens verktyg för att säkerställa en effektiv hyresrättsmarknad i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen ska ha god kunskap om och marknadsföra bostadsmarknaden i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen ska verka för att underlätta inträde på bostadsmarknaden med fokus på grupper som har det särskilt svårt att ta sig in på bostadsmarknaden.

Bostadsförmedlingen ska bära sina egna kostnader och finansieras genom avgiftsbelagd kö samt vid behov avgift för förmedling. Bolaget ska följa hur avgiftsförändringar påverkar de köande. I det fall avgifter upplevs för höga för att bolaget ska klara övriga direktiv ska bolaget återkomma till kommunfullmäktige med önskemål om att skjuta fram det år då budget i balans förväntas nås.

Bolaget ska vara en digital förmedling med en tydlig digital profil.

Bostadsförmedlingen ska ha möjlighet att erbjuda efterfrågade tjänster mot ersättning.

Bolaget ska spela en viktig roll inom det bostadssociala området.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	-1,6	-0,3	0
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	0%
Investeringar	0	0	0

Uppsala Kommuns Fastighets AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun projektera, bygga och förvalta centrumanläggningar och bostäder. Verksamhetens vinst ska användas för dessa syften.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1–3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder i syfte att tillgodose små företags behov av lokaler i Uppsala kommun under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala kommuns Fastighets AB är kommunens redskap för att äga och utveckla samt förvalta lokaler och centrumanläggningar och andra lokaler för handel. Bolaget kan även äga bostäder i anslutning till centrumanläggning.

Bolaget ska vara en motor i utvecklingen av lokala stadsdels- och tätortscentrum och stärkt social sammanhållning i kommunen.

Bolaget ska erbjuda, om kommunen begär det, upp till fem procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter Uppsala Kommuns Fastighets AB hyr ut per år).

Bolaget ska använda bostadsförmedlingen för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder enligt särskilt avtal i likhet med andra aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	8	11	12
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	7%	10%	11%
Investeringar	100	51	51

Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för de olika verksamheter som kommunen bedriver, samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till de specialverksamheter som Uppsala kommun bedriver, med undantag för skol- och förskoleverksamhet samt fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet.

Bolaget ska därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska särskilt fokusera på att hitta rätt och lämplig förvaltningsform för var och en av de olikartade specialfastigheter som ingår i beståndet. Värdet på fastighetsbeståndet ska bibehållas eller öka över tid.

Bolaget ska utveckla och förvalta fastighetsbeståndet med fokus på hållbarhet och klimatneutralitet. Bolaget ska arbeta med utveckling genom innovativa samarbeten inom såväl energiteknik som andra fastighetsrelaterade områden.

Bolaget ska bidra med tjänster inom fastighetsförvaltning och fastighets utveckling till kommunen. Vidare ska bolaget vara delaktig i Uppsalas stadsutveckling och därmed även samverka med övriga bolag i arbetet med att utveckla nya och befintliga stadsdelar.

Under en övergångsperiod ska bolaget förvalta AB Uppsala Kommuns Industrihus kvarvarande fastighetsbestånd och bistå i avyttringsprocessen av AB Uppsala Kommuns Industrihus fastigheter.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	-2	-8	11
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	8%
Investeringar	411	284	59

Uppsala kommun Skolfastigheter AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för skol- och barnomsorgsverksamhet samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till skol- och förskoleverksamhet. Därvid kan bolaget bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden arbeta fram samverkansmodeller för kostnads- och energieffektiva och ändamålsenliga lokallösningar.

Bolaget ska ha en ledande roll i planeringen och genomföra utbyggnaden av pedagogiska fastigheter för ett växande Uppsala och ta särskilt ansvar för att erbjuda lokaler av god kvalitet och konkurrenskraftiga hyror.

Bolaget ska utgå från lokalförsörjningsplan samt funktionsprogram för pedagogiska lokaler.

Bolaget ska arbeta för att skapa hälsosamma utbildningslokaler.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	173	182	189
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	26%	26%	25%
Investeringar	975	897	870

Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga lokaler och mark för de fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamheter och anläggningar som bedrivs inom Uppsala kommun, samt därmed jämförlig verksamhet.

Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, utveckla, i egen regi bebygga och förvalta fastigheter och tomträtt för uthyrning av lokaler och mark huvudsakligen för fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet. Bolaget kan därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med idrotts- och fritidsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden planera för en flerfunktionell användning av lokaler, mark och anläggningar. Bolaget ska fokusera på att genom underhåll och erforderliga investeringar förbättra standarden på fastighetsbeståndet.

Bolaget ska verka för att erbjuda bra och kostnadseffektiva lokaler och anläggningar.

Bolaget ska, vid uppförande eller tillbyggnation av anläggning, eftersträva att fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsanläggningar kan kombineras med kommersiella-/verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska verka för att ytterligare förbättra tillgängligheten.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	17	30	46
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	13%	19%	25%
Investeringar	284	265	316

Uppsala Konsert och Kongress AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun ansvara för verksamheten i Uppsala kommuns konsert- och kongresshus och att bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Konsert och Kongress AB ska tillhandahålla en mötesplats för musik och övrig kultur för alla målgrupper. Bolaget ska genom sin verksamhet bidra till ett jämlikt, jämställt och inkluderande kulturliv i Uppsala kommun.

Bolaget ska aktivt bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i. Mat- och dryckverksamheter ska i större utsträckning hållas öppet kvällstid, särskilt i anslutning till konserter och evenemang.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	-32	-31	-31
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Investeringar	5	5	5

Uppsala Parkerings AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, uppföra, hyra, förvalta och avyttra i syfte att tillhandahålla parkeringsanläggningar och i övrigt därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Parkering AB ska i samarbete med gatu- och samhällsmiljönämnden pröva strategi avseende parkeringslösningar med syfte att säkerställa en framtida hållbar finansiering.

Bolaget ska aktivt bidra till att målen i Parkeringspolicy för Uppsala kommun uppnås.

Bolaget ska arbeta för en ökad digitalisering av verksamheten, exempelvis digitala parkeringslednings- och betalsystem.

Bolaget ska verka för ett mobilitetsperspektiv på resande genom att tillhandahålla par-

kering för bil- och cykelpool.

Bolaget ska säkerställa att, i syfte att tillgodose parkeringsbehovet i centrala Uppsala, skapa 600 nya parkeringsplatser i ett eller flera parkeringsgarage och/eller vid kollektivtrafikförsörjda pendelparkeringar. Utbyggnaden ska mötas av borttagna parkeringsplatser på markplan.

Bolaget ska, vid uppförande av anläggning, eftersträva att parkeringsanläggningar kan kombineras med kommersiella-/verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska i de egna parkeringsanläggningarna arbeta med differentierade avgifter och andra marknadsincitament i syfte att hålla hög beläggningsgrad i garagen.

Bolaget ska i samverkan med övriga aktörer i kommunen arbeta för utökade möjligheter för laddning av elbilar.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	34	35	37
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	33%	31%	32%
Investeringar	118	407	219

Uppsala stadsteater AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun med egen ensemble och på annat sätt bedriva konstnärlig teaterverksamhet och därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala stadsteater AB ska, främst genom produktion av scenkonst med egen ensemble, aktivt bidra till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Bolaget ska aktivt bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Uppsala stadsteater AB ska presentera egna produktioner och samarbeten, samt tillhandahålla en arena för gästspel och andra aktiviteter.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	- 74	- 74	- 75
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Investeringar	10	6	5

Uppsala Vatten och Avfall AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av biogas samt därtill hörande verksamheter.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725). Ovan angivna kommunalrättsliga principer ska dock inte beaktas i den mån de inte är förenliga med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Bolaget är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom av Uppsala kommun fastställt verksamhetsområde.

Bolaget svarar för de delar av avfallshanteringen som enligt 15 kap i miljöbalken åvilar kommunen.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde. Bolaget får besluta om avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i taxeföreskrifterna.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för hushållsavfallstjänster.

Bolaget ska ha planeringsansvar för att utveckla och tillämpa principerna som bidrar till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering inom kommunen, att ta recipienthänsyn och att planera för alternativa avrinningsvägar är viktiga faktorer i detta. Ansvaret ska inkludera planering för hantering av markvatten i fysisk planering. Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende dagvatten.

Bolaget ska vara en föregångare i resurshushållning, cirkulärt näringsutnyttjande och minskad vattenförbrukning per capita och implementera det i utbyggnaden av ny vatten- och avloppsinfrastruktur.

Uppsala vatten ska utveckla strategier för att kunna ställa miljökrav på upphandlade tjänster och därigenom åstadkomma en klimatomställning av fordonsflottan. Bolaget bi-

drar till cirkulär ekonomi i kommunen och har ett strategiskt utvecklingsansvar för biogas i hela kommunen, samt verkar för att ytterligare tankställen för biogas etableras.

Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av yt- och grundvattenresurser och har inom kommunen ansvar för Riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning. Kompetenser nyttjas även för innovation och utveckling inom miljöteknikområdet.

Bolaget ska äga, driva och utveckla kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto*	17	16	12
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	14%	13%	10%
Investeringar	500	450	400

*resultatkravet avser den konkurrensutsatta verksamheter

Program för kommunalt finansierad verksamhet

Från *programmet för kommunalt finansierad verksamhet* framgår att i samband med verksamhetsplaneringen ska nämnderna årligen beskriva och tydliggöra relationen med egenregi och privata utförare inom ansvarsområdet. Avsikter kring den framtida inriktningen av verksamheten ska framgå, exempelvis planer på större upphandlingar och förändringar inom utbud eller inriktning av insatser. Nämnderna ska också visa hur uppföljningen av verksamheten ska ske och hur nämnden ska tillgodose insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare.

Arbetsmarknadsnämnden

Inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde är det i vuxenutbildningen som nämnden finansierar privata utförare för att utföra betydande delar av verksamheten. Inom vuxenutbildningen kan utbildning bedrivas genom entreprenad. I Uppsala finns idag tre upphandlade utbildningsanordnare; Hermods, Kompetensutvecklings-institutet samt Lernia. Det finns även ett samarbete kopplat till utbildningsförvaltningens avtal om maskinförarutbildning i samverkan med Maskinentreprenörerna (ME) för en mindre grupp elever. Inom egen regi bedrivs utbildningarna på Vuxenutbildningen Linné samt på gymnasieskolorna Ekeby och Jälla.

Det finns en strategisk planering att extern och egen verksamhet ska komplettera varandra när det gäller utbud och studieformer (distans, flexstudier-halvdistan, lärande på plats) i Uppsala. I dagsläget finns en majoritet av eleverna hos de externa utförarna, men planen är att återta vuxenutbildningen i egen regi. En omfattande marknadsföring genomfördes under 2018 för att åskådliggöra det totala utbudet i Uppsala samt presentera egenregin på ett tydligare sätt än tidigare.

Förvaltningen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar både egen och extern verksamhet. Elevenkäter genomförs inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, Lär vux samt inom utbildning i svenska för invandrare. Resultaten från enkäterna återkopplas och redovisas även för nämnden. Uppföljning av avtal och uppdrag genomförs årligen med varje utbildningsanordnare inom vuxenutbildningen. Det handlar t ex om frågor kring studieresultat och lärarbehörighet. Varje år har samtliga utbildningsanordnare ett uppdrag att skriva en kvalitetsrapport som beskriver hur de inom olika områden arbetar för att öka elevernas måluppfyllelse. Kvalitetsrapporterna bedöms och poängsätts och en återkoppling till samtliga anordnare sker. En central del av kvalitetsarbetet är den löpande tillsyn som förvaltningens rektor bedriver gentemot externt upphandlad vuxenutbildning. Det handlar både om besök hos anordnare och om de regelbundna möten som anordnarna kallas till för att behandla aktuella frågor.

Den stora majoriteten av nämndens arbetsbefrämjande insatser sker inom eller via den egna regin. För att öka möjligheten till självförsörjning för de arbetsökande krävs ett flexibelt och varierat utbud av arbetsbefrämjande insatser som passar de individuella behoven hos nämndens prioriterade målgrupper. Kommunens avsikt är att ersätta privata utförare inom arbetsmarknadsinsatser med egen regi. Uppföljning av arbetsbefrämjande insatser sker vanligtvis genom individuppföljning, brukarenkäter, statistik och avtalsuppföljning.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Det är viktigt att inför beslut om förändring genomföra en konsekvensanalys av fördelningen mellan egenregi och externa utförare. Fördelning av egenregi och extern entreprenad inom nämnden under 2018/2019:

- Allmän anläggning: 10 till 15 procent av hela utbyggnadsvolymen för anläggning av allmän plats fördelas på egenregi, 85 till 90 procent till extern entreprenad. Av egenregins procentandel utgörs ca 70% av upphandlade underentreprenörer.
- Vinterväghållning: 80 procent fördelas på entreprenad och 20 procent egenregi. Dessa 20 procent omfattar insatser i centrum och på våra genomfartsleder för både motorfordon och cykel. Medarbetarkostnader för styrning av upphandlade entreprenörer, jourverksamhet och specialutrustning som GSN tillhandahåller i entreprenaden.
- Gräsklippning i park: 100 procent på entreprenad.

Parkdrift: Egenregi ansvarar i dagsläget för 4 av 5 parkdistrikt men flera funktioner är upphandlade som gräsklippning, vinterväghållning och belysning. Parkdriften i de syd-västra stadsdelarna Vårdsätra, Valsätra, Gottsunda och Sunnersta är upphandlad.

- Gatuunderhåll: 80 procent fördelas på entreprenad och 20 procent egen regi. Exempelvis avser fördelningen till egenregi projektledning av restaurering av vägslitage och kantstenarbete som är utlagt på entreprenad.
- Gatubelysning: 95 procent fördelas på entreprenad och 5 procent omfattar beställning och styrning internt inom GSN.
- Projektledning för allmän plats fördelas 50 procent på entreprenad och 50 procent egenregi.

Idrotts- och fritidsnämnden

Verksamhetsdriften inom idrott och fritid består idag av 25 personer som har arenaansvar och skötsel av Gränby Ishallar, friidrottsarenan, Österängens IP, Diöshallen, Studenternas IP och idrottshallar. Utöver detta så ansvarar driften för skötsel av fotbollsplaner i kommunen.

På landsbygden bedrivs viss skötsel genom föreningsdrift men i övrigt genomförs ingen konkurrensutsättning inom området idrott och fritid.

Anledningen till att driften inom idrott och fritid inte har konkurrensutsatts är att driften har ett större ansvar än markskötsel. Idrottsarbetarna på anläggningarna har en viktig funktion vid mötet med barn- och unga och andra brukargrupper. En nyckelfunktion mellan nämnden och föreningslivet.

Att konkurrensutsätta driften kan innebära negativa konsekvenser för verksamheten. Utöver detta finns det även en risk för försämrad kvalitet i våra anläggningar. Drift i egen regi ökar möjligheten för nämnden att styra och få genomslag för politiska beslut.

Städkostnaden på de egna anläggningarna uppgår till 10 mkr och utförs av kommunens gemensamma service.

Kommunstyrelsen

Inom kommunstyrelsens budget görs de flesta inköp av tjänster från externa utförare inom IT-verksamheten. Kommunens IT-system utgörs till cirka 50 procent (cirka 50 miljoner kronor) av system med installation och drift i egen regi och övriga 50 procent (50 miljoner kronor) utgörs av externa tjänsteleveranser eller molntjänster, totalt cirka 100 miljoner kronor per år.

Konsultinköp (externa utförare) görs för att stötta kommunens verksamhet, värdet av dessa är cirka 20 miljoner kronor per år. Därtill köps datakommunikationsnätverket mellan de olika lokaler kommunen nyttjar som tjänst i extern regi för ett värde om cirka 19 miljoner kronor per år. Ytterligare IT som levereras av externa utförare är telefoni för cirka 17 miljoner kronor per år och utskriftstjänster (skrivare som tjänst) för cirka 10 miljoner kronor per år.

Med en total IT-budget på cirka 397 miljoner kronor utgörs alltså cirka 116 miljoner kronor av externt utförande (cirka 29 procent).

Kommunstyrelsen tillhandahåller måltidstjänster på uppdrag av utbildningsnämnden och äldreomsorgen. Verksamheten omfattar cirka 45 000 måltider per dag. Beredningen av måltiderna utförs i egen regi till en årlig kostnad om cirka 300 miljoner kronor. I samband med detta görs inköp av livsmedel för 107 miljoner kronor och livsmedelstransporter för 4 miljoner kronor per år. Totalt i kommunen upphandlas livsmedel för 133 miljoner kronor och livsmedelstransporter för 16 miljoner kronor.

En del av inköpen av förbrukningsvaror till kommunens verksamheter samordnas av kommunstyrelsen. Denna gemensamma varuservice omfattar inköp från kommunens ramavtalsleverantörer till en kostnad om cirka 28 miljoner kronor per år. Varorna lagras och vidareförmedlas sedan till respektive verksamhet. För att bidra till ökad säkerhet och lägre miljöpåverkan samordnas transporter och utförs i egen regi till en kostnad om cirka 17 miljoner kronor per år. Förutom detta köper kommunstyrelsen förbrukningsmaterial för cirka 5 miljoner. Totalt i kommunen köps förbrukningsvaror till ett värde av cirka 128 miljoner. Resterande inköp transporteras direkt till verksamheterna.

Kommunstyrelsen utför städtjänster i egen regi för 104 miljoner kronor per år på uppdrag av kommunens verksamheter. Denna verksamhet omfattar städ av 163 000 m² av kommunens lokaler. Förbrukningsinventarier för 3 miljoner kronor och städmaskiner för 2 miljoner kronor köps in till städverksamheten. Utöver detta upphandlar kommunen städtjänster för cirka 11 miljoner kronor per år, varav kommunstyrelsen står för cirka 1 miljon kronor. Vissa av kommunens verksamheter utför även eget städ. För de fastigheter som kommunstyrelsen äger utförs driften i egen regi. Kommunstyrelsen utför utredningar och projektbeställningar i egen regi för samtliga fastigheter där kommunen har verksamhet.

Strategisk planering inom stadsbyggnadsområdet sker främst med egen personal. Ibland hanteras arbetstoppar eller specialistuppgifter av konsulter.

Kulturnämnden

Kulturnämnden har ingen konkurrensutsatt verksamhet men däremot föreningsdriven verksamhet. Utfallet för år 2018 var 11 mnkr och budget för 2019 är 12,9 mnkr. Köp av huvudverksamhet under 2019 sker till 96 procent inom egen regi. Intentionerna för perioden 2020–2022 är att fortsätta bedriva verksamheten i egen regi och en liten del som föreningsdriven.

Omsorgsnämnden

Nämndens avsikt är att återta så stora delar av den privatiserade verksamheten i egen regi som möjligt.

Nämnden har idag avtal med cirka 130 företag samt lämnar bidrag och samverkar med cirka 40 föreningar. Nämnden köpte extern verksamhet för 41 procent av sin omslutning år 2018 det vill säga 570 miljoner kronor. Den externt köpta verksamheten inbegriper köp från företag, stiftelser och föreningar. Nämnden köper även extern verksamhet från andra nämnder, kommuner och myndigheter men denna inbegrips inte i ovanstående siffra.

Nämnden upphandlar daglig verksamhet och ledsagarservice enligt lagen om valfrihets-system och använder den hemvård som äldre-nämnden upphandlar. Inom valfrihets-systemen för daglig verksamhet finns elva externa leverantörer. Sammanlagt cirka 920 personer har beviljats daglig verksamhet och av dem hade 79 procent valt verksamhet i kommunal regi och 21 procent verksamhet i privat regi under 2018. Andelen deltagare inom daglig verksamhet som har valt privat regi har ökat i långsam takt sedan valfrihets-systemet infördes 2008. Inom ledsagarservice har cirka 85 procent av dem som beviljats insatsen valt egen regi och 15 procent privat regi och inom hemvården har cirka 60 procent valt egen regi och 40 procent privat regi.

När det gäller bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen (SoL) och LSS så utförs cirka 75 procent i kommunal regi, och 25 procent i privat regi. Nämnden har både entreprenadavtal och ramavtal med externa leverantörer. Tillskottet av LSS boenden som behövs ska drivas i egen regi.

Nämnden har två bostäder med särskild service för barn eller ungdomar enligt LSS 9:8 och sju verksamheter för korttidsvistelse som drivs i kommunal regi. Två korttidsvister bedrivs i extern regi.

För insatsen korttidsvård enligt 9:7 LSS har kommunen totalt fyra verksamheter i egen regi. Tre verksamheter drivs i privat regi.

Inom personlig assistans enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) är det den enskilde som väljer utförare av insatsen. Cirka 22 procent har valt kommunal regi och 78 procent har valt en privat utförare. Inom personlig assistans är det den enskilde som har avtal med det företag som utför assistansen.

De verksamheter som drivs helt i kommunal regi är boendestöd, stöd i assistansliknande form samt alla träffpunkter utom Club Lindormen som drivs av RSMH. Arbetsträningens verksamhet IPS Arbetscoacher är också i kommunal regi. Verksamhet med personliga ombud är upphandlad och likaså estetisk verksamhet med möjlighet till

arbetsträning för personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Nämnden har två sociala företag Capella och Snidar som tillhandahåller sysselsättning för personer som befinner sig relativt långt från arbetsmarknaden. Nämnden har ett idéburet offentligt partnerskap med föreningen för utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna (FUB) gällande en upplevelseträdgård. Nämnden utreder för närvarande möjligheten att göra upphandling enligt lagen om offentlig upphandling med reserverade kontrakt som ett verktyg för att utveckla sysselsättningsfrämjande åtgärder.

Räddningsnämnden

Nämnden har för planperioden upphandlat externa leverantörer för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag (2003:773) om skydd mot olyckor. Avtalen gäller till och med 2020-11-30 med möjlighet att förlänga med maximalt 36 månader.

Socialnämnden

Socialnämnden har insatser inom vård och omsorgsområdet inom både extern och intern regi. Kommunens avsikt är att återta så många insatser som möjligt i egen regi. Fördelningen de senaste tre åren har sett ut enligt följande:

Andelen av den kommunalt finansierade verksamheten som finansieras av privata utförare har från 2016 till 2019 förändrats från 46 procent till 49 procent. 2018 uppgick köp av privata utförare till 210 miljoner kronor. Beloppen exkluderar köp av verksamhet gällande ensamkommande barn och unga som är finansierade av statliga medel. De största områden inom vilka nämnden gör köp av vård och omsorg är hem för vård eller boende (HVB), familjehemsvård, institutionsvård för unga och för vuxna missbrukare och öppenvårdsinsatser.

Nämnden har pågående ramavtal inom de stora inköpsområdena. Avtalet gällande HVB för barn och unga till november 2020. Avtalet gällande konsulentstött familjehemsvård löper till november 2019 med option för två års förlängning. Nämndens avtal gällande HVB för vuxna missbrukare löper till och med mars 2020 och avtalet för stödboende för vuxna med missbruk löper till och med februari 2020.

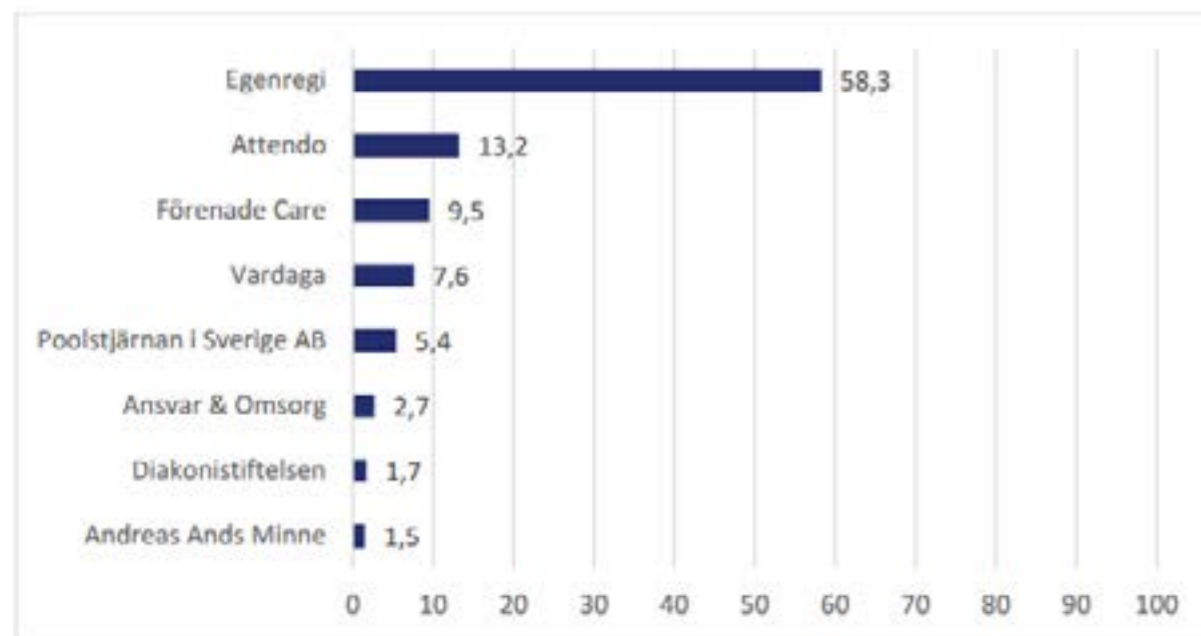
För ramavtal som löper ut under perioden kan ny upphandling genomföras. Förvaltning-

en gör löpande uppföljningar av leverantörer inom ramavtal, uppföljningarna redovisas kontinuerligt för socialnämnden och följs upp av densamma.

Äldrenämnden

Hemvården

Inom hemvården dominerar kommunens egenregiverksamhet som leverantör med närmare två tredjedelar (65 procent) av brukarna som kunder. Därutöver finns två större aktörer (Förenade Care, Attendo), vilka tillsammans har cirka 30 procent av brukarna. Sju småföretag har resterande kundkrets omfattande cirka sex procent av brukarna.

Olika leverantörers procentandel av brukarna inom det särskilda boendet i maj 2019.

Hemvården är i upphandlingsavseende organiserat utifrån LOV (lagen om valfrihetssystem), vilket innebär att utförare auktoriseras och att brukarna erbjuds möjlighet att välja mellan olika utförare. Kommunens avsikt är att succesivt fasa ut LOV-driften där så är möjligt.

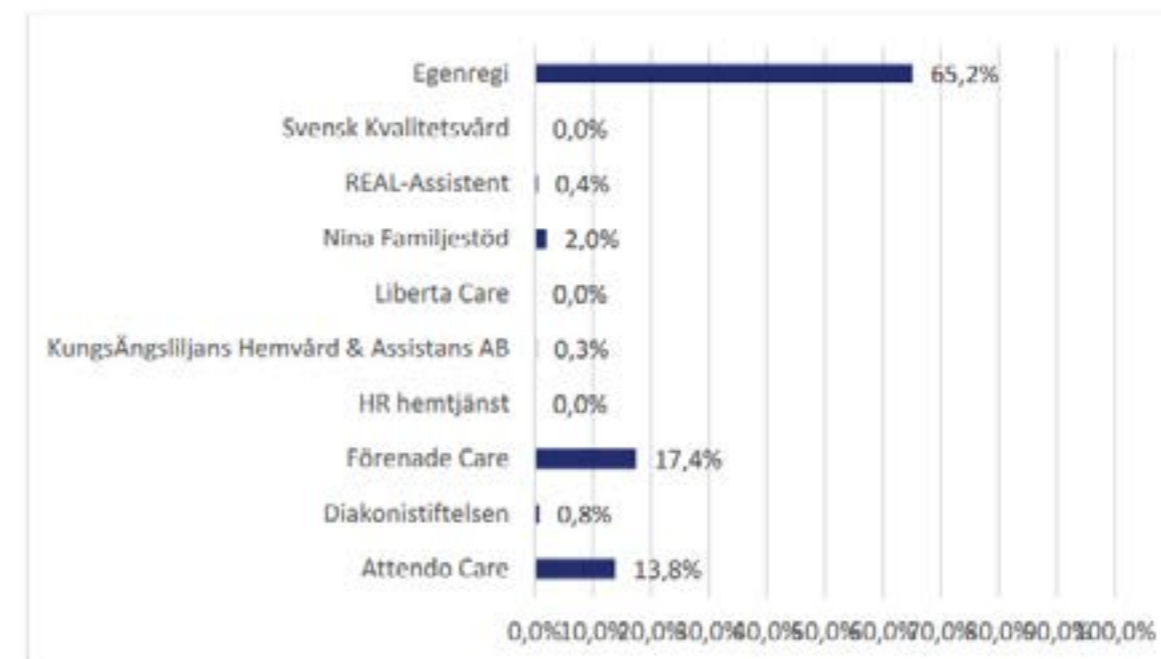
Valfrihetssystemet inom hemvården utifrån LOV är reglerat med ett förbehåll avseende en uppsägningstid om 18–24 månader. Det innebär att LOV är en avtalad upphandlingsform för hemvård gällande minst fram till år 2021. Avsikten är att om så är möjlig inte förnya upphandlingar utan återta hemvården i egen regi.

Övrig verksamhet: kommunövergripande funktioner och träffpunkter

Nämndens övriga verksamhet drivs närmast uteslutande av kommunens egenregi. Undantaget är en dagverksamhet för personer med demenssjukdom som drivs av en stiftelse. Driftansvaret har därmed i huvudsak överlåtits genom direkta uppdrag till egenregi.

Särskilt boende – vård- och omsorgsboende

Den kommunala egenregin har närmare tre femtedelar av platserna (58,3 procent). Därutöver finns fyra lite större aktörer med variationer mellan cirka 5 procent till drygt 10 procent av platserna vardera.

Olika leverantörers procentandel av brukarna inom hemvården i april 2019.

Även ifråga om upphandlingsformer finns en större mångfald. Driftuppdrag har upphandlats utifrån såväl LOU som LOV, samt getts som uppdrag till egenregin efter nämndbeslut. Utifrån proportioner är närmare en tredjedel (30,2 procent) av platsbeståndet för närvarande upphandlat utifrån LOV, medan omkring en sjundedel (15,2 procent) upphandlats utifrån LOU. Det kan tilläggas att merparten av egenregins särskilda boenden tidigare upphandlats i konkurrens med andra leverantörer. Oberoende av de olika upphandlingsformer finns det lika möjligheter för enskilda att välja vilket vård- och omsorgsboende de önskar flytta till. Valmöjligheten förloras inte heller om enskilda tackar nej till erbjuden plats.

Förekomsten av olika upphandlingsformer inom det särskilda boendet medför en mer komplex hantering sett utifrån ett förvaltningsadministrativt perspektiv. Villkor och ansvar för beställare respektive utförare varierar, liksom löptiderna för de avtal som tecknas (mer om detta längre fram). Inom LOV upphandlas vård och omsorg per enskilda platser, medan avtal tecknas för hela verksamheter och totala volymer inom LOU. Lite förenklat uttryckt finns en större andel rörliga kostnader inom LOV (beroende på beläggning), medan fasta kostnader dominerar inom LOU. I kombination med ett valfrihetssystem för enskilda kan finnas en risk att kommunen står med kostnader för platser som inte nyttjas inom LOU-upphandlade boenden. I praktiken har dock beläggningsgraden hitintills varit hög oavsett upphandlingsform.

Ifråga om LOV-upphandlade boenden finns avtal som löper fram till år 2023. Ifråga om LOU-upphandlade boenden har avtalstiderna spridning från slutdatum år 2019 till år 2022. När det gäller uppdrag som getts till egenregin löper avtalen ut år 2020 och 2022.

När det gäller uppdrag som getts till egenregi finns tidfrist endast angivet för två av totalt 23 enheter/uppdrag, till år 2022.

När upphandlade avtal löper ut ska dessa i regel ersättas av egen regi.

När det gäller tillkommande behov av särskilt boende ska denna i huvudsak ske med drift av egenregi.

Avtalstider i vård- och omsorgsboendet

Ifråga om LOV-upphandlade boenden finns avtal som löper fram till år 2023. Under innevarande avtalsperiod är uppsägningstiden 12 månader för avtal inom LOV. Ifråga om LOU-upphandlade boenden har avtalstiderna en spridning från slutdatum under år 2019 till år 2022. Den vanligaste avtalskonstruktionen omfattar 3 år + en option om ytterligare 3 år. När det gäller uppdrag som getts till egenregi löper dock majoriteten på utan bestämt sista datum.

För de närmaste fyra åren aktualiseras frågan om förnyad upphandling utifrån LOU först år 2021, eftersom det boende där kontraktet löper ut 2019 efter beslut i äldrenämnden övertas av egenregi under 2019. Det betyder att ny upphandling kan aktualiseras för ca 12 procent av beståndet av vård- och omsorgsboendet under åren 2021–2022. För boenden som upphandlats utifrån LOU aktualiseras årligen de volymer och platsantal som anges i tabell nedan. En mer specificerad redovisning av vilka vård- och omsorgsboenden samt tidpunkter som är aktuella redovisas i tabellen under. Avsikten är att där så är möjligt inte förnya upphandlingar utan låta flera delar återgå i egen regi.

År	Andel i procent av totalt antal platser i hela beståndet 2019	Antal platser för upphandling (LOU)
2021	8 %	148
2022	4 %	70

Andel av det totala beståndet samt platsantal som kan bli föremål för upphandling utifrån LOU då avtal löper ut under perioden 2021–2022.

Boende	Platser	Adress	Ny upphandling aktuell
Tunåsen	47	Hallstensgatan 20	2021-03-31
Balder	51	St Olofsg. 44B	2021-10-05
Höganäs	50	Torkelsgatan 42	2021-10-05
Ferlin	70	Ferlingsgatan 31 A	2022-01-07

Vård- och omsorgsboenden där förnyad upphandling alternativt uppdrag till egenregi aktualiseras under perioden 2021–2022.

Utbildningsnämnden

Vid årets början 2019 var i genomsnitt 24 procent av kommunens barn och elever inskrivna i fristående verksamheter. Andelen är något högre i förskola och något lägre i grundskola.

Bilagor

Bilaga 1 - Resultaträkning budget 2020 samt plan för 2021-2022

Resultaträkning budget 2020 samt plan för 2021-2022						
Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	3 355	3 005	2 583	2 477	2 452	2 476
Verksamhetens kostnader	-13 424	-14 115	-14 392	-14 990	-15 406	-15 875
Avskrivningar	-573	-236	-254	-274	-235	-256
Verksamhetens nettokostnad	-10 642	-11 346	-12 062	-12 786	-13 189	-13 656
Skatteintäkter	10 199	10 515	10 906	11 267	11 774	12 429
Generella statsbidrag och utjämning	982	1 189	1 424	1 715	1 597	1 430
Verksamhetens resultat	538	359	268	196	182	204
Finansiella intäkter	162	180	222	213	224	235
Finansiella kostnader	-119	-111	-202	-189	-211	-226
Resultat efter finansiella poster	581	429	288	220	196	213
Extraordinära poster (netto)	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	581	429	288	220	196	213
Resultat som andel av skatt och keu	5,2%	3,7%	2,3%	1,7%	1,5%	1,5%
Befolkning per 31/12	219 914	225 164	228 547	235 584	239 797	243 493
Resultatmål kronor per invånare (2% av skatt och keu)	1 017	1 040	1 079	1 102	1 115	1 138
Resultat kronor per invånare (exkl extraordinära poster)	2 640	1 904	1 258	935	816	875

Bilaga 2 - Finansförvaltningens budget 2020 samt plan 2021 – 2022

Finansförvaltningens budget 2019 samt plan 2020 - 2021					
Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatteintäkter	10 515	10 906	11 267	11 774	12 429
Generella statsbidrag och utjämning	860	1 082	1 363	1 244	1 078
Kommunal fastighetsavgift	329	342	353	353	353
Summa skatter, generella statsbidrag och utjämning	11 705	12 330	12 982	13 371	13 860
Riktade statsbidrag	65	65	56	56	56
Övriga intäkter	1	0	0	0	0
Internt debiterade PO-påslag	1 912	2 052	2 145	2 233	2 299
-avgår arbetsgivaravgift	-1 521	-1 606	-1 715	-1 766	-1 831
-avgår pensioner & särskild löneskatt	-441	-444	-429	-465	-467
-avgår betalning ansvarsförbindelsen	-214	-212	-220	-223	-224
-avgår garantipensioner och p-administration	-6	-2	-1	-2	-2
Netto arbetsgivaravgifter och pensioner	-270	-212	-220	-223	-224
Kommunintern ränta på anläggningstillgångar	74	69	67	69	70
Ränteintäkter utlåning, placering, borgen (främst koncern)	175	189	188	199	210
Räntekostnad inlåning	-76	-94	-77	-89	-101
Ränta på pensionsskuld	-30	-31	-33	-43	-45
Aktieägartillskott USAB	0	-70	-70	-70	-70
Utdelning från dotterbolag	0	25	25	25	25
Övriga finansiella intäkter	0	8	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-8	-8	-8	-9	-10
Finansnetto	136	88	92	82	79
Övriga kostnader	10	0	0	0	0
Summa disponibla resurser	11 647	12 271	12 910	13 286	13 771
Kommunbidrag till nämnder	11 361	11 983	12 690	13 091	13 558
Resultat efter fördelat kommunbidrag till nämnder	286	288	220	196	213
Årets resultat	286	288	220	196	213

Bilaga 3 - Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Kommunbidrag per nämnd					
Belopp i tkr	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelsen	327 723	486 740	488 478	484 727	471 072
Valnämnden	5 508	5 893	917	944	7 371
Namngivningsnämnden	1 555	1 602	1 638	1 659	1 691
Utbildningsnämnden	4 824 503	5 172 433	5 413 856	5 579 729	5 783 443
Arbetsmarknadsnämnden	685 195	722 890	805 715	816 439	831 995
Omsorgsnämnden	1 603 005	1 617 797	1 735 592	1 828 329	1 915 315
Socialnämnden	667 226	738 236	789 167	815 424	839 157
Äldrenämnden	1 806 222	1 848 201	1 937 377	1 992 655	2 090 446
Kulturnämnden	322 391	346 348	367 156	374 217	383 652
Idrotts- och fritidsnämnden	243 883	289 154	336 185	363 731	377 352
Gatu- och samhällsmiljönämnden	460 680	471 762	511 546	523 523	538 188
Plan- och byggnadsnämnden	71 170	74 246	78 962	80 465	82 635
Miljö- o hälsoskydds-nämnden	22 995	23 985	27 284	25 718	26 283
Räddningsnämnden	156 387	160 859	173 807	180 799	187 064
Överförmyndarnämnden	19 707	23 243	22 301	22 418	22 513
Summa kommunbidrag	11 218 149	11 983 389	12 689 981	13 090 777	13 558 177
Procentuell förändring			5,9%	3,2%	3,6%

Kommunbidrag per verksamhet					
Belopp i miljoner kronor	Utfall 2018	budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Politisk verksamhet	99 876	106 898	103 220	104 101	111 385
Infrastruktur, skydd mm	731 140	873 530	933 296	937 019	944 938
Kultur och fritid	551 371	618 216	678 672	711 807	734 247
Pedagogisk verksamhet	5 007 604	5 367 094	5 616 596	5 784 900	5 992 647
Vård och omsorg	4 520 036	4 670 917	4 987 891	5 175 179	5 394 970
Särskilt riktade insatser	164 007	176 013	185 485	187 928	191 206
Affärsverksamhet	17 616	451	2 222	2 254	2 299
Kommunledn o gm verksamhet	126 498	170 270	182 599	187 589	186 485
Summa kommunbidrag verksamhetsområde	11 218 149	11 983 389	12 689 981	13 090 777	13 558 177
Procentuell förändring			5,9%	3,2%	3,6%

Bilaga 4 – Räddningsnämndens budget 2020

	(tkr)	2019	2020	2021	2022
Prisindex kommunal verksamhet (PKV) ¹			3,10%	3,10%	3,00%
Uppräkning av budget med PKV	212 455	219 041	234 548	243 748	
Övriga justeringar:					
Ny brandstation i Tierp			755		
Ny brandstation i Almunge					1 100
Utökning RIB-styrkorna, från 56 brandmän i beredskap till 62			1 400		
Utökning av heltidstyrkan i Uppsala tätort			6 300	2 100	
Budget RÄN 2020 & plan 2021-2022	212 455	227 496	236 648	244 848	

Fördelning per kommun

	(tkr)	2019	2020	2021	2022
Tierp	25 334	26 390	27 451	28 402	
Uppsala	160 858	173 807	180 799	187 064	
Osthammar	26 263	27 300	28 398	29 382	
Summa	212 455	227 496	236 648	244 848	

Bilaga 5 – Överförmyndarnämndens budget 2020

Budget 2020 och plan 2021-2022				
	Procent	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Enköping	11,9%	4 453	4 476	4 495
Heby	5,3%	1 983	1 994	2 002
Håbo	5,7%	2 133	2 144	2 153
Knivsta	3,4%	1 272	1 279	1 284
Tierp	5,7%	2 133	2 144	2 153
Uppsala	59,6%	22 301	22 418	22 513
Älvkarleby	2,5%	935	940	944
Östhammar	5,9%	2 208	2 219	2 229
	100,0%	37 418	37 614	37 773

Bilaga 6 - Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet

Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet					
Belopp i tkr	Utfall 2018	budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Förskola/barnomsorg	1 461 206	1 531 745	1 580 779	1 608 164	1 666 559
Skolbarnomsorg	259 948	278 039	295 095	302 308	310 316
Förskoleklass	162 233	171 408	186 608	197 696	194 187
Grundskola	2 060 127	2 229 970	2 322 737	2 400 352	2 492 941
Grundskola	100 637	105 031	109 115	112 762	117 111
Gymnasieskola	760 373	830 872	892 628	929 750	971 628
Gymnasiesärskola	49 827	53 438	56 808	59 171	61 836
Kommunal vuxenutbildning	153 253	166 591	172 826	174 697	178 069
Summa pedagogisk verksamhet	5 007 604	5 367 094	5 616 596	5 784 900	5 992 647
Procentuell förändring föregående år	18,7%	7,2%	4,6%	3,0%	3,6%
Befolkning per 31/12	225 164	228 547	235 584	239 797	243 493
Totalkostnad pedagogisk verksamhet per invånare (tkr)	22,2	23,5	23,8	24,1	24,6
Volymer och nettokostnad per barn/elev					
Antal förskolebarn vid aktuell servicegrad*	11 718	11 900	12 158	12 316	12 499
Nettokostnad per förskolebarn (tkr)	124,6	128,6	129,9	130,6	133,3
Antal elever grundskola 6-15 år, exkl obligatorisk sarskola	24 705	25 686	26 433	27 153	27 789
Kostnad per elev (tkr)	100,1	103,9	105,7	106,8	107,9
Antal elever grundskola 6-15 år	217	230	232	242	254
Kostnad per elev (tkr)	463,8	456,7	470,3	466,0	461,1
Antal elever gymnasieskola 16-18 år	6 961	7 097	7 964	8 204	8 471
Kostnad per elev (tkr)	109,2	117,1	112,1	113,3	114,7
Antal elever i gymnasiesarskola	92	93	110	110	104
Kostnad per elev (tkr)	541,6	577,7	516,4	537,9	594,6
Årlig procentuell förändring nettokostnad per elev					
Förskola/barnomsorg 1-5 år	4,4%	3,2%	1,0%	0,5%	2,1%
Grundskola 6-15 år	4,1%	4,0%	1,7%	1,0%	1,0%
Grundskola 6-15 år	-0,7%	6,0%	3,0%	-0,9%	-1,0%
Gymnasieskola 16-18 år	-10,0%	2,0%	-4,3%	1,1%	1,2%
Gy sarskola	6,7%	-10,6%	4,2%	4,2%	10,5%

* Budget serv grad 2018(89%),2019(89%),2020(89%),2021(89%),2022(89%)

Bilaga 7 - Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet

Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet					
Belopp i tkr	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Äldreomsorg	1 885 569	1 958 456	2 034 343	2 096 201	2 199 717
Insatser enligt SoL o HSL	1 825 627	1 892 518	1 975 857	2 036 638	2 138 099
Förebyggande insatser	59 942	65 938	58 486	59 563	61 618
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	1 428 198	1 540 982	1 666 809	1 758 705	1 841 159
Insatser enligt SoL o HSL	340 137	347 805	368 992	383 939	395 206
Insatser enligt LSS o LASS 0-64 år	933 011	1 027 469	1 121 978	1 191 757	1 256 504
Insatser enligt LSS o LASS 65+	123 796	134 040	141 922	147 946	153 360
Förebyggande insatser	31 254	31 668	33 917	35 063	36 089
Färdtjänst	52 743	59 346	61 229	62 309	63 762
Individ- och familjeomsorg	962 863	1 093 805	1 206 186	1 237 940	1 269 655
Missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	168 194	184 815	195 733	201 233	206 201
Barn- och ungdomsvård	457 170	513 667	552 332	572 036	589 816
Ekonomiskt bistånd	337 499	395 323	458 121	464 671	473 638
Familjerätt	17 287	18 328	19 324	20 024	20 677
Summa vård- och omsorgsverksamhet	4 346 660	4 670 917	4 987 891	5 175 179	5 394 970
Procentuell förändring föregående år			6,8%	3,8%	4,2%
Befolkning per 31/12	225 164	228 547	235 584	239 797	243 493
Totalkostnad vård och omsorg per invånare (tkr)	19,3	20,4	21,2	21,6	22,2
Kostnad per invånare (kronor)					
Äldreomsorg	8 374	8 569	8 635	8 742	9 034
Insatser enligt SoL o HSL	8 108	8 281	8 387	8 493	8 781
Förebyggande insatser	266	289	248	248	253
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	6 343	6 743	7 075	7 334	7 561
Insatser enligt SoL o HSL	1 511	1 522	1 566	1 601	1 623
Insatser enligt LSS o LASS 0-64 år	4 144	4 496	4 763	4 970	5 160
Insatser enligt LSS o LASS 65+	550	586	602	617	630
Förebyggande insatser	139	139	144	146	148
Färdtjänst	234	260	260	260	262
Individ- och familjeomsorg	4 276	4 786	5 120	5 162	5 214
Missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	747	809	831	839	847
Barn- och ungdomsvård	2 030	2 248	2 345	2 386	2 422
Ekonomiskt bistånd	1 499	1 730	1 945	1 938	1 945
Familjerätt	77	80	82	84	85

Bilaga 8 – Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 - 2022 per verksamhet

Politisk verksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		101 398	103 220	104 101
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		2 281	2 493	2 409
Effektivisering		-1 657	-1 744	-1 641
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		102 022	103 969	104 869
Riktad nivåpåverkande beslut		1 198	132	116
<i>Enligt samverkansavtal RÄN</i>	RÄN	38	39	40
<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i>	ÖFN	3 407	93	76
<i>Minskad Almedalssatsning</i>	KSKLK	-600	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	OSN	803	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	ÄLN	500	0	0
<i>Sänkta arvoden för heltidspolitiker samt månadsarvoden</i>	KSKLK	-5 000	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet gatu- och samhällsmiljönämnden</i>	GSN	400	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet kommunstyrelsen</i>	KSKLK	550	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet kulturnämnden</i>	KTN	300	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet plan- och byggnadsnämnden</i>	PBN	500	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet utbildningsnämnden</i>	UBN	300	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		103 220	104 101	104 985
Ettåriga satsningar		0	0	6 400
<i>Riksdagsval 2022</i>	VLN	0	0	6 400
Summa kommunbidrag politisk verksamhet		103 220	104 101	111 385

Infrastruktur, säkerhet, skydd mm				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		801 861	867 941	885 642
Volymuppräknning		14 651	9 235	8 147
Prisuppräknning		17 459	20 869	20 256
Effektivisering		-16 040	-19 356	-14 732
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		817 931	878 689	899 313
Riktad nivåpåverkande beslut		50 010	6 953	7 225
<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet aktivering 2019</i>	GSN	3 000	3 000	3 000
<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet genomlysning 2018-2019</i>	GSN	19 200	0	0
<i>Drift cykelparkeringshuset</i>	GSN	2 800	0	0
<i>Effektkrav på bättre samordning av lokaler</i>	KSSBF	-1 000	-3 000	-2 000
<i>Enligt samverkansavtal RÄN</i>	RÄN	12 910	6 953	6 225
<i>Förstärkning av marksaneringsresurs</i>	MHN	600	0	0
<i>Förstärkning för Uppsalapaketet</i>	KSSBF	500	0	0
<i>Garantiskötsel anläggning i egen regi</i>	GSN	3 000	0	0
<i>Genomförande av Uppsalapaketet - programstyrning</i>	KSSBF	4 000	0	0
<i>Handlingsplan psykisk hälsa</i>	KSKLK	500	0	0
<i>Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas från plan- och byggnadsnämnden</i>	KSSBF	1 500	0	0
<i>Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas till kommunstyrelsen SBF</i>	PBN	-1 500	0	0
<i>Kapitalkostnader enligt investeringsplan</i>	GSN	4 500	0	0
<i>Kart och mät (bygglov)</i>	PBN	2 000	0	0
<i>Partnerskap RFSL</i>	KSKLK	500	0	0

<i>Ramjustering som följd av lägre kapitalkostnader</i>	GSN	-14 700	0	0
<i>Servicepunkter, fortsatt driftsstöd</i>	KSSBF	200	0	0
<i>Social kompass - trygghetsundersökningar</i>	KSKLK	750	0	0
<i>STUNS innovationssamverkan</i>	KSKLK	600	0	0
<i>Trygghetsinsatser i Gränby, Sävja, Stenhagen</i>	KSKLK	2 000	0	0
<i>Utveckling av friluftsområden</i>	GSN	2 650	0	0
<i>Utveckling friluftstråk och biologisk mångfald</i>	KSSBF	1 000	0	0
<i>Utökade planeringsresurser för Uppsalapaketet</i>	KSSBF	1 000	0	0
<i>Ökad återvinning, förmedla kontorsmöbler</i>	AMN	500	0	0
<i>Ökade kapitalkostnader enligt investeringsplan</i>	GSN	3 500	0	0
<i>Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning från arbetsmarknadsnämnden april 2019</i>	PBN	600	0	0
<i>Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning till plan- och byggnadsnämnden april 2019</i>	AMN	-600	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		867 941	885 642	906 538
Ettåriga satsningar		65 355	51 377	38 400
<i>Deltagande i Science Gallery LAB Uppsala 2019-2023</i>	KSKLK	1 500	1 500	1 500
<i>Friidrotts SM</i>	KSKLK	1 285	0	0
<i>Förbättrade lekplatser Skyttorp, Knutby, Björklinge</i>	GSN	500	500	0
<i>Genomförande Uppsalapaketet - övergripande projektledning</i>	KSSBF	6 000	4 500	0
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsåtra samt trygghetsskapande åtgärder</i>	KSKLK	1 000	2 000	0
<i>Hållbara transporter</i>	KSKLK	1 000	0	0
<i>Införande av nytt ärende- och diariehanteringssystem</i>	MHN	2 000	0	0
<i>Klimatveckan 2020-2021</i>	KSKLK	750	750	0
<i>Medel 5 år 2020-2024 för att hantera tillsynsskuld/ärendemängd</i>	PBN	900	900	900
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)</i>	PBN	5 000	0	0
<i>Ordningsvakter</i>	KSKLK	3 000	2 000	0
<i>O-ringen</i>	KSKLK	1 845	0	0
<i>Planering- och projektledning Uppsala spårväg</i>	KSSBF	5 000	5 000	0
<i>Tech-satsning 2018-2022</i>	KSKLK	1 000	1 000	1 000
<i>Trygghetsskapande åtgärder 2020-2022</i>	KSKLK	1 500	1 000	5 000
<i>Ulleråker drift KSSBF</i>	KSSBF	31 025	31 027	31 000
<i>Utveckling av talangattraktioner (International House) 2020-2021</i>	KSKLK	750	750	0
<i>VM-innebandy 2020-2021</i>	KSKLK	1 300	1 450	0
<i>Minskning av internationella relationer</i>	KSKLK	0	-1 000	-1 000
Summa kommunbidrag infrastruktur, säkerhet, skydd mm		933 296	937 019	944 938

Kultur- och fritidsverksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		607 389	676 922	711 807
Volymuppräknning		19 235	13 303	11 720
Prisuppräknning		16 655	20 443	20 519
Effektivisering		-16 337	-20 411	-15 299
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		626 942	690 257	728 747
Riktad nivåpåverkande beslut		49 980	21 550	5 500
<i>Aktiviteter för barn 10-12 år i anslutning till skoltid</i>	KTN	1 500	0	0
<i>Arena elitbandy - Studenternas</i>	IFN	5 700	500	0
<i>Drift offentlig konst 1%-målet</i>	KTN	1 600	0	0
<i>Fler utomhusgym</i>	IFN	500	0	0
<i>Fritidsbank</i>	IFN	200	0	0
<i>Förebyggande arbete i stadsdelarna</i>	KTN	1 200	0	0
<i>Gottsundabadet ökad drift</i>	IFN	450	0	0
<i>Hyra Lindbacken idrottshall</i>	IFN	2 600	0	0

Inventarier nya Studenternas	IFN	1 000	1 000	0
Kultur/natur i förskola och skola	KTN	500	0	0
Kultursatsning barn och unga	KTN	200	0	0
Kultursatsning barn och unga	KTN	300	0	0
Kultursatsning barn och unga	KTN	1 100	0	0
Kultursatsning barn och unga	KTN	1 300	0	0
Meröppet bibliotek Eriksberg	KTN	150	150	0
Nytt avtal Fyrishov	IFN	6 000	0	0
Stadsteatern Parkteater i Gottsunda	KTN	900	0	0
Studenternas IP, ny fotbollsarena	IFN	17 700	0	0
Utveckla kulturskolan med fler platser	KTN	2 400	0	0
Utökad biblioteksbusstjänst på landsbygden	KTN	880	0	0
Ökad hyra - fotbollsarena Studenternas	IFN	2 800	2 300	0
Ökat föreningsstöd barn och unga	IFN	1 000	0	0
Hyra idrottshall Rosendal	IFN	0	5 500	0
Hyra Österängen	IFN	0	2 000	0
Utökad ersättning Fyrishov allmänhetens simning och bad	IFN	0	8 200	0
Utökad ersättning Fyrishov simträning	IFN	0	1 600	0
Ökad hyra - renovering Johannesbäck idrottshall	IFN	0	300	0
Nyckelfria anläggningar	IFN	0	0	400
Ökad hyra - renovering Gränby hallarna	IFN	0	0	1 400
Ökad hyra - Valsätra IP	IFN	0	0	700
Ökad hyra/drift - Branting ny idrottshall	IFN	0	0	2 500
Ökad hyra/drift - Fålhagens idrottsplats	IFN	0	0	500
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		676 922	711 807	734 247
Ettåriga satsningar		1 750	0	0
Allsvensk anpassning, anläggningskostnader	KSKLK	1 000	0	0
Freds- och mänskliga rättigheters år 2020	KTN	750	0	0
Summa kommunbidrag kultur- och fritidsverksamhet		678 672	711 807	734 247
Pedagogisk verksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		5 356 324	5 606 026	5 774 330
Volymuppräknning		160 007	128 116	124 729
Prisuppräknning		146 624	169 845	167 298
Effektivisering		-86 329	-129 057	-89 280
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		5 576 626	5 774 930	5 977 077
Riktad nivåpåverkande beslut		29 400	-600	0
Feministiskt självförsvar i grundskolan	UBN	200	0	0
Feministiskt självförsvar i gymnasieskolan	UBN	200	0	0
Fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga	UBN	5 000	0	0
Kultursatsning barn och unga	KTN	400	0	0
Mensskydd i grundskola	UBN	250	0	0
Mensskydd i gymnasieskolan	UBN	250	0	0
Ny fritidsklubb Lindbacken - helår 2020	KTN	1 200	0	0
Satsning lärarassistenter grundskola	UBN	2 600	0	0
Simskoleundervisning för förskoleklasser	UBN	6 400	0	0
Utbildningsatsning fritids	UBN	1 000	0	0
Utökad elevhälsa i skolan	UBN	3 000	0	0
Ökade hyror gymnasieskola	UBN	8 900	0	0
Minskad byråkrati genom färre upphandlingar	AMN	0	-600	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		5 606 026	5 774 330	5 977 077

Ettåriga satsningar		10 570	10 570	15 570
Årligt riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan	UBN	10 570	10 570	10 570
Försök med 6-h arbetsdag i förskolan	UBN	0	0	5 000
Summa kommunbidrag pedagogisk verksamhet		5 616 596	5 784 900	5 992 647
Vård och omsorgsverksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		4 655 617	4 987 391	5 172 679
Volymuppräknning		150 213	102 472	132 867
Prisuppräknning		127 741	150 761	150 465
Effektivisering		-43 177	-77 945	-71 541
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		4 890 394	5 162 679	5 384 470
Riktad nivåpåverkande beslut		96 997	10 000	5 000
Administrativt stöd till socialsekreterare - rätt använd kompetens	SCN	1 500	500	0
Arbetsmiljölyft genom utfasning av allmän visstid och delade turer	ÄLN	5 000	0	0
Effekt av löne- och arbetsmiljölyft / färre bemanningskonsulter för sjuksköterskor	ÄLN	-500	-1 000	-1 500
Förstärkt avhoppverksamhet	SCN	600	0	0
Försörjningsstöd	AMN	30 000	0	0
Kuratorer vid ungdomsmottagningar	SCN	1 800	0	0
LSS-bostäder	OSN	29 000	31 000	31 000
Minskad arbetstid socialsekreterare	SCN	3 000	0	0
Minskad byråkrati genom färre upphandlingar	ÄLN	-500	-1 000	0
Minskade ohälsokostnader som effekt av arbetsmiljölyft och minskade effektiviseringar	ÄLN	-1 000	-3 000	0
Minskade ohälsokostnader som effekt av rätt använd kompetens	SCN	-1 000	-1 000	0
Minskat behov av vård och boendepplatser som effekt av stärkt boendestöd	SCN	-500	-500	-500
Motverka hemlöshet tillsammans med Stadsmissionen	SCN	3 400	0	0
Omfördelning enligt nämndsyttande	OSN	-5 000	0	0
Omfördelning enligt nämndsyttande	OSN	1 000	0	0
Omfördelning enligt nämndsyttande	OSN	9 000	0	0
Omfördelning enligt nämndsyttande	OSN	-5 803	0	0
Omfördelning enligt nämndsyttande	ÄLN	37 500	0	0
Omfördelning enligt nämndsyttande	ÄLN	-30 000	0	0
Omfördelning enligt nämndsyttande	ÄLN	-8 000	0	0
Omfördelning enligt nämndsyttande mellan ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande	AMN	15 000	0	0
Resursförstärkning, ökad grundbemanning	SCN	5 000	0	0
Samverkansmedel civilsamhället	AMN	2 000	0	0
Stärkt boendestöd	SCN	1 500	0	0
SUF-kunskapscentrum	SCN	1 000	0	0
Återinförande av lokala riktlinjer försörjningsstöd	AMN	1 000	0	0
Ökad trygghet för unga tjejer	SCN	2 000	0	0
Fler HVB i egen regi	SCN	0	-2 000	-3 000
Minskad byråkrati genom färre upphandlingar	OSN	0	-1 000	-1 000
Minskad LOV-drift	ÄLN	0	-10 000	-20 000
Utökad effektivisering som effekt av utökad satsning på innovation och digitalisering i hemtjänsten	ÄLN	0	-2 000	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		4 987 391	5 172 679	5 389 470

		500	2 500	5 500
Ettåriga satsningar				
HBTQI-diplomering och utbildning	ÄLN	500	500	500
Innovation i hemmen	ÄLN	2 000	0	0
Kompetenssatsning LSS-personal	OSN	2 000	2 000	0
Minskad ersättning till LOV-boenden	ÄLN	-5 000	0	0
Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	PBN	-2 500	0	0
Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	PBN	-2 500	0	0
Projekt implementering av trygghetskameror	ÄLN	500	0	0
Projekt implementering av trygghetskameror + 80 år	ÄLN	500	0	0
Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala	ÄLN	1 000	0	0
Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala + 80 år	ÄLN	1 000	0	0
Äldrevänlig kommun	ÄLN	1 000	0	0
Ökad volym inom LOV vårdboenden	ÄLN	2 000	0	0
Försök med sex timmars arbetsdag på ett äldreboende	ÄLN	0	0	5 000
Summa kommunbidrag vård och omsorgs verksamhet		4 987 891	5 175 179	5 394 970

Särskilt riktade insatser				
Belopp i tkr		Nämnd Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		171 014	180 485	182 928
Volymuppräknning		4 592	2 127	1 825
Prisuppräknning		4 433	5 276	5 113
Effektivisering		-3 404	-4 984	-3 679
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		176 635	182 904	186 187
Riktad nivåpåverkande beslut		3 850	24	19
Enligt samverkansavtal ÖFN	ÖFN	-4 350	24	19
Etableringsinsatser för nyanlända	SCN	5 000	0	0
Fördjupad IOP Stadsmissionen	AMN	2 200	0	0
Försörjningsstöd nyanlända	AMN	16 000	0	0
Omfördelning enligt nämndyttrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktningmottagande	AMN	-15 000	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		180 485	182 928	186 206
Ettåriga satsningar		5 000	5 000	5 000
Ökad närvaro i Gränby, Stenhagen och Sävja 2020-2022	AMN	5 000	5 000	5 000
Summa kommunbidrag särskilt riktade insatser		185 485	187 928	191 206

Affärsverksamhet				
Belopp i tkr		Nämnd Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		2 151	2 222	2 254
Volymuppräknning		69	32	27
Prisuppräknning		59	67	65
Effektivisering		-57	-67	-47
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		2 222	2 254	2 299
Riktad nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		2 222	2 254	2 299
Ettåriga satsningar		0	0	0
Summa kommunbidrag affärsverksamhet		2 222	2 254	2 299

Kommunledning och gemensam verksamhet				
Belopp i tkr		Nämnd Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		170 270	176 099	179 089
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		4 525	5 216	5 079
Effektivisering		-3 496	-3 626	-3 683
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		171 299	177 689	180 485
Riktad nivåpåverkande beslut		4 800	1 400	0
Digitalisering-/utvecklingskompetens centralt	KSKLK	2 000	0	0
Digitalisering-/utvecklingskompetens förvaltningar	KSKLK	8 000	0	0
Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK	KSSBF	-8 614	0	0
Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK	KSKLK	8 614	0	0
Komplexa analyser och samhällsutredningar	KSKLK	800	0	0
Minskad kommunikationsavdelning	KSKLK	-6 000	0	0
Hyra aula Brantingskola	KSKLK	0	1 400	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		176 099	179 089	180 485
Ettåriga satsningar		6 500	8 500	6 000
Implementering av gemensamma e-plattformar	KSKLK	3 000	2 000	0
Modern arbetsplats, digitala arbetssätt	KSKLK	500	500	0
Årligt 3 år 2020-2022 för insatser lokalförsörjningsplanering	KSKLK	3 000	6 000	6 000
Summa kommunbidrag kommunledning och gemensam verksamhet		182 599	187 589	186 485

Alla verksamheter totalt				
Belopp i tkr		Nämnd Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		11 866 024	12 600 306	13 012 830
Volymuppräknning		348 767	255 285	279 315
Prisuppräknning		319 777	374 970	371 204
Effektivisering		-170 497	-257 190	-199 902
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		12 364 071	12 973 371	13 463 447
Riktad nivåpåverkande beslut		236 235	39 459	17 860
Nivåhöjande satsning		236 235	39 459	17 860
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		12 600 306	13 012 830	13 481 307
Ettåriga satsningar		89 675	77 947	76 870
Ettåriga satsningar		89 675	77 947	76 870
Summa kommunbidrag alla verksamheter totalt		12 689 981	13 090 777	13 558 177

Riktade beslut totalt (nivåpåverkande och ettåriga)				
Belopp i tkr		Nämnd Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Fördelat på verksamheter				
Politisk verksamhet		1 198	132	6 516
Infrastruktur mm		115 365	58 330	45 625
Kultur- och fritidsverksamhet		51 730	21 550	5 500
Pedagogisk verksamhet		39 970	9 970	15 570
Vård och omsorgs verksamhet		97 497	12 500	10 500
Affärsverksamhet		0	0	0
Särskilt riktade insatser		8 850	5 024	5 019
Kommunledning och gemensam verksamhet		11 300	9 900	6 000
Summa kommunbidrag per verksamhet		325 910	117 406	94 730

Bilaga 9 – Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 – 2022 per nämnd

Utbildningsnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		5 161 871	5 403 286	5 569 159
Volymuppräknig		153 878	125 071	122 172
Prisuppräknig		141 292	163 750	161 407
Effektivisering		-81 855	-122 948	-84 865
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		5 375 186	5 569 159	5 767 873
Riktad nivåpåverkande beslut		28 100	0	0
<i>Feministiskt självförsvar i grundskolan</i>	<i>Grundskola</i>	200	0	0
<i>Feministiskt självförsvar i gymnasieskolan</i>	<i>Gymnasieskola</i>	200	0	0
<i>Fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga</i>	<i>Fritidshem</i>	5 000	0	0
<i>Mensskydd i grundskola</i>	<i>Grundskola</i>	250	0	0
<i>Mensskydd i gymnasieskolan</i>	<i>Gymnasieskola</i>	250	0	0
<i>Satsning lärarassistenter grundskola</i>	<i>Grundskola</i>	2 600	0	0
<i>Simskoleundervisning för förskoleklasser</i>	<i>Förskoleklass</i>	6 400	0	0
<i>Utbildningssatsning fritids</i>	<i>Fritidshem</i>	1 000	0	0
<i>Utökad elevhälsa i skolan</i>	<i>Grundskola</i>	3 000	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet utbildningsnämnden</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	300	0	0
<i>Ökade hyror gymnasieskola</i>	<i>Gymnasieskola</i>	8 900	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		5 403 286	5 569 159	5 767 873
Ettåriga satsningar		10 570	10 570	15 570
<i>Årligt riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan</i>	<i>Förskola och pedagogisk omsorg</i>	10 570	10 570	10 570
<i>Försök med 6-h arbetsdag i förskolan</i>	<i>Förskola och pedagogisk omsorg</i>	0	0	5 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		5 413 856	5 579 729	5 783 443

Kommunbidrag totalt per verksamhet		5 413 856	5 579 729	5 783 443
Politisk verksamhet		3 392	3 417	3 463
Förskola och pedagogisk omsorg		1 563 834	1 590 865	1 648 672
Öppen förskola		16 945	17 299	17 887
Fritidshem		261 789	268 417	275 718
Förskoleklass		186 608	197 696	194 187
Grundskola		2 322 737	2 400 352	2 492 941
Grundskoleklass		109 115	112 762	117 111
Gymnasieskola		892 628	929 750	971 628
Gymnasieskoleklass		56 808	59 171	61 836
Arbetsmarknadsnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		722 890	800 715	811 439
Volymuppräknig		22 980	11 234	9 636
Prisuppräknig		19 825	24 049	23 286
Effektivisering		-16 080	-23 959	-17 366
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		749 615	812 039	826 995
Riktad nivåpåverkande beslut		51 100	-600	0
<i>Fördjupad IOP Stadsmissionen</i>	<i>Arbetsmarknad</i>	2 200	0	0
<i>Försörjningsstöd</i>	<i>IFO, ekonomiskt bistånd</i>	30 000	0	0
<i>Försörjningsstöd nyanlända</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	16 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande</i>	<i>IFO, ekonomiskt bistånd</i>	15 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	-15 000	0	0
<i>Samverkansmedel civilsamhället</i>	<i>IFO, ekonomiskt bistånd</i>	2 000	0	0
<i>Återinförande av lokala riktlinjer försörjningsstöd</i>	<i>IFO, ekonomiskt bistånd</i>	1 000	0	0
<i>Ökad återvinning, förmedla kontorsmöbler</i>	<i>Infrastruktur</i>	500	0	0
<i>Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning till plan- och byggnadsnämnden april 2019</i>	<i>Infrastruktur</i>	-600	0	0
<i>Minskad byråkrati genom färre upphandlingar</i>	<i>Gymnasial vuxenutbildning mm</i>	0	-600	0

Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	800 715	811 439	826 995
Ettåriga satsningar	5 000	5 000	5 000
Ökad närvaro i Gränby, Stenhagen och Sävja 2020-2022 Arbetsmarknad	5 000	5 000	5 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar	805 715	816 439	831 995
Kommunbidrag totalt per verksamhet	805 715	816 439	831 995
Politisk verksamhet	1 823	1 823	1 836
Infrastruktur	6 836	6 959	7 117
Kultur, övrigt	2 013	2 048	2 093
Grundläggande vuxenutbildning	25 210	25 571	26 065
Gymnasial vuxenutbildning mm	75 733	76 215	77 686
SFI	71 883	72 911	74 318
IFO, ekonomiskt bistånd	458 121	464 671	473 638
Arbetsmarknad	154 933	157 077	160 012
Flyktingmottagande	9 163	9 164	9 230

Socialnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		726 936	789 167	815 424
Volymuppräknning		22 850	16 183	14 786
Prisuppräknning		19 929	23 854	23 545
Effektivisering		-3 848	-10 780	-11 098
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		765 867	818 424	842 657
Riktad nivåpåverkande beslut		23 300	-3 000	-3 500
Administrativt stöd till socialsekreterare - rätt använd kompetens	IFO, barn och unga	1 500	500	0
Etableringsinsatser för nyanlända	Flyktingmottagande	5 000	0	0
Förstärkt avhoppverksamhet	IFO, barn och unga	600	0	0
Kuratorer vid ungdomsmottagningar	IFO, barn och unga	1 800	0	0
Minskad arbetstid socialsekreterare	IFO, barn och unga	3 000	0	0
Minskade ohälsokostnader som effekt av rätt använd kompetens	IFO, barn och unga	-1 000	-1 000	0
Minskad behov av vård och boendeplatser som effekt av stärkt boendestöd	IFO, missbrukarvård mm	-500	-500	-500
Motverka hemlöshet tillsammans med Stadsmissionen	IFO, missbrukarvård mm	3 400	0	0
Resursförstärkning, ökad grundbemanning	IFO, barn och unga	5 000	0	0

Stärkt boendestöd	IFO, missbrukarvård mm	1 500	0	0
SUF-kunskapscentrum	IFO, missbrukarvård mm	1 000	0	0
Ökad trygghet för unga tjejer	IFO, barn och unga	2 000	0	0
Fler HVB i egen regi	IFO, barn och unga	0	-2 000	-3 000
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		789 167	815 424	839 157
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		789 167	815 424	839 157
Kommunbidrag totalt per verksamhet		789 167	815 424	839 157
Politisk verksamhet		4 849	4 928	5 002
Familjerätt		19 324	20 024	20 677
IFO, barn och unga		552 332	572 036	589 816
IFO, missbrukarvård mm		195 733	201 233	206 201
Flyktingmottagande		16 929	17 203	17 461

Omsorgsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		1 617 797	1 733 592	1 826 329
Volymuppräknning		51 003	28 682	27 384
Prisuppräknning		44 357	52 199	52 571
Effektivisering		-8 565	-18 144	-20 969
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 704 592	1 796 329	1 885 315
Riktad nivåpåverkande beslut		29 000	30 000	30 000
LSS-bostäder	Insatser enligt LSS 21-64 år	29 000	31 000	31 000
Omfördelning enligt nämndsytrande	Politisk verksamhet	803	0	0
Omfördelning enligt nämndsytrande	Ordinärt boende, äldre 80-w	-5 000	0	0
Omfördelning enligt nämndsytrande	Öppna insatser, funktionsnedsättning	1 000	0	0
Omfördelning enligt nämndsytrande	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	9 000	0	0
Omfördelning enligt nämndsytrande	Insatser enligt LSS 21-64 år	-5 803	0	0
Minskad byråkrati genom färre upphandlingar	Insatser enligt LSS 21-64 år	0	-1 000	-1 000
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		1 733 592	1 826 329	1 915 315

Ettåriga satsningar	2 000	2 000	0
<i>Kompetenssatsning LSS-personal</i>			
<i>Insatser enligt LSS 21-64 år</i>	2 000	2 000	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar	1 735 592	1 828 329	1 915 315

Kommunbidrag totalt per verksamhet	1 735 592	1 828 329	1 915 315
Politisk verksamhet	2 415	2 462	2 504
Insatser enligt LSS	1 263 900	1 339 703	1 409 864
Ordinärt boende, funktionsnedsättning	173 404	179 296	184 575
Särskilt boende, funktionsnedsättning	183 423	189 725	195 381
Öppna insatser, funktionsnedsättning	33 917	35 063	36 089
Ordinärt boende, äldre	7 664	7 993	8 326
Särskilt boende, äldre	70 869	74 087	78 576

Äldrenämnden

	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		1 839 201	1 933 877	1 992 155
Volymuppräknning		60 679	49 207	83 180
Prisuppräknning		50 500	58 738	58 857
Effektivisering		-19 503	-32 667	-27 746
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 930 877	2 009 155	2 106 446
Riktad nivåpåverkande beslut		3 000	-17 000	-21 500
<i>Arbetsmiljölyft genom utfasning av allmän visstid och delade turer</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	5 000	0	0
<i>Effekt av löne- och arbetsmiljölyft / färre bemanningskonsulter för sjuksköterskor</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	-500	-1 000	-1 500
<i>Minskad byråkrati genom färre upphandlingar</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	-500	-1 000	0
<i>Minskade ohälsokostnader som effekt av arbetsmiljölyft och minskade effektiviseringar</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	-1 000	-3 000	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	37 500	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80-w</i>	-30 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>Öppna insatser, äldre</i>	-8 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	500	0	0
<i>Minskad LOV-drift</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	0	-10 000	-20 000
<i>Utökad effektivisering som effekt av utökad satsning på innovation och digitalisering i hemtjänsten</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80-w</i>	0	-2 000	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		1 933 877	1 992 155	2 084 946

Ettåriga satsningar		3 500	500	5 500
<i>HBTQI-diplomering och utbildning</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	500	500	500
<i>Innovation i hemmen</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80-w</i>	2 000	0	0
<i>Minskad ersättning till LOV-boenden</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	-5 000	0	0
<i>Projekt implementering av trygghetskameror</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 65-79 år</i>	500	0	0
<i>Projekt implementering av trygghetskameror + 80 år</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80-w</i>	500	0	0
<i>Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 65-79 år</i>	1 000	0	0
<i>Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala + 80 år</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80-w</i>	1 000	0	0
<i>Åldrevänlig kommun</i>	<i>Öppna insatser, äldre</i>	1 000	0	0
<i>Ökad volym inom LOV vårdboenden</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	2 000	0	0
<i>Försök med sex timmars arbetsdag på ett äldreboende</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	0	0	5 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		1 937 377	1 992 655	2 090 446

Kommunbidrag totalt per verksamhet

Kommunbidrag totalt per verksamhet	1 937 377	1 992 655	2 090 446
Politisk verksamhet	1 899	1 924	1 953
Ordinärt boende, äldre	796 024	819 740	866 050
Särskilt boende, äldre	1 080 968	1 111 428	1 160 825
Öppna insatser, äldre	58 486	59 563	61 618

Kulturnämnden

	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		341 340	366 406	374 217
Volymuppräknning		10 814	7 753	6 690
Prisuppräknning		9 361	11 081	10 802
Effektivisering		-9 039	-11 173	-8 057
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		352 476	374 067	383 652
Riktad nivåpåverkande beslut		13 930	150	0
<i>Aktiviteter för barn 10-12 år i anslutning till skoltid</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 500	0	0
<i>Drift offentlig konst 1%-målet</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	1 600	0	0
<i>Förebyggande arbete i stadsdelarna</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 200	0	0
<i>Kultur/natur i förskola och skola</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	500	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	200	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>Bibliotek</i>	300	0	0

<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 100	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>Fritidsgårdar</i>	1 300	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>Öppen fritidsverks</i>	400	0	0
<i>Meröppet bibliotek Eriksberg</i>	<i>Bibliotek</i>	150	150	0
<i>Ny fritidsklubb Lindbacken - helår 2020</i>	<i>Öppen fritidsverks</i>	1 200	0	0
<i>Stadsteatern Parkteater i Gottsunda</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	900	0	0
<i>Utveckla kulturskolan med fler platser</i>	<i>Musik och kulturskola</i>	2 400	0	0
<i>Utökad biblioteksbusstjänst på landsbygden</i>	<i>Bibliotek</i>	880	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet kulturnämnden</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	300	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		366 406	374 217	383 652
Ettåriga satsningar		750	0	0
<i>Freds- och mänskliga rättigheters år 2020</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	750	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		367 156	374 217	383 652
Kommunbidrag totalt per verksamhet		367 156	374 217	383 652
Politisk verksamhet		1 867	1 866	1 880
Bibliotek		100 476	102 398	104 726
Fritidsgårdar		40 165	41 820	43 433
Kultur, övrigt		100 537	101 436	103 646
Fritid, övrigt		42 318	43 078	44 041
Musik och kulturskola		48 487	49 728	51 328
Öppen fritidsverks		33 306	33 891	34 598
Idrotts- och fritidsnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	<i>Budget 2020</i>	<i>Plan 2021</i>	<i>Plan 2022</i>
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		289 154	336 185	363 731
Volymuppräknning		9 114	6 108	5 459
Prisuppräknning		7 928	10 139	10 470
Effektivisering		-7 961	-10 101	-7 808

Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		298 235	342 331	371 852
Riktad nivåpåverkande beslut		37 950	21 400	5 500
<i>Arena elitbandy - Studenternas</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	5 700	500	0
<i>Fler utomhusgym</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	500	0	0
<i>Fritidsbank</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	200	0	0
<i>Gottsundabadet ökad drift</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	450	0	0
<i>Hyra Lindbacken idrottshall</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	2 600	0	0
<i>Inventarier nya Studenternas</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 000	1 000	0
<i>Nytt avtal Fyrishov</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	6 000	0	0
<i>Studenternas IP, ny fotbollsarenarena</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	17 700	0	0
<i>Ökad hyra - fotbollsarena Studenternas</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	2 800	2 300	0
<i>Ökat föreningsstöd barn och unga</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 000	0	0
<i>Hyra idrottshall Rosendal</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	5 500	0
<i>Hyra Österängen</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	2 000	0
<i>Utökad ersättning Fyrishov allmänhetens simning och bad</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	8 200	0
<i>Utökad ersättning Fyrishov simträning</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	1 600	0
<i>Ökad hyra - renovering Johannesbäck idrottshall</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	300	0
<i>Nyckelfria anläggningar</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	0	400
<i>Ökad hyra - renovering Gränby hallarna</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	0	1 400
<i>Ökad hyra - Valsätra IP</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	0	700
<i>Ökad hyra/drift - Branting ny idrottshall</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	0	2 500
<i>Ökad hyra/drift - Fålhagens idrottsplats</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	0	500
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		336 185	363 731	377 352
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		336 185	363 731	377 352
Kommunbidrag totalt per verksamhet		336 185	363 731	377 352
Politisk verksamhet		1 000	1 000	1 007
Fritid, övrigt		335 185	362 731	376 345

Gatu- och samhällsmiljönämnd				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		471 762	511 046	523 023
Volymuppräknig		14 488	9 101	8 027
Prisuppräknig		12 925	15 407	15 060
Effektivisering		-12 479	-15 531	-10 922
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		486 696	520 023	535 188
Riktad nivåpåverkande beslut		24 350	3 000	3 000
	<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet aktivering 2019</i> <i>Infrastruktur</i>	3 000	3 000	3 000
	<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet genomlysning 2018-2019</i> <i>Infrastruktur</i>	19 200	0	0
	<i>Drift cykelparkeringshuset</i> <i>Infrastruktur</i>	2 800	0	0
	<i>Garantiskötsel anläggning i egen regi</i> <i>Infrastruktur</i>	3 000	0	0
	<i>Kapitalkostnader enligt investeringsplan</i> <i>Infrastruktur</i>	4 500	0	0
	<i>Ramjustering som följd av lägre kapitalkostnader</i> <i>Infrastruktur</i>	-14 700	0	0
	<i>Utveckling av friluftsområden</i> <i>Infrastruktur</i>	2 650	0	0
	<i>Utökad politisk verksamhet gatu- och samhällsmiljönämnden</i> <i>Politisk verksamhet</i>	400	0	0
	<i>Ökade kapitalkostnader enligt investeringsplan</i> <i>Infrastruktur</i>	3 500	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		511 046	523 023	538 188
Ettåriga satsningar		500	500	0
	<i>Förbättrade lekplatser Skyttorp, Knutby, Björklinge</i> <i>Infrastruktur</i>	500	500	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		511 546	523 523	538 188
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
Politisk verksamhet		1 705	1 705	1 718
Infrastruktur		446 390	457 255	470 409
Färdtjänst		61 229	62 309	63 762
Affärsverksamhet		2 222	2 254	2 299

Namngivningsnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		1 602	1 638	1 659
Volymuppräknig		36	21	19
Prisuppräknig		44	49	48
Effektivisering		-44	-49	-35
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 638	1 659	1 691
Riktad nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		1 638	1 659	1 691
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		1 638	1 659	1 691
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
Politisk verksamhet		444	444	448
Infrastruktur		1 194	1 215	1 243
Räddningsnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		160 859	173 807	180 799
Volymuppräknig		0	0	0
Prisuppräknig		0	0	0
Effektivisering		0	0	0
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		160 859	173 807	180 799
Riktad nivåpåverkande beslut		12 948	6 992	6 265
	<i>Enligt samverkansavtal RÅN</i> <i>Politisk verksamhet</i>	38	39	40
	<i>Enligt samverkansavtal RÅN</i> <i>Infrastruktur</i>	12 910	6 953	6 225
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		173 807	180 799	187 064
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		173 807	180 799	187 064
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
Politisk verksamhet		1 220	1 259	1 299
Infrastruktur		172 587	179 540	185 765

Miljö- och hälsoskydds nämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		23 985	25 284	25 718
Volymuppräknning		702	431	378
Prisuppräknning		656	761	740
Effektivisering		-659	-758	-553
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		24 684	25 718	26 283
Riktad nivåpåverkande beslut		600	0	0
	<i>Förstärkning av marksaneringsresurs</i> <i>Infrastruktur</i>	600	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		25 284	25 718	26 283
Ettåriga satsningar		2 000	0	0
	<i>Införande av nytt ärende- och diariehanteringssystem</i> <i>Infrastruktur</i>	2 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		27 284	25 718	26 283
Kommunbidrag totalt per verksamhet				
Politisk verksamhet		1 163	1 163	1 171
Infrastruktur		26 040	24 473	25 029
Fritid, övrigt		81	82	83

Överförmyndarnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		23 244	22 301	22 418
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		0	0	0
Effektivisering		0	0	0
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		23 244	22 301	22 418
Riktad nivåpåverkande beslut		-943	117	95
	<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i> <i>Politisk verksamhet</i>	3 407	93	76
	<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i> <i>Flyktningmottagande</i>	-4 350	24	19
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		22 301	22 418	22 513
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		22 301	22 418	22 513

Kommunbidrag totalt per verksamhet	22 301	22 418	22 513
Politisk verksamhet	17 841	17 934	18 010
Flyktningmottagande	4 460	4 484	4 503

Kommunstyrelsen - kommunledningskontoret				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)☒		350 490	365 322	370 020
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		9 315	10 821	10 494
Effektivisering		-7 197	-7 523	-7 611
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		352 608	368 620	372 903
Riktad nivåpåverkande beslut		12 714	1 400	0
	<i>Digitalisering-/utvecklingskompetens centralt</i> <i>Administration, fördelas</i>	2 000	0	0
	<i>Digitalisering-/utvecklingskompetens förvaltningar</i> <i>Administration, fördelas</i>	8 000	0	0
	<i>Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK</i> <i>Administration, fördelas</i>	8 614	0	0
	<i>Handlingsplan psykisk hälsa</i> <i>Infrastruktur</i>	500	0	0
	<i>Komplexa analyser och samhällsutredningar</i> <i>Administration, fördelas</i>	800	0	0
	<i>Minskad Almedalssatsning</i> <i>Politisk verksamhet</i>	-600	0	0
	<i>Minskad kommunikationsavdelning</i> <i>Administration, fördelas</i>	-6 000	0	0
	<i>Partnerskap RFSL</i> <i>Infrastruktur</i>	500	0	0
	<i>Social kompass - trygghetsundersökningar</i> <i>Infrastruktur</i>	750	0	0
	<i>STUNS innovationssamverkan</i> <i>Infrastruktur</i>	600	0	0
	<i>Sänkta arvoden för heltidspolitiker samt månadsarvoden</i> <i>Politisk verksamhet</i>	-5 000	0	0
	<i>Trygghetsinsatser i Gränby, Sävja, Stenhagen</i> <i>Infrastruktur</i>	2 000	0	0
	<i>Utökad politisk verksamhet kommunstyrelsen</i> <i>Politisk verksamhet</i>	550	0	0
	<i>Hyra aula Brantingskola</i> <i>Administration, fördelas</i>	0	1 400	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		365 322	370 020	372 903
Ettåriga satsningar		22 430	17 950	12 500
	<i>Allsvensk anpassning, anläggningskostnader</i> <i>Fritid, övrigt</i>	1 000	0	0
	<i>Deltagande i Science Gallery LAB Uppsala 2019-2023</i> <i>Infrastruktur</i>	1 500	1 500	1 500
	<i>Friidrotts SM</i> <i>Infrastruktur</i>	1 285	0	0
	<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder</i> <i>Infrastruktur</i>	1 000	2 000	0

Hållbara transporter	Infrastruktur	1 000	0	0
Implementering av gemensamma e-plattformar	Administration, fördelas	3 000	2 000	0
Klimatveckan 2020-2021	Infrastruktur	750	750	0
Modern arbetsplats, digitala arbetsätt	Administration, fördelas	500	500	0
Ordningsvakter	Infrastruktur	3 000	2 000	0
O-ringen	Infrastruktur	1 845	0	0
Tech-satsning 2018-2022	Infrastruktur	1 000	1 000	1 000
Trygghetskapande åtgärder 2020-2022	Infrastruktur	1 500	1 000	5 000
Utveckling av talangattraktioner (International House) 2020-2021	Infrastruktur	750	750	0
VM-innebandy 2020-2021	Infrastruktur	1 300	1 450	0
Årligt 3 år 2020-2022 för insatser lokalförsljningsplanering	Administration, fördelas	3 000	6 000	6 000
Minskning av internationella relationer	Infrastruktur	0	-1 000	-1 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		387 752	387 970	385 403

Kommunbidrag totalt per verksamhet		387 752	387 970	385 403
Politisk verksamhet		60 595	61 142	61 618
Infrastruktur		135 061	130 665	128 660
Kultur, övrigt		7 204	7 269	7 325
Fritid, övrigt		2 206	1 217	1 227
Administration, fördelas		182 686	187 677	186 573

Kommunstyrelsen - Stadsbyggnadsförvaltning				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		59 754	58 701	56 230
Volymuppräknig		0	0	0
Prisuppräknig		1 588	1 738	1 595
Effektivisering		-1 227	-1 209	-1 156
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		60 115	59 230	56 669
Riktad nivåpåverkande beslut		-1 414	-3 000	-2 000
Effektkrav på bättre samordning av lokaler	Infrastruktur	-1 000	-3 000	-2 000
Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK	Administration, fördelas	-8 614	0	0
Förstärkning för Uppsalapaketet	Infrastruktur	500	0	0
Genomförande av Uppsalapaketet - programstyrning	Infrastruktur	4 000	0	0
Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas från plan- och byggnadsnämnden	Infrastruktur	1 500	0	0

Servicepunkter, fortsatt driftsstöd	Infrastruktur	200	0	0
Utveckling friluftstråk och biologisk mångfald	Infrastruktur	1 000	0	0
Utökade planeringsresurser för Uppsalapaketet	Infrastruktur	1 000	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		58 701	56 230	54 669
Ettåriga satsningar		42 025	40 527	31 000
Genomförande Uppsalapaketet - övergripande projektledning spårva	Infrastruktur	6 000	4 500	0
Planering- och projektledning Uppsala spårväg	Infrastruktur	5 000	5 000	0
Ulleråker drift KSSBF	Infrastruktur	31 025	31 027	31 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		100 726	96 757	85 669
Kommunbidrag totalt per verksamhet		100 726	96 757	85 669
Infrastruktur		100 813	96 845	85 757
Administration, fördelas		-87	-88	-88

Valnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		893	917	944
Volymuppräknig		0	0	0
Prisuppräknig		24	27	27
Effektivisering		0	0	0
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		917	944	971
Riktad nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		917	944	971
Ettåriga satsningar		0	0	6 400
Riksdagsval 2022	Politisk verksamhet	0	0	6 400
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		917	944	7 371

Kommunbidrag totalt per verksamhet		917	944	7 371
Politisk verksamhet		917	944	7 371

Bilaga 10 – investeringar 2020-2022

Alla nämnder totalt			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	11 866 024	12 600 306	13 012 830
Volymuppräknig	348 767	255 285	279 315
Prisuppräknig	319 777	374 970	371 204
Effektivisering	-170 497	-257 190	-199 902
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	12 364 071	12 973 371	13 463 447
Riktad nivåpåverkande beslut	236 235	39 459	17 860
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	12 600 306	13 012 830	13 481 307
Ettåriga satsningar	89 675	77 947	76 870
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar	12 689 981	13 090 777	13 558 177

Alla nämnders kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Utbildningsnämnden	5 413 856	5 579 729	5 783 443
Arbetsmarknadsnämnden	805 715	816 439	831 995
Socialnämnden	789 167	815 424	839 157
Omsorgsnämnden	1 735 592	1 828 329	1 915 315
Äldrenämnden	1 937 377	1 992 655	2 090 446
Kulturnämnden	367 156	374 217	383 652
Idrotts- och fritidsnämnden	336 185	363 731	377 352
Gatu- och samhällsmiljönämnden	511 546	523 523	538 188
Plan- och byggnadsnämnden	78 962	80 465	82 635
Namngivningsnämnden	1 638	1 659	1 691
Räddningsnämnden	173 807	180 799	187 064
Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten	27 284	25 718	26 283
Överförmyndarnämnden	22 301	22 418	22 513
Kommunstyrelsen - kommunledningskontoret	488 478	484 727	471 072
Valnämnden	917	944	7 371
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar	12 689 981	13 090 777	13 558 177

130

Investeringar nämnder			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Arbetsmarknadsnämnden	6,0	4,0	4,0
Gatu- och samhällsmiljönämnden	541,0	385,4	660,1
- varav Uppsala spånväg	51,1	20,9	195,5
- varav pendelparkering	5,0	6,0	6,0
Idrotts- och fritidsnämnden	15,1	19,1	18,3
Kommunstyrelsen	649,8	582,9	392,3
- varav SBF markförvärv	100,0	100,0	165,0
- varav SBF fastighetsförvärv	5,0	3,0	5,0
- varav SBF fastighetsunderhåll	129,5	138,2	137,7
- varav SBF Södra staden/Uppsalapaketen	320,0	200,0	60,0
- varav SBF inventarier	2,0	6,0	3,0
- varav SBF inventarier stadshus 2020	20,0	80,0	0,0
- varav KLK (IT)	110,1	51,7	19,5
- varav KLK (övrigt exkl IT)	3,2	2,0	2,1
Kulturnämnden	37,5	40,5	38,3
- varav offentlig konst	23,0	23,0	23,0
Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten	0,1	0,1	0,1
Namngivningsnämnden	0,0	0,0	0,0
Omsorgsnämnden	2,1	2,1	1,1
Plan- och byggnadsnämnden	0,5	0,5	0,5
Räddningsnämnden	12,0	12,0	12,0
Socialnämnden	3,5	2,0	2,0
Utbildningsnämnden	65,8	45,0	41,1
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	10,6	7,7	7,1
Överförmyndarnämnden	0,1	0,1	0,1
Summa investeringar nämnder	1 384,2	1 102,3	1 176,9

Investeringar nämnder per investeringskategori			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Markförvärv exkl Södra staden/Uppsalapaketen	100,0	100,0	165,0
Markförvärv Södra staden/Uppsalapaketen	320,0	200,0	60,0
Verksamhetsfastigheter	136,7	145,4	144,9
- varav fastighetsförvärv, särskilda boende m.m.	5,0	5,0	5,0
- varav underhållsinvesteringar i verksamhetsfastigheter	131,7	140,4	139,9
Infrastruktur	541,0	385,4	660,1
- varav park/barr, natur/biologisk mångfald	44,8	50,0	40,3
- varav stadsutveckling; stråk, förbindelser	270,1	162,8	243,5
- varav stadsutveckling; allmän plats	57,0	31,5	39,0
- varav gång- och cykelväg	47,0	52,0	75,0
- varav hållbart resande/mobilitet, trafiksäkerhet	24,0	25,0	26,0
- varav teknik och miljöutveckling	47,1	43,2	40,9
- varav Uppsala spånväg	51,1	20,9	195,5
IT	120,0	67,8	31,9
Maskiner och inventarier	166,4	203,7	115,0
Summa investeringar nämnder	1 384,2	1 102,3	1 176,9

131

Investeringar kommunala bolag			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
AB Uppsala Kommun Industrierus	180,0	45,0	0,0
varav projekt- 50 mnkr			
Noatun, Hus A			
Destination Uppsala AB	0,1	0,2	0,1
Fyrishov AB	58,0	124,0	158,5
varav projekt- 50 mnkr			
Fyrishov - ny simhall			
Fyrishov - renovering befintlig badanläggning			
Uppsalahem	953,0	1 050,0	900,2
varav projekt- 50 mnkr			
Salabacke, Blåklinten			
Eriksberg, Granitvägen			
Eriksberg, Täljstenen			
Rackarberget, studentbostäder			
Gottbunda, skivhusen/höghusen etapp 1			
Ultuna, Bäcklösa etapp 2			
Fålhagen, kvarteret Sverre			
Rosendal, kvarteret Dansmästaren			
Bältinge och Björklinge			
Storvreta lägenheter			
Kåbo, kvarteret Fältläkaren			
Storvreta, vårdboende			
Gruppboendestäder			
Uppsala bostadsförmedling AB	0,2	0,2	0,2
Uppsala Kommuns Fastighets AB	99,5	51,0	51,2
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB	411,0	284,0	59,0
varav projekt- 50 mnkr			
Stadshuset			
Uppsala kommun Skolfastigheter AB	975,3	897,0	870,0
varav projekt- 50 mnkr			
Ramsjö förskola/Björkqvallskolan			
Bältinge skola			
Eriksbergsskolan			
Flogtaskolan/Kullen, inklusive idrottshall			
Almtunaskolan			
Gränbyskolan och Liljefors			
Brantingskolan			
Johannesbäck			
Vaksala Kyrkskola			
Gunstaskolan			
Rosendal skola			
Hugo Alfvén			
Södra Gunsta förskola			
Rosendal förskolor			
Gottlundaskolan			
Österleden			

Investeringar kommunala bolag			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB	284,0	284,6	316,0
varav projekt- 50 mnkr			
Studenternas fotbollsarena och kommersiella lokaler			
Hockeyarena			
Gränby ishallar			
Lindbacken, konstgräs			
Sporthall Almtunaskolan			
Sporthall Gunsta			
Uppsala Konsert och Kongress AB	5,0	5,0	5,0
Uppsala Parkerings AB	118,3	407,0	218,7
varav projekt- 50 mnkr			
Dansmästaren, Rosendal			
Brandmästaren, Rosendal			
Hovstallängen			
Uppsala stadsteater AB	9,5	6,0	5,0
Uppsala Vatten och Avfall AB	500,0	450,0	400,0
varav projekt- 50 mnkr			
Återvinningscentraler			
Hovgården			
Biogas			
Reningsverk			
Dricksvattenförsörjning			
Ledningsnät, reinvesteringar och exploatering			
Summa investeringar kommunala bolag	3 593,9	3 584,0	2 981,9

Bilaga 11 - Kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal

Kompletteras genom nytt fullmäktigebeslut i december efter beredning av kommunstyrelsen.

Bilaga 12 - Uppföljningsplan 2020

Kompletteras genom nytt fullmäktigebeslut i december efter beredning av kommunstyrelsen.

▼Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen

Arbetsgivarstadga (KF 2014)
Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012) och tillhörande riktlinjer (KS 2014–2015)
Arkitekturpolicy (KF 2016)
Avfallsplan för Uppsala kommun 2014–2022 (KF 2014)
Attestreglemente (KF 2016)
Biblioteksplan (KS 2016)
Bolagsordningar (KF 2014)
Borgensprinciper (KF 2014)
Bostadspolitisk strategi (KF 2010)
Bredbandsprogram (KS 2018)
Cykelpolicy (KF 2013)
Dagvattenprogram (KF 2014)
Delegationsordning (KF 2018)
Drogpolitiskt program (KS 2013)
Ekologiskt ramverk för planer och program (KF 2014)
Energiprogram 2050 (KF 2018)
Finanspolicy (KF 2018)
Finansiella riktlinjer för Uppsala kommunkoncern (KS 2018)
Fördjupad översiktsplan för södra staden (KF 2018)
Försäkringspolicy med tillhörande riktlinjer (KF 2015)
Handlingsinriktning för fossilbränslefri kollektivtrafik 2020 (KF 2010)
Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2013–2015 (KF 2013)
Handlingsplan bostad för alla (KS 2019)
Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2017)
Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018–2022 (KF 2018)
Handlingsplan mot våldsbejakande extremism (KF 2016)
Idrott- och fritidspolitiska programmet (KF 2015)
Innerstadsstrategi (KF 2016)
Kulturpolitiskt program (KF 2005)
Kvalitetspolicy (KF 2018)
Landsbygdsprogram (KF 2017)
Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KF 2017)

Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2017–2020 med utblick mot 2030 (KS 2017)
Miljö- och klimatprogram (KF 2014)
Minoritetspolicy (KF 2011)
Riktlinjer för Uppsalas parker (KS 2013)
Naturvårdsprogram (KF 2006)
Näringslivsprogram (KF 2017)
Placeringsreglemente för förvaldade donationsstiftelser (KF 2016)
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra (2019)
Policy för hållbar utveckling (KF 2017)
Policy och riktlinjer för internationellt arbete (KF 2014)
Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)
Policy och riktlinjer för representation och gåvor (KF 2019)
Policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)
Policy och strategisk plan för IT-utveckling och digitalisering (KF 2015)
Policy för kommunikation (KF 2017)
Policy för trygghet och säkerhet (KF 2018)
Policy och riktlinjer för upphandling och inköp (KF 2018)
Policy för Uppsala kommuns samverkan med den ideella sektorn (KF 2014)
Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)
Program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck (2015)
Program för kommunalt finansierad verksamhet (KF 2016)
Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik (KF 2017)
Renhållningsordning (KF 2014)
Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag (KF 2007)
Reglemente för styrelser och nämnder (KF 2017)
Regler för arvode och ekonomiska ersättningar för förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2019–2022 (KS 2019)
Riktlinjer för arbete med cykeltrafik i Uppsala kommun (KS 2013)
Riktlinjer för arkitektur och gestaltungsfrågor i Uppsala kommun (KS 2016)
Riktlinjer för bisyssla i Uppsala kommun (KS 2014)
Riktlinjer för bostadsförsörjning (KS 2016)
Riktlinje för ekonomiskt stöd till lokala aktörer som tar ett övergripande ansvar för sin egen bygds utveckling (KS 2017)
Riktlinjer för fördelning av ansvaret för arbetsmiljöuppgifter i Uppsala Kommun (KS 2015)
Riktlinjer för hantering av förorenade områden i Uppsala kommun (KS 2017)
Riktlinjer för hälsofrämjande arbetsmiljö (KF 2015)
Riktlinjer för intern rörlighet, övertalighet samt bemanning i Uppsala kommun (KS 2015)
Riktlinje för idéburet partnerskap (KS 2017)
Riktlinjer för kvalitetspris (KS 2017)
Riktlinjer för exploateringsavtal och markanvisningar i Uppsala kommun (KS 2018)
Riktlinjer för elhandel i Uppsala kommun (KS 2019)
Riktlinje för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt (KS 2018)
Riktlinjer för medborgardialog (KS 2017)
Riktlinjer för mottagande av besök till Uppsala kommun (KS 2010)
Riktlinjer för nämnder och bolagsstyrelsers verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll (KS 2016)

Riktlinjer för premiering och prisutdelning i Uppsala kommun (KS 2016)
Riktlinje för pris till årets landsbygdsaktör (KS 2019)
Riktlinjer för pendlarparkeringar (KS 2019)
Riktlinjer för riskhantering (KS 2016)
Riktlinjer för bidrag till skadeförebyggande arbete med medel från Svenska Kommun
Försäkring AB (KS 2016)
Riktlinje för samhällskommunikation (KS 2017)
Riktlinjer för sociala investeringar (KS 2016)
Riktlinjer för sociala medier i Uppsala kommun (KS 2012)
Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
Riktlinjer för styrdokument (KS 2015)
Riktlinjer för styrning av IT (KS 2012)
Riktlinjer för stöd- och skyddsinsatser för förtroendevalda (KS 2018)
Riktlinjer för stöd till sociala företag (KS 2016)
Riktlinje för synpunktshantering, felanmälan, avvikelser och servicemätning (KS 2017)
Riktlinje för tillämpning av medborgarbudget (KS 2018)
Riktlinjer för Uppsala kommuns studentsamarbete (KS 2011)
Strategi för besöksnäringen (KF 2014)
Trafikplan (KF 2006)
Uppsala kommuns regler för tjänstledighet för vård av barn (KS 2017)
Varumärkesplattform för varumärket Uppsala (KS 2016)
Vattenprogram (KF 2015)
Åtgärdsprogram för luft 2014–2021 (KF 2014)
Åtgärdsprogram mot omgivningsbuller (KF 2013)
Ägarpolicy i Uppsala kommun (KF 2019)
Äldrepolitiskt program (KF 2009)
Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018–2023 (KF
2018)
Överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning i
Uppsala län (KF 2013)
Översiktsplan (KF 2016)